

Érdi Tankerületi Központ

2030 Érd Alispán utca 8./a

PILISSZÁNTÓI SZLOVÁK NEMZETISÉGI ÁLTALÁNOS ISKOLA

2095 Pilisszántó Petőfi Sándor utca 37.

NÁRODNOSTNÁ ZÁKLADNÁ ŠKOLA SANTOV

PEDAGÓGIAI PROGRAM

2018.

A 2013. évben jóváhagyott Pedagógiai Program 2018. évben módosított dokumentuma.

A jóváhagyó, véleményező szervezet:	A jóváhagyás dátuma:	A szervezet képviselőjének aláírása:
Fenntartó: Érdi Tankerületi Központ		
Az iskola nevelőtestülete:		
Diákönkormányzat:		
Szülői Munkaközösség:		
Intézményi tanács		

*„... a törvényhozás bármi célszerűen intézkedik is...
a népoktatás javításánál csak segédkezet nyújthat:
hanem e javítás maga csak azok által
kik a közoktatással közvetlenül foglalkoznak...”*

Eötvös József

Tartalomjegyzék

BEVEZETŐ.....	4.
1. AZ ISKOLA LEÍRÁSA.....	8.
1.1 Az iskola rövid története.....	8.
1.2 Intézményünk szerkezeti jellemzése.....	11.
1.3 Humán erőforrások.....	12.
1.4 Az oktató-nevelő munka külső feltételei.....	19.
2 NEVELÉSI PROGRAM.....	21.
2.1 Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei és céljai.....	22.
2.2 Az iskolában folyó nevelő-oktató munka feladatai, eszköz-, és eljárásrendszere.....	26.
2.3. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok.....	27.
2.4. A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok.....	30..
2.5. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok.....	37.
2.6. A szülő, a tanuló a pedagógus együttműködésének formái – az iskola szereplőinek együttműködése.....	41.
2.7. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának a rendje.....	42.
2.8. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai.....	46.
2.9. A kiemelt figyelmet érdemlő tanulókkal kapcsolatos tevékenység helyi rendje.....	48.
2.10. Környezeti nevelési program.....	55.
2.11. Elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos program.....	69.
2.12. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai.....	70.
2.13. A felvétel és az átvétel szabályai.....	71.
3. HELYI TANTERV.....	73.
3.1. Az iskola által választott kerettanterv megnevezése.....	74.
3.2. Tanórán kívüli foglalkozások.....	85.
3.3. Magasabb évfolyamba lépés feltételei.....	87.
3.4. Az otthoni (iskolában szervezett délutáni foglalkozások) felkészüléshez előírt írásbeli -és szóbeli feladatok meghatározásának elvei -és korlátai).....	88.
3.5. A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módját, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái:.....	91.
3.6. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközközzékkiválasztásának elvei.....	108.
3.7. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések.....	113.
3.8. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag.....	116.
3.10. A csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezésének elvei.....	116.
3.11. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szüksége módszerek.....	116.
3.12. Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek.....	117.
3.13. Sajátos pedagógiai módszerek.....	117.
3.14. A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai.....	117.
Az intézmény alapidokumentuma.....	118.
A PEDAGÓGIAI PROGRAM ELFOGADÁSÁRA ÉS JÓVÁHAGYÁSÁRA VONATKOZÓ ZÁRADÉKOK.....	119.

BEVEZETŐ

Iskolánk mélyen gyökerező hagyományai, története büszkeséggel tölt el bennünket. Folytatói, továbbvivői vagyunk e több évszázados hagyománynak.

A szlovák nyelven való oktatás múltja az 1700-as évekbe nyúlik vissza. Falunk iskolájában magas színvonalon működött az 1930-as évektől a színjátszás is. Szlovák darabokat, szántói hagyományokat is színpadra vittek.

Sok jól képzett oktató munkája alapozta meg e hagyományokat, közülük csak néhányat említve: Friecky Tamás, Visznyovszky Benedek, Neborovszky Ferenc, Györe László. Utóbbi 1937-1968 között hozzáértő lelkes munkával irányította iskolánkat.

Ők is "lámpások" voltak, Gárdonyi szavaival élve: "A tanító olyan lámpás, aki minél inkább világít, annál inkább fogyasztja önmagát." S van-e szebb feladat, mint világítani, utat mutatni, átadni, szétszórni a tudást, amelynek birtokosai vagyunk?

A Pilisszántói Szlovák Nemzetiségi Általános Iskola jelenlegi nevelőtestülete folytatni szeretné a hagyományokat, építve a jó példákra, és elkerülve a múlt tévedéseit.

A oktatás és nevelés ügye régen is, ma is közös ügy, mely tudatos, felelősségteljes, körültekintő eljárásokat, döntéshozatalt kíván az oktatásban résztvevők mindegyikétől: a fenntartótól, a pedagógusoktól, a szülőktől. Minőségi előrelépés ezen a területen is elengedhetetlen, hiszen csak a korszerű, a változásokkal lépést tartó iskolák lesznek képesek felkészíteni a jövő nemzedékeket arra, hogy helyüket megtalálják a változó világban.

Ennek szellemében fogalmaztuk át pedagógiai programunk célkitűzéseit, gondoltuk át közösen nevelési tervünket.

Bízunk abban, hogy objektív és szubjektív feltételeink minőségi változáson mennek át az elkövetkező években.

A társadalmi változások, az európai oktatáskultúrához való integrálódás kedvezőbb feltételeket teremt fáradságos munkánk, céljaink megvalósításához.

AZ ISKOLA ADATAI

Az iskola hivatalos elnevezése:	<i>Szlovák Nemzetiségi Általános Iskola Slovenská národnostná základná škola</i>
Székhelye és postacíme:	<i>2095 Pilisszántó, Petőfi Sándor u. 37.</i>
Telefonszáma:	<i>06- 26 – 349- 519, 06 30 6352 595</i>
E-mail címe:	<i>iskola.pilisszanto@gmail.com</i>
Az intézmény alapítója:	<i>Emberi Erőforrások Minisztérium</i>
OM azonosítója:	<i>032399</i>
Fenntartói azonosítója:	<i>PA 4201</i>
Fenntartója és működtetője:	<i>Érdi Tankerületi Központ 2030 Érd, Alispán utca 8/A</i>
Működési területe/beiskolázási körzete:	<i>Pilisszántó község közigazgatási területe</i>
A Szakmai alapidokumentum kelte:	<i>2017.</i>
A Szakmai alapidokumentum száma:	
Az intézmény típusa:	<i>alapfokú nevelési-oktatási intézmény</i>
Alaptevékenység:	<i>Szakmai alapidokumentumban foglaltak szerint</i>
Engedélyezett évfolyamok száma:	<i>8</i>
Tanulócsoportok száma:	<i>8</i>
Napközis csoportok:	<i>3</i>
A program készítője:	<i>Az iskola nevelőtestülete</i>
Intézményvezetője, módosítója:	<i>Papucsek Lajos</i>

A FALU JELLEMZÉSE

A Dunántúli-középhegység legmagasabbra kiemelkedő mészkőrögének a déli lejtőjén fekszik Pilisszántó. Pilisszántó határában már az őskor embere is megtelepedett. A pilisszántói kőfülkék híres kőkorszaki régészeti lelőhelyek. A római hódítást megelőzően kelták éltek a térségben. A magyar államalapítást követően Szántó a királyi Pilis vármegyéhez tartozott, az egész magyar középkorban lakott település volt. Az első ma ismert oklevél (latin nyelvű) 1299-ből való, Zantho néven említi településünket. A török kor elején a falu lakatlanná vált, a szlovákok szántói betelepülésének éve 1715-re tehető. Ekkor 23 adózó családfőt írtak össze. Az 1728-as jegyzékben 50 családfő szerepel, ebből 43 szlovák nevű.

A terület a 18. században gróf Zichy Miklós földesúr tulajdona volt, majd a kincstár birtokába került 1824-ig. 1945-ig ismét különböző földesúri családok tulajdona volt.

A Pilisszántó határában lévő botanikai és geológiai ritkaságok miatt a Pilisi Tájvédelmi Körzet az 1997-ben megalakult Duna-Ipoly Nemzeti Park része lett. Magába foglalja a korábbi Pilisi és Börzsönyi Tájvédelmi Körzeteket, az érintett Ipoly-szakaszt, valamint az azokhoz kapcsolódó ártéri területeket.

A falu **lakossága** kevesebb, mint 3000 fő. A település létszáma emelkedő tendenciát mutat.

1992	1878 fő
1993	1869 fő
1994	1870 fő
1995	1900 fő
1996	1913 fő
2000	2050 fő
2013	2680 fő
2018.	2640 fő

A növekedés oka nemcsak a természetes népszaporulat, hanem főleg az, hogy sokan költöznek ki Budapestről vidékre. Pilisszántó egyre inkább a főváros zöldövezete lett. Budapest közelsége meghatározó az itt élő emberek számára. A falu lakosainak többsége a városban dolgozik. A 8. osztály elvégzése után tanulóink jelentős része is Budapesten folytatja tanulmányait, gimnáziumban, szakgimnáziumban, szakközépiskolában. Hozzá kell ehhez azonban tenni, hogy a fővárosból és máshonnan ideköltözők többségükben nem a falu régi részébe költöznek, ahol az iskola is található, hanem a Placskó nevű részre. Ez a falu és Pilisvörösvár között található, az ott lakók jobbára autóval járnak budapesti munkahelyükre. Onnan Szántó központi része, így az iskola is, ellenkező irányban van, így többségükben gyermekeiket az útbaeső pilisvörösvári vagy budapesti iskolákba viszik.

A falu lakosságának túlnyomó többsége a római katolikus hit szerint él.

Pilisszántó gazdag a néphagyományokat illetően. Ezek a hagyományok az átlagosnál jobban élnek a köztudatban és a gyakorlatban is. Jelentős a felgyűjtött folklór anyag, így esély van a már nem élő szokások felelevenítésére. A hagyományőrzést tudatosan, gondosan felkarolták a községben létező kultúrcsoportok: Pávakör, Studienka, Pántlika hagyományőrző együttesek.

Községünkben az infrastruktúra, a közmű, a közellátás, a közbiztonság, a közjóléti intézmények színvonala jó.

Pilisszántón 6 tagú képviselőtestület működik. Mellette megalakult a Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat is. A testület mellett pénzügyi és szociális bizottság működik.

1. AZ ISKOLA LEÍRÁSA

1.1 AZ ISKOLA RÖVID TÖRTÉNETE

Az írásos források szerint 1745-ben a falunak már volt iskolája.

Az oskolamesterek a kántori teendőket is ellátták, és körülbelül 1854-ig a falu jegyzői is voltak. Neborovszky Ferenc 1866-tól 1877-ig működött a faluban mint oskolamester és kántor. Az egyházmegye iskolafelügyelői hivatala a következőket írta róla:

„Erkölcse példás, tanmódja jó, szorgalma engedetlen, kántori kelléke dicséretes.”

Az 1930-as években a megfelelő képzettség megszerzése után már a falubeliek is látnak el kántori teendőket, pl. Trkala Katalin.

A gazdag írott anyagból néhány adat külön említésre, kiemelésre méltó.

Létszámadatok

1760	20- 30 fő
1817	55 fiú, 51 lány
1829	74 fiú, 66 leány
1869	76 fiú, 60 leány
1883	249 fő
1922-1923	271 fő
1940	274 fő

Iskolaépület

Az oktatás helyének, körülményeinek biztosítása nem volt problémamentes a múltban sem:

Az iskola a település közepén található kőépület, fazsindelyes, 1779-ben épült. A tanítónak két szobája van benne, a harmadik helyiség osztályterem a gyermekek számára. Az épület karbantartását a Magyar Királyi Kamara végzi 1869-ig, ezt követően ez a feladat a község terhe lett. Az iskolaépület ekkor közepes, a tanterem elegendő méretű a gyermekek befogadására, minden szükségessel fel van szerelve.

1883-ban a vallás és közoktatási miniszter a túlzásfoltosság miatt magyar tannyelvű állami elemi leányiskola felállítását javasolta. Miután a falu nem alakított ki másik osztályt, az állam 1885 novemberében egy állami leányiskolát állított fel, melynek helye ismeretlen.

1893-ban az állam a korcsma épületét és az egy osztályú leányiskolát összekapcsolni rendelte. Ugyanezen év novemberében a királyi tanfelügyelőség ”a tanterem túltömöttsége miatt” utasítja a helybeli iskolaszéket, hogy a második, fiú osztály felállítása ügyében intézkedjen. Az elszegényedett község (tűzesetek, filoxérajárvány) az utasítást végrehajtani nem tudta. 1898-ban felajánlás révén összegyűlt 400 Ft, de a költségvetés által megjelölt összeghez még hiányzott 573 Ft.

1900-ban az iskola építését felfüggesztették. Még ebben az évben az iskolaszék a belügyminisztériumhoz fordult országos gyűjtés engedélyezése érdekében, de a kérést elutasították. A község képviselő-testülete szintén ez év végén kimondta a fiúiskola államosítását, jóváhagyást kérve a vármegyétől. E határozatot azonban az egyházmegye megfellebbezte.

1902-ben Orosdy Fülöpné írja:

”A római katolikus fiúiskola továbbfejlesztését magamra vállalom. Ennek megfelelően alapítványt kész vagyok a székesfehérvári kegyalapítványi gondnokságnál elhelyezni.”

1903-ban azonban az iskolaépítésről lemondott. Ismételt huzavonák után 1907-ben a tantermet felújították, kibővítették (templomkert). Az állami és felekezeti iskola vegyesen fogadta az osztályokat

A falu főutcáján 1939-1940-ben 30 000 pengő állami segélyből létesített intézményben együtt működött az óvoda és összevont osztályokkal a 6 elemi. Az állam a bebútorozás költségeit is magára vállalta.

1971-ben új iskola épült a régi mellett, amit biztonsági okok miatt le kellett bontani. A Pilisszántói Általános Iskola helyhiány miatt két műszakban működött.

Modern és a kor követelményeinek is megfelelő épületet az 1985/86-os tanévtől kapott az intézmény, ahol szaktantermi rendszerben kezdődött meg az oktatás.

Az épületben 14 tanterem van, ezen kívül 1 számítástechnika terem (20 géppel), 1 táncterem. Az épületben található még a községi kábeltevé stúdiója, irodák, szertárak, konyha, kiszolgáló helyiségek.

1996 óta gázfűtés működik. Az iskolához tartozik egy betonozott és egy füves udvar. Iskolánk sajnos a mai napig nem rendelkezik tornateremmel. A pincében tornaszoba került kialakításra.

1.2 INTÉZMÉNYÜNK SZERKEZETI JELLEMZÉSE

Az iskola irányítását az intézményvezető végzi az intézményvezető-helyettes segítségével. Az intézmény működésének rendjét a Szervezeti és Működési Szabályzat határozza meg.

Az intézmény szakmai vezetősége: az intézményvezető, az intézményvezető-helyettes és a munkaközösség-vezetők.

Az érdekvédelmi szervezetek képviselőiben véleményezési és javaslattevési joggal élhet a Belső Ellenőrzési Csoport, az SZMK vezetője, a DÖK vezetője.

Az intézményvezető irányításával végzi munkáját az iskolatitkár, a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős, a munkaközösség-vezetők, a technikai dolgozók és a könyvtáros.

Továbbra is működik a Szülői Munkaközösség. Tagjait a tanév első szülői értekezletén választják a szülők.

Intézményünkben 3 munkaközösség működik (alsó tagozatos, felső tagozatos, napközis). A munkaközösségek munkaterv alapján dolgoznak. Ennek megfelelően előkészítik, megszervezik a házi tanulmányi versenyeket, felméréseket. Bemutató órákat, szakmai hetet tartanak. Tájékoztatják a tanulókat a különféle versenyekről. A munkaközösségek rendszeresen munkaértekezletet tartanak, ahol megvitatják a felmerülő szakmai kérdéseket. Megvitatják és véleményezik az iskola szakmai dokumentumait, előkészítik a döntéshozatalt.

Iskolánkban 1989-től Diákönkormányzat működik. Működési területei: tanulók érdekképviselője, szabadidős tevékenységek szervezése (sportrendezvények, természetjárás, nyári tábor stb).

1.3 HUMÁN ERŐFORRÁSOK

A/ Nevelőtestület

A tantestületünk jelenlegi létszáma 16 fő. Az informatika tantárgyat óraadó tanítja. Egyetemi végzettséggel 4 fő rendelkezik, tanárképző főiskolát végzett 7 fő, tanítóképző főiskolát végzett 6 fő. Az iskola munkáját segíti 1 fő iskolatitkár és 1 fő pedagógiai asszisztens. A 4 fő takarítónő részmunkaidőben és 1 fő gondnok teljes munkaidőben dolgoznak.

Az alsó tagozaton szakképzett osztálytanítók tanítják a tantárgyakat, elsőtől negyedik évfolyamig kísérik végig az osztályokat. Betanítók a szlovák és angol szaktanár. A felső tagozaton a szaktárgyak oktatását főiskolai és egyetemi végzettséggel rendelkező tanárok látják el. A szakos ellátottság a fentebb leírtaktól eltekintve teljes körű. A kémia szakos ellátását a jelenlegi biológia-földrajz szakosunk továbbtanulásával oldjuk meg, ez már folyamatban van.

Nevelőtestületünk jellemzői:

- rendelkezünk korszerű pedagógiai és szakmai ismeretekkel
- többségünk nyitott az új kezdeményezésekre, új módszerek kipróbálására
- tudatában vagyunk annak, hogy a NAT, a kerettantervek és a helyi tanterv alapos ismerete alapvető feltétele a követelmények teljesítésének
- figyelemmel kísérjük a tanulók számára kritikusabb időszakokat: iskolába lépés, felső tagozatra való átmenet, új tantárgyak megjelenése, pályaválasztás
- hátrányokkal küzdő tanulók felzárkóztatását, fejlesztését végezzük (napközi, szakkorrepetálások, fejlesztő foglalkozások, logopédiai segítség)
- keressük a magatartási problémák okait, megoldási lehetőségeit

A közeljövőben el kell érünk, hogy tantestületünk jellemzői a következők is legyenek:

- *kulturált vitaszellem,*
- *a minőség iránti elkötelezettség,*
- *szakmai munkájában minden pedagógus törekedjen a nyíltságra és a korrektségre,*
- *tolerancia, türelem, gyermekközpontúság*
- *a munkánkat meghatározó jogszabályok naprakész ismerete*
- *együttműködési készség.*

Nevelőtestületünk tagjainak munkáját a következő tényezők motiválják:

- *a gyerekek eredményei,*
- *az óra hangulata,*
- *a tanulók magatartásának pozitív változása,*
- *a dicséret, az elismerés,*
- *a hibák elkerülésére való törekvés,*
- *a közös programok,*
- *a szülők véleménye,*
- *a kollégák véleménye.*

Folyamatban lévő továbbképzések:

- kémia tanári mesterképzés – 1 fő biológia-földrajz szakos tanár

B/ Tanulói összetétel

Iskolánknak jelenleg 152 beíratott tanulója van. Nemzetiségi nyelvoktatásban részt vesz 152 tanuló. A tanulói létszám viszonylag állandó, ez a következő táblázatból is kitűnik:

Tanév	Létszám
1995/96	147
1996/97	139
1997/98	130
1998/99	133
1999/2000	148
2000/2001	149
2001/ 2002	152
2002/2003	150
2003/2004	149
2004/2005	145
2005/2006	137
2012/2013	138
2013/2014.	140
2014/2015.	138
2015/2016.	143
2016/2017.	152
2017/2018.	145
2018/2019	

A falu lakosságának a száma növekszik, sajnos iskolánk tanulólétszáma nem követi annak arányát. Ennek egyik oka a „Faluk jellemzése” című fejezetben leírtakban keresendő. Másrészt egyes szülők számára vonzóerőt jelentenek a környék egyházi iskolái. A korábbinál kisebb mértékben, de azért továbbra is jelen van a hat- és nyolcévfolyamos középiskolák elszívó hatása.

Reméljük, ez a tendencia a jövőben csökkenni fog. A gyermekek megtartása érdekében vonzóvá kell tenni iskolánkat. Az óvodában tájékoztató beszélgetést kell tartani a szülőknek, és iskolai nyílt órát szervezni a szülőknek a leendő osztálytanítóval. Pedagógiai programunk céljai, az oktatás minőségének javítása, az otthonos környezet, a jó légkör, az átgondolt tervezett munka, a felzárkóztató foglalkozások és az alacsony osztálylétszámok remélhetőleg olyan vonzóerőt jelentenek majd, ami a szülőket visszatartja az indokolatlan döntésektől.

Szóróanyagok, internetes megjelenés segítségével ismertetjük meg munkánkat. Próbáljuk népszerűsíteni a szlovák nyelvet, megértetni, hogy ez kulcs a szlovák nyelvekhez, amelynek ismerete jelentős előnyt jelent. A nyolcadik év végéig eljuttatjuk tanulóinkat a középfokú nyelvvizsga szintjéig. Emellett angolt is tanulhatnak öt éven át. Ráirányítjuk a szülők figyelmét arra, hogy iskolánk családias légköre, az egy gyermekre jutó nagyobb figyelem következtében hatékonyabban tud nevelni, mint a környék vagy a főváros nagy iskolái.

A gyermekek családi háttere többségében rendezett. A romló társadalmi-gazdasági helyzet hatása településünkön is érzékelhető. Egyre több tanulónk kerül hátrányos helyzetbe (anyagi viszonyok, elhanyagoltság, odafigyelés hiánya, alkoholizmus stb). Az osztályfőnökök munkáját gyermek- és ifjúságvédelmi felelős segíti. A rászoruló családok és gyermekeik a települési önkormányzattól szociális támogatásban részesülhetnek.

Tanulóink összetétele vegyes. Kiemelkedő képességű tanuló kevés van, a jó képességű tanulók gyakran átlagon alul teljesítenek, nem jelentenek húzóerőt az osztályokban. A tanulás fontossága, a felkészülés rendszeressége, az érdeklődés, a figyelem összpontosítása romló tendenciát mutat. A jó képességű tanulók ösztönzése, bekapcsolása különböző megyei, országos versenyekbe fontos feladat, mert a jó példa a motiváció alapja lehet.

A közelmúlta visszatekintve elmondhatjuk, hogy tanulóink eredményesen szerepeltek megyei és országos versenyeken:

- 1996: két 3. hely az országos szlovák kommunikációs versenyen (4. és 6. osztály)
- 1997:
 - első hely az országos szlovák népdalversenyen
 - második hely az országos diákolimpián (thack wando)
 - két tanulónk döntőbe jutott az országos szaktárgyi versenyen (környezet 5. osztály, biológia, földrajz 7. osztály)
 - egy diákunk döntőbe jutott az országos szlovák versmondó versenyen (3. osztály)
- 1998:
 - Kazinczy szépkiejtési versenyen megyei 1. hely
 - Országos szlovák szavalóversenyen 1. hely (7. osztályos tanuló)
 - 3 tanulónk bejutott az országos szlovák kommunikációs versenyre, ahol 1 tanulónk 3. helyezést ért el
 - regionális szlovák szavalóversenyen 1. és 2. helyezés
 - 2 tanuló bejutott az országos döntőbe szlovák szavalóversenyen
 - országos szaktárgyi levelezős versenyeken alsós tanulóink a középmezőnyben végeztek matematikából

Nem elhanyagolhatóak elért eredményeink a megyei kispályás futballmérkőzéseken sem.

- 2003:
 - Kazinczy szépkiejtési versenyen 1. hely
 - Pilisi Kosárlabda Kupán 3. hely
- 2004:
 - tanuló jutott be és szerepelt szépen az országos szlovák kommunikációs versenyen
 - 2 tanuló jutott be a Spievanky, versovacky országos döntőjébe
- 2004/2005-ös tanév kiemelkedő eredményei:
 1. Pilisszentiváni mezei futóversenyen 1., 2., 3. helyezés
 2. Megyei magyar versenyen 1. helyezés
 3. Herman Ottó biológia versenyen megyei 22. helyezés (57 versenyző közül)
- 2013/2014:
 - Országos Általános Iskolai Tanulmányi Verseny szlovák nyelv 1. és 5. hely,
 - Diákolimpia kerékpár 2. hely,
 - Országos színjátszó szemle 3. hely,
 - Országos történelem csapatverseny 2. hely,
 - Országos angol szótárverseny 8. hely,
- 2014/2015:
 - Országos Általános Iskolai Tanulmányi Verseny szlovák nyelv 1. és 7. hely,
 - Diákolimpia kerékpár 1. hely,
 - Diákolimpia atlétika 5. hely,
- 2015/2016:
 - Országos Általános iskolai tanulmányi Verseny szlovák nyelv 1. és 2. hely,
 - Spievanky, versovacky országos döntőjében 2 különdíj,
 - Pest megyei szlovák verseny 1. és 2. hely,
 - Diákolimpia atlétika 2. hely,
- 2016/2017:
 - Országos Általános iskolai tanulmányi Verseny szlovák nyelv 3. és 5. hely,
 - Országos történelem verseny 8. és 9. hely,
 - Spievanky, versovacky országos döntőjében 1 tanuló,
 - Diákolimpia atlétika 2. hely,
 - Diákolimpia judo 1. hely
 - Országos Látványtánc csapatbajnokság 2. hely, Európa bajnoki 1. hely
 - Dobd a kosárba megyei bajnokság 1. hely,
- 2017/2018.:
 - Országos Általános iskolai tanulmányi Verseny szlovák nyelv 1. 3. és 4. hely,
 - Diákolimpia labdarúgás: megyei döntő 4. hely
 - Diákolimpia kosárlabda: regionális döntő 3. hely
 - Országos Látványtánc csapatbajnokság 1. hely,

Sikerként könyvelhetjük el a nyolcadikos diákok beiskolázási eredményét is, ami évek óta 100 %-os. Végzős tanulóink jelentős része Budapesten és Pilisszántó közelében lévő oktatási intézményekben tanul.

Tanév	Végzett diákok	Gimnázium	Szakközépiskola, szakgimnázium	Szaktanulmányi, szakközépiskola	Továbbtanulók aránya
1995/96	14	0	7	7	100%
1996/97	21	3	7	11	100%
1997/98	17	2	10	5	100%
1998/99	10	0	6	4	100%
1999/2000	12	1	5	6	100%
2002/2003	16	4	7	5	100 %
2017/2018	23	11	6	7	100 %

Ez a folyamat minden tanévben hasonló képet mutat, egészen a mai napig.

C/ A szolgáltatást igénybevevők

Iskolánk tanulóinak nagy része rendezett családi körülmények között él. A szülők nagy része dolgozik. Az osztályonként elvégzett felmérés eredményeképpen a következő kép alakult ki (110 szülő töltötte ki a kérdőívet 2010-ben):

Végzettség	Apa	Anya
Nyolc általános	9%	16%
Szaktanulmányi	65%	43%
Érettségi	22%	32%
Főiskolai	3%	9%
Egyetem	1 fő	1 fő

Foglalkozás	Apa	Anya
Szellemi foglalkozású	29 %	37 %
Szaktanulmányi	56 %	35 %
Betanított munkás	7 %	20 %
Segédmunkás	2 %	0 %
Munkanélküli	6 %	8 %

Az országos jelenség a mi iskolánkban is érzékelhető: a szülők életmódja megváltozott; a kereső foglalkozás kényszere, a mindkét szülőre ránehezedő munkaviszony-szükséglet következménye; a család nevelői funkciója gyengül; az emocionális nevelés gyökerei elvékonyodnak; meglazul az iskola és család egymással való kapcsolata is. Statisztikai tény, hogy ma már minden hatodik iskolai tanuló személyiségzavarral küzd.

Iskolánk is évek óta észleli ezeket a tüneteket, és azt, hogy tőlünk, pedagógusoktól várják el:

- a személyiség fejlesztését, fejlődését;
- az oktatást, ismeretátadást;
- hogy teljesítsük a családi szocializáció mulasztásaiból adódó terápiás feladatokat;
- legyünk zavarfelismerő, szűrő diagnoszták;

- a családdal való kapcsolatban vállaljuk a családgondozó, családterapeuta szerepet;
- a gyermek személyiségfejlődési, magatartási zavarainak korrekcióját.

Nyilvánvaló, hogy legjobb igyekezetünk ellenére sem tudunk megfelelni valamennyi elvárásnak. Tőlünk elvárható az oktatás és személyiségfejlesztés funkció betöltése. A többi, mely a családi, társadalmi nevelés elégtelen működéséből származik, nem a pedagógus feladata. Speciális felkészültséget, módszereket, tevékenységet igényel. Ezen feladatok megoldása közös munkával, összefogással képzelhető csak el, ami feltételezi pszichológus, orvos, családgondozó, gyámügyi szakértő, pedagógus és szülő együttműködését.

Célunk bővíteni és megkeresni azokat a lehetőségeket, melyek a fent említett együttműködés feltételeit megteremtenék.

D/ Kapcsolataink:

Kapcsolatainkat szeretnénk, ha a nyitottság, kölcsönös tisztelet, segítőkészség jellemezné. A nevelés folyamatában a legfontosabb társ a szülő, akivel sokoldalú kapcsolatra törekszünk.

A kapcsolattartás formái:

- Szülők:
 - *Szülői értekezletek* – évente 3, illetve szükség szerint rendkívüli
 - *Fogadóóra* – félévente
 - *Családlátogatás* – szükség szerint
 - *Közös programok*- igény szerint
 - *Nyílt napok* alsóban és felsőben a munkaközösségi munkaterv alapján

A szülőkkel való együttműködés formáit és lehetőségeit pedagógiai programunk nevelési tervének külön fejezete tartalmazza.
- Helyi Óvoda:
 - *Csoportlátogatás, tájékoztatás* az óvodában, az óvodások meghívása az elsősökhöz
 - *Gyermeknap*
 - *Az óvodások vendégül látása*
- Budaörsi Rendőrfőkapitányság, körzeti megbízott:
 - *Ismeretterjesztés, megelőzés, bemutatók, közbiztonsági közlekedésbiztonsági napok szervezése, osztályfőnöki órák tartása* -
- Helyi háziorvos, (egyben iskolaorvos), védőnő:
 - *Egészségmegőrző előadások* biztosítása (részletesen lásd az egészségvédelmi programban)
- Helyi Önkormányzat:

A helyi Önkormányzat munkájának segítése, falu-rendezvényeken való részvétel. Egyes önrészt igénylő pályázatok esetében önrész biztosítása. Iskolánk tanulói szerepelnek a község rendezvényein, ünnepségein. Tanulóink szervezett formában is részt vesznek a falu szépítésében. Az Önkormányzat anyagi lehetőségeinek függvényében támogathatja iskolánkat, különösen a

nemzetiségi jellegből adódó kapcsolataink ápolásával összefüggő cserekapcsolatokat.

- Egyház:
Egyházi hitoktatásnak teret biztosítunk iskolánkban.
- Klebelsberg Központ
Középirányító szerv
- Fenntartó: Érdi Tankerületi Központ cím: 2030 Érd Alispán utca 8/a.
- Tankerület iskolái:
Vezetői értekezletek valamennyi iskolában, kirendelés alapján órát tartó kollégák; ismerkedési célú kapcsolatfelvétel a nevelőtestületek között, bemutató órák, a jövőben esetleg tankerületi szintű pedagógiai napok szervezése.
- Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat Pilisszántó
- Országos Szlovák Önkormányzat
- Magyarországi Szlovákok Szövetsége
- Pest Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Pilisvörösvári Tagintézménye, cím: 2085, Pilisvörösvár, Rákóczi utca 8.. Telefon:30/432-37-29, 30/432-37-89. E-mail: pmpsz.pilisvorosvar@gmail.com;
- Pilisvörösvári Járási Hivatal Gyámügyi és Igazságügyi Osztály, cím: 2085 Pilisvörösvár, Fő u. 66., Tel.: 06 (26) 530-066, E-mail: jarasihivatal.pilisvorosvar@pest.gov.hu;
- Pedagógiai szakmai szolgáltatást nyújtó intézményekkel való kapcsolattartás: OH Budapesti POK.
- Családsegítő Szolgálat - 2085, Pilisvörösvár, Rákóczi u. 5., Tel: 26/ 331 – 399 Mobil: 06-30-228 02 61

1.5 AZ OKTATÓ-NEVELŐ MUNKA KÜLSŐ FELTÉTELEI

Az intézmény költségvetése

Gondot jelent iskolánk számára az önálló költségvetés hiánya. Ez megakadályozza az ésszerű tervezést. Jelenleg nem látszik, hogyan lehetséges a szükséges szakmai fejlesztéseket, a könyvtári állomány gyarapítását, a számítógépek cseréjét, az eszközpark bővítését tervezni. Mindez az iskolai jövőkép szempontjából elengedhetetlen. A korábbi években a községi önkormányzat jó gazdája volt a településnek, pályázati önrészek biztosításával, saját forrásaival elfogadható színvonalon tartotta, illetve fejlesztette is az épületet. Megvalósult a nyílászárók részleges cseréje, az intézmény fűtését előregedő kazán biztosítja.

Az intézmény fenntartója és működtetője a 2016. év közepéig a Pilisvörösvári Tankerület volt. Ezév közepétől vette át ezt a feladatot az Érdi Tankerületi Központ.

Az épületen és épületben keletkezett elavulások, állagromlások csak részben lettek javítva. A legutóbbi tanév során több állagjavító intézkedés történt, de jelenleg is a fennálló problémák hosszú sora vár megoldásra.

Ugyanakkor tény az is, hogy az iskolák fenntartásának és működtetésének 2013 januárjától kialakuló formája nagy lehetőségeket is rejt: az iskolákra fordítható pénzek nem aprózódnak el, így a feltétlenül szükséges hiánypótlásokra, fejlesztésekre központi irányítással hatékonyabb ráfordítások valósíthatók meg. Ez elsődlegesen a hozzánk hasonló kisiskolák számára kedvező, hiszen e területen van szükség leginkább az esélyegyenlőséget, a hátrányok kompenzálását célzó fejlesztésekre.

Az iskola épületének, eszközeinek állapota

A Köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. (továbbiakban: Knt) 38. §. (1) bekezdése kimondja: "A közoktatási intézménynek rendelkeznie kell a feladatai ellátásához szükséges feltételekkel"

A kötelező, minimális eszköz és felszerelés jegyzékét a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI-rendelet (továbbiakban: nor.) 2. melléklete tartalmazza. A korábbi, 1/1998 (VII.24.) OM rendeletben meghatározott követelmények alapján megfigyelhető hiányosságokat alapján kidolgozott külön fejezetben részletezzük

A jelenlegi állapot így jellemezhető:

A tanítást szolgáló eszközrendszer hiányosnak mondható, a kerettantervi célok és feladatok teljesítéséhez korszerűsítésre, bővítésre lesz szükség. Szinte valamennyi tantárgyat, műveltségi területet érint a színvonalas oktatásukhoz szükséges eszközök folyamatos pótlása. E hiánypótlások célszerű, és a hatékonyságot segítő tervezésére jelenleg nem látszik lehetőség.

Az iskola bútorzata elhasználódott, feltétlenül felújításra szorul (székek, padok, szekrények).

Sportudvar, tornaterem hiánya nagy gond évek óta. A megvalósulásig szükséges volt olyan megoldásokat találni, melyek más létesítményben segítenék a testnevelést. Ezért alakítottuk ki a pincében a régi széntároló helyén azt a tornaszobát, mely ma a tornaórák színtere. A mindennapos testnevelés kerettantervben is rögzített követelménye nem teljesíthető normál méretű és felszereltségű tornaterem nélkül. Ennek megvalósítására jelenleg az állami intézményfenntartás keretei közt látszik lehetőség. A felépülő tornaterem/tornacsarnok használata a község számára is megnyílna, ezzel a település vonzereje is növekedne.

A kerettantervekben szerepel az úszásoktatás. Tanuszoda felépítésére a jövőben nem látszik lehetőség, így a tankerülettel közösen kell megoldani a tanulók uszodába juttatásának kérdését úgy, hogy mindez a szülők részére – mivel tantervi előírás – ingyenes legyen. Meglévő nagyméretű udvarunk jobb, sportcélú kihasználásra több lehetőség látszik. Ilyen például a kézilabdapálya felújítása javíthatná a továbbiakban a feltételeket. Ezen a területen is közös összefogásra lenne szükség a szülőkkel. Iskolánk alapítványában elkülönítetten szerepelnek a tornaterem felépítésére szánt adományok, melyek növelése folyamatos célunk. Nyilvánvaló azonban, hogy ez a pénzeszköz messze nem lez elegendő erre a célra, legfeljebb kiegészítheti az állami/pályázati forrásokat, illetve hozzájárulhat a már kész tornaterem bővítéséhez, készítéséhez.

A korszerű nevelő-oktatómunka feltételeinek biztosításához szükséges még az informatikaterem elavult, hét-nyolc éves gépparkjának teljes cseréje. Tanórai szemléltetéshez és az e-napló zavartalan adminisztrációjához elengedhetetlenül szükséges minden teremben megfelelő internetkapcsolat és informatikai eszköz. Kiemelten fontos továbbá, hogy a tanításhoz megjelenő szemléltető táblák, hang- és videoanyagok folyamatosan frissüljenek, ezek beszerzésre vagy forrást kapjunk, vagy igény esetén az eszközöket intézményünk megkapja. Az épülettel kapcsolatban fontos a nyílászárók cseréjének folytatása, a tetőszigetelés megoldása. Továbbá évente két-három tanterem és egyéb helyiség folyamatos felújítása.

2. NEVELÉSI PROGRAM

„Ha a gyerekek túl sokat mondjuk, hogy ügyetlen, a legjobb mozgású gyerek is néhány hét múlva tör-zúz. Ha tízenkétszer beírják az ellenőrzőjébe, hogy pimasz és lusta, egyre pimaszabb és lustább lesz. Nem tehet mást. Az Én-kép, amely a környezet visszajelzése nyomán alakul, beépül a kognitív struktúrák közé, ennek nyomán orientálódik a viselkedés, és ezért őrizni kezdi a maga stabilitását, akár kedvező, akár kedvezőtlen. A gyermek olyanná válik, amilyennek környezete látja. Csak szuverén felnőtt személyiség képes arra, hogy a környezete üzeneteit felülbírálja, elutasítsa, ártértékelje.”

Popper Péter

2.1 Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei és céljai

Fontos, hogy tudatos, toleráns, segítő környezet vegye körül gyermekeinket – nevelési tervünk is ennek szellemében íródott.

Iskolánkban folyó oktató-nevelő munka pedagógiai alapelvei, céljai és feladatai:

Alapelvek:

Szeretnénk, ha az általunk fontosnak tartott következő **alapelvek** érvényesülnének mindennapi munkánkban és segítenék a nevelés hatékonyságát:

Iskolánk tízparancsolata:

1. az **aktivitás** mindennek az alapja;
2. érvényesítsd a **pozitívumokra való támaszkodást**;
3. szükséges a **közösség tudatos felhasználása** a nevelésre, a személyiségfejlesztésre;
4. vegyük figyelembe az **életkori és egyéni sajátosságokat**;
5. törekedjünk a **személyes kapcsolatra**;
6. a **nevelő hatásokat egységesen** érvényesítsük;
7. biztosítsuk és hangoljuk össze a **célratörő, tervszerű sokoldalú nevelő hatást**;
8. teremtsük meg - a gyermek számára a **saját tapasztalás** lehetőségét, a gyermek ismereteire, tapasztalataira, élményeire való támaszkodással;
9. **pedagógiai türelem és tapintat** érvényesüljön munkánkban, tartsuk tiszteletben a tanuló jogait;
10. a **minőség iránti elkötelezettség** érvényesüljön munkánkban.

Célok:

A tudatos, tervezett nevelőmunka alapja azon célok meghatározása, melyek az iskolai élet minden területét felölelik.

Iskolánk kistérségi nemzetiségi nyelvet oktató általános iskola, jellegéből adódóan a következő **célokat** tűzi ki:

Általános iskolaként céljaink:

a/ Kognitív célok:

- A korszerű, tudományos alapokon nyugvó, tovább építhető ismeretanyag közvetítése a gyermek és közösség képességeinek figyelembevételével.
- Önműveléshez, továbbtanuláshoz szükséges képességek, készségek kialakítása.

- Nyitottá tenni a gyermekeket a folyton változó világra, képessé tenni a tanulókat arra, hogy kérdezni tudjanak a körülöttük zajló eseményekre, változásokra.
- A tudás értékének visszaadása - új módszerek, motiváló tényezők.
- Tehetséggondozás -A tehetséges tanulók jobb menedzselése.
- Felzárkóztatás- a gyenge képességű gyerekek korai szűrése, speciális fejlesztése szakember segítségével.

b/ Affektív célok:

- Együttműködés, közösségi érdek figyelembevétele.
- Egymásra figyelés, együttérzés, összetartozás kimunkálása.
- A tanulók tudjanak élni jogaikkal, teljesítsék kötelességeiket.

c/ Morális célok:

- Általános emberi értékek továbbadása (felelősség, becsület, szorgalom, fegyelmezettség, erkölcs, akarat).
- Harmonikus személyiség kialakítására való törekvés.
- Tolerancia erényének kimunkálása.
- Az emberi méltóságot tiszteletét biztosítani.

d/ Életmódra, életvitelre vonatkozó céljaink:

- Hagyományok ápolása és megőrzése mellett legyünk nyitottak az olyan új kezdeményezésekre, amelyek elősegítik a tanulók személyiségfejlődését.
- Tudatosítsuk az egészség- és környezetvédelem fontosságát a tanulóknál.
- A konstruktív életvitel kialakítása.

Nemzetiségi iskolaként céljaink:

- Egészséges nemzet és nemzetiségi tudat fejlesztése, mely segíti a gyermeket abban, hogy megőrizze és vállalja identitását, vállalja másságát, elfogadja és közvetítse a nemzetiség értékeit, erősítse a közösséghez való kötődést.
- A nemzetiségi nyelv korszerű tanulásának biztosítása.
- A nemzetiség szellemi- és anyagi kultúrájának megismerését, a hagyományőrzést és hagyományteremtést.
- A szlovák nyelv köznyelvi alapszintű elsajátítása, nyelvgyakorlás lehetőségeinek bővítése (nyelvi táborok, levelezés, vetélkedők, versenyek, könyvtári programok, falurendezyenyek), tehetséges tanulók nyelvvizsgára való felkészítése.
- A szlovák népismereti tananyag oktatása.
- Kapcsolatteremtés más nemzetiségi iskolákkal, szlovákiai tanulókkal, iskolákkal. Az iskola színvonalas képviselője a szlovák nyelvű területi és országos vetélkedőkön

Az Érdi Tankerületi Központ iskolájaként céljaink:

- A gyermekek indokolatlan elvándorlásának megállítása sokszínű lehetőségek biztosításával és a tankerület segítségével
- A gyermekek megtartása, az iskola vonzóbbá tétele, menedzselése.

- Információáramlás- ismerjék meg a szülők az SZMK, a tankerület, a Nemzetiségi Önkormányzat munkáját.
- Nagyobb teret adni a szülői segítségnek. A szülőkkel való kapcsolat javítása, szülői értekezleten a részvételi arány növelése, igény szerint szülői fórumok megszervezése.

Feladatok:

Ezen célok elérése érdekében a nevelőtestület felmérte, megvitatta és meghatározta azokat a **feladatokat**, amelyek prioritást kell, hogy élvezzenek.

Feladatainkat megfogalmazva azokat a közeljövőben igyekszünk következetesen betartani, egységesen érvényesíteni.

Az intézményben dolgozó pedagógusokat mindennapi nevelő- oktató munkájuk során a következő **pedagógiai hitvallás** vezérli:

**“Azért vagyok pedagógus,
hogy a természetnek nyers gyémántját
szép virágzattal csiszoljam kristályba.”**

Németh László

Iskolánkban a tanulók korszerű ismereteinek, képességeinek elsajátítása, bővítése a teljes személyiség fejlesztése a legfontosabb feladatunk.

Ennek érdekében:

- A nevelőtestület legyen szakmailag felkészült, tudatában legyen fontos feladatának.
- A nevelőtestület segítse a szülőket abban, hogy azonosulni tudjanak célkitűzéseinkkel, ossza meg velük pedagógiai tapasztalatait.
- El kell érünk, hogy tanulóink körében a szorgalomnak, a tudásnak, a munkának legyen becsülete.
- Tervszerű oktató-nevelő munkával fejlesszük tanulóink alapképességeit, problémamegoldó képességét.
- Fontos, hogy tanulóink elsajátítsák az egyéni tanulás technikáit, tanulják meg az idővel való gazdálkodást.
- Fejlesztjük az önművelés igényének kialakítását.
- Törekszünk a gyermekek képességeit felmérni, továbbfejleszteni.
- Hátrányokkal küzdők segítséget kapnak, észre vesszük erőfeszítéseiket, eredményeiket.
- Fejlesztjük tanulóinkban a haza, a szülőföld iránti szeretetet, ugyanakkor a másság elfogadására, más népek kultúrája iránti nyitottságra neveljük őket.
- Olyan széleskörű ismeretek birtokosaivá tesszük tanulóinkat, mellyel segítjük eligazodásukat szűkebb és tágabb környezetükben.
- Törekednünk kell az emberek közötti kommunikáció elfogadott normáinak kialakítására.

Olyan légkör megteremtését tartjuk fontosnak, ahol a szülők, pedagógusok, tanulók alkotó módon, egymást segítve fáradoznak a közös célok megvalósításán.

Ennek érdekében:

- A tantestület egységes követelménytámasztással, egymással együttműködve, kollegiálisan végzi munkáját.
- Törekszik a rendezett környezet, a megfelelő munkafeltételek kialakítására.
- A tantestület tagjai szükségét érzik az intézményt érintő kérdésekben a véleménynyilvánításra, megfelelő információk birtokában részt vesznek a döntéshozatalban.
- A nevelők egymás és a tanulók személyiségét tiszteletben tartják.
- A gyermekeket bevonják saját iskolai életük megszervezésébe, a döntéshozatal folyamatába.
- Az intézményi élet minden területén hangsúlyt helyezünk a pozitív teljesítmények elismerésére.
- Tanulóinkkal ismertetjük a velük szemben támasztott követelményeket, a közös szabályok következetes betartására törekszünk.
- Intézményünkben a fegyelem alapját az egyének célokkal, feladatokkal való azonosulása, egymás tisztelete jelentheti.
- Álláspontunk a problémákat megoldani kell, és nem megfutamodni előlük, ehhez az oktatási- nevelési folyamatban résztvevők számíthatnak egymás segítségére, megfelelő belátásra, toleranciára.

Eszményünk az olyan tanuló, aki a közös családi és iskolai nevelés eredményeképpen egyesíti magában az alábbi tulajdonságokat: **becsületes, őszinte, megbízható, lelkiismeretes, kötelességtudó, nyílt, művelt.**

A fenti emberi tulajdonságok tárháza nagyon gazdag, nem is lehet jellemzője minden tanulónak. Az intézmény nevelőtestülete arra törekszik, hogy tanulmányaik befejezése után a fenti tulajdonságokból minél több a tanulók jellemzőjévé váljon.

A nevelési eredményeink sikerességének mutatói, sikerkritériumok:

- tanulóink magatartásának pozitív változása;
- közösségi szellem erősödése;
- a sikeres munkára való törekvés és annak elismerése;
- tanulóink tisztelete nevelőik iránt;
- a szülők pozitív viszonyulása az iskolai élethez.

2.2 AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA FELADATAI, ESZKÖZ-, ÉS ELJÁRÁSRENDSZERE

A nevelési eszköz általában a gyermek fő tevékenységformáit jelenti, amelyekben a nevelési folyamat realizálódik. A nevelési módszer pedig nem más, mint a kitűzött cél elérése érdekében alkalmazott eljárás.

Cél:

- A nevelési eszközök, módszerek segítségével a tanulókat pozitív tevékenységre készítssük, valamint kiküszöböljük a negatív hatásokat.
- A nevelési módszereket hozzá kell igazítani nevelési céljainkhoz.

A módszereket és eljárásokat úgy alkalmazzuk, hogy azokat kombináljuk. A hagyományos nevelési **módszerek** (Ágoston György) a követelés, meggyőzés, gyakorlás, ellenőrzés, értékelés, elismerés és a büntetés.

Napjaink pedagógiai gyakorlata megkívánja, hogy tovább bontsuk ezeket a módszereket, s megnézzük azok eszközrendszerét:

1. *A meggyőzés, felvilágosítás módszerei* (minta, példakép, példa, eszménykép, bírálat, önbírálat, beszélgetés, felvilágosítás, vita, előadás).
2. *A tevékenység megszervezésének módszerei* (követelés, megbízás, ellenőrzés, értékelés, játékos módszerek, gyakorlás).
3. *Magatartásra ható módszerek* (ígéret, helyeslés, biztatás, elismerés, dicséret, osztályozás, jutalmazás/felszólítás, követelés, parancs, büntetés/felügyelet, ellenőrzés, figyelmeztetés, intés, fenyegetés, tilalom, elmarasztalás).

Iskolánkban a következő dicséretformákat alkalmazzuk:

1. Szóbeli dicséret (osztályfőnöki órán, iskolai összejövetelen).
2. Írásbeli dicséret (osztályfőnöki, igazgatói, oklevél, kitüntetés, alapítványi, fenntartói elismerések).
3. Jutalom (könyv, tárgyi jutalom, kirándulás).

Jutalmazzuk:

1. A hosszabb ideig tanúsított jó magatartást.
2. A szorgalmas, odaadó közösségi munkát.
3. A rendkívüli teljesítményeket (megyei, országos helyezéseket).

A büntetés formái iskolánkban:

1. Szóbeli figyelmeztetés (kioktatás, dorgálás, rendreutasítás).
2. Írásbeli figyelmeztetés (szaktanári, osztályfőnöki, igazgatói, nevelőtestületi).

A nevelés eszközei, melyeket iskolánkban alkalmazunk:

1. Nyelvi eszközök (*beszélgetés*: egyéni, csoportos, irányított, spontán, interjú).
2. Nem nyelvi eszközök (arckifejezés, szemmozgás, tekintet, gesztusok, mozdulatok).

2.3. A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSEL KAPCSOLATOS FELADATOK

Személyiségfejlesztés: az iskolai nevelés célja az egészséges, fejlett személyiség kialakítása, amely az önként vállalt, érdeklődéssel és teljes figyelem ráfordítással végzett tanulás során valósulhat meg leginkább. Az iskolában folyó minden tevékenység lényege a személyiségfejlesztés. Az egészséges személyiség nem valamiféle ideál, hanem épp az a legfőbb sajátossága, hogy nem csak azokat a tulajdonságokat engedi felszínre jutni, amelyek a többi emberhez hasonlatossá teszik, hanem azokat is, amelyek megkülönböztetik tőle. A legfontosabb talán az, hogy elfogadja önmagát, nyitott mások felé, bízik önmagában.

Célunk:

A gyermeki személyiség fejlesztése oly módon, hogy a pozitívumokat erősítsük, segítsünk a tanulóknak abban, hogy legyenek:

- önmaguk által kezdeményezett cselekvésre, a cselekvésekért vállalt felelősségre alkalmas egyének;
- észszerű választásra, önirányításra képes egyének;
- kritikai érzékkel rendelkező tanulók, mások teljesítményét értékelni képes emberek;
- a problémák megoldásához releváns ismeretekkel rendelkező személyek;
- új problémahelyzetekhez rugalmasan, intelligensen alkalmazkodni képes egyének;
- a tapasztalatot szabadon, kreatívan felhasználó emberek;
- másokkal a felsorolt különféle tevékenységben hatékonyan együttműködni képes emberek;
- olyan emberek, akik nem mások jóváhagyásáért, hanem saját célkitűzéseik valóra váltásáért küzdenek
- képesek legyenek a konstruktív életvitel megvalósítására – saját személyiségük minél jobb megismerésével felismerje a számára a lehető leginkább életformához vezető utat.

3.1. A fenti célokból fakadó feladatok:

A tanárok segítik a gyermekeket:

- Mindenek *előtt saját személyiségével, a gyerekekkel őszinte, nyílt viszonyával*, oly módon, hogy saját érzelmeivel tisztában van és képes ezeket kifejezésre juttatni, ezáltal hatva rájuk.
- Nagyon lényeges a gyengéd, pozitív, *elfogadó attitűd*, amely a gyerekek számára biztonságot ad, elfogadja őt a maga teljességében, nem köti feltételekhez (pl.: "jó viselkedés"). Minél inkább képes a tanár az értékeléstől mentes, pozitív érzelmi viszonyulásra, *a feltétel nélküli pozitív odafordulásra*, annál valószínűbb a tanuló személyiségfejlődése.
- A harmadik fontos összetevő az *empatikus megértés*. Ennek lényege az, hogy a tanuló-tanár viszonyában nem külső szempontú, értékelő magatartás, hanem átélő, a gyermek szemével látni képes, odaforduló attitűd dominál. A tapasztalat szerint, ha a gyerek megérti, milyen érzés létezni anélkül, hogy elemezni, ítéletet alkotni akarnának róla, akkor az ilyen oldott légkörben kitárulkozik, fejlődésnek indul.

Arra törekszünk, hogy a mindennapokban személyiségközpontú tanárok legyünk.

Ennek feltételei:

- Olyan helyzetet teremtet az órákon, hogy *a gyerekek valódi, őket érdeklő problémákkal kerüljenek szembe.*
- A tanulás *tapasztalásra* épüljön, csak így tudja magába építeni a tananyagot.
- *A tanulásra serkentő környezetben a tanár erőforrás legyen.*
- Kínálja fel tudását, tapasztalatait, de ne erőltesse rájuk magát.
- A pedagógustól *kritikára és önkritikára* kész magatartást igényel.
- Legyen bátorsága, ha szükséges változtatni, *új eljárásokat* alkalmazni.
- A tudatos hatáselemzés elősegíti a kísérletező magatartás, a pedagógiai munka ellenőrzését.
- Fontos az *életkori sajátosságok* figyelembevételével tervezni a nevelőmunkát.

A megfelelő objektív feltételek biztosítása:

- a gyerekeket körülvevő iskolai környezet, tiszta, rendezett, esztétikus legyen (az iskola, a folyosók, tantermek, udvar, stb.);
- a berendezési tárgyak alkalmazkodjanak a gyerekek nagyságához, mert alapvető fontosságú, hogy fizikailag is jól érezzék magukat az órán (pl. leérjen a kisdíák lába a székről, hátra tudjon dőlni, stb.);
- megfelelő természetes és mesterséges világítás;
- megfelelő tároló helyek kialakítása az osztályterekben és a folyosókon;
- változatos szemléltető eszközök, amelyek a motivációt segítik;
- változatos programok osztály és iskola szinten (kirándulások, versenyek, kiállítás-, színház-, mozi-látogatások, stb.)
- játék- és tanulás egyensúlya az egyes életkoroknak megfelelő szinten;
- a közös játék és munka vonzóvá tétele.

A szubjektív tényezők figyelembevétele:

Minden gyerek más és más lehetőséggel rendelkezik és ezt messzemenően figyelembe kell venni.

- fontos az elfogadó, szeretetteljes, biztonságot adó légkör;
- a gyerekek egyéni képességeinek, életkori sajátosságainak figyelembe vétele;
- megfelelő motiváció, ne száraz, mennyiségi elvek, hanem indirekt, a tapasztalást előtérbe helyező módszerek domináljanak a tanári munkában.

Konkrét feladataink, melyek a tevékenységeket meghatározzák:

- megismerni a gyermek személyiségét, az osztályban elfoglalt helyét, a szülők és gyermekük kapcsolatát, a gyermek pillanatnyi állapotát;
- kiemelt feladat az akarat fejlesztése;
- másság elfogadása, elfogadtatása;
- együttműködési készség fejlesztése;
- a természet, a környezet védelmére, szeretetére nevelés;
- hazaszeretetre nevelés;
- esztétikai nevelés;

- a következmények számba vétele, a mutatózó eredmények, eredménytelenségek elemzése.

A kutatási eredmények és személyes tapasztalataink is azt mutatják, hogy a nevelési folyamatban a meghatározó tényező a tanár-diák kapcsolat a maga érzelmi töltésével. Természetesen bizonyos szabályrendszeren belül kell érvényre jutnia a nevelő hatásnak (osztály-, iskolai közösség, a külvilág által elvárt normák, stb.).

Tevékenységformák:

- teret kell adni a sokoldalú iskolai életnek, tanulásnak, játéknak, munkának (hagyományos rendezvények: mikulás, osztálykarácsony, tisztasági nap, iskolaszépítés, közös karácsony, gyermekfarsang, papírgyűjtés, gyermeknap, őszi –tavaszi természetjáró túrák, iskolai kirándulások);
- drámajátékok, szituációs játékok alkalmazása;
- önismeret tudatos alakítása a tanulás, játék és munka területein;
- társas kapcsolatok helyes kialakítása, beszélgetés, folyamatosan;
- alapvető fontosságú a megfelelő tervezés, családlátogatás, beszélgetés a szülőkkel, gyerekekkel;
- a tanuló közösségben elfoglalt helyének folyamatos figyelemmel kísérése (kiemelt osztályfőnöki feladat).

Módszerek: megfigyelés, beszélgetés, dráma játék, a nevelőmunka tudatos tervezése, stb.

A fejlesztés várható eredménye a 4. évfolyam végén:

A következő tulajdonságok kialakulása kívánatos:

- becsületesség;
- illemtudó viselkedés;
- önismeret;
- tolerancia;
- előítélet-mentesség;
- a környezet védelme;
- metakommunikációs készség;
- társadalomban való eligazodás.

Fejlődés eredménye a nyolcadik évfolyam végére:

- formális műveletek kialakulása;
- fogalmi gondolkodás;
- erősödő kritikusság;
- önismeret;
- akaraterő.

A személyiségfejlesztés mint feladat színterei:

- a tanórai nevelés;
- a tanórán kívüli nevelés (szakkörökön, óráközi szünetekben);
- az iskolán kívüli nevelés (szabadidős foglalkozásokon, táborozások alkalmával);

A helyi tantervünkben összeállításánál fontos szempont volt olyan követelmények meghatározása, amely ösztönzi a személyiségfejlesztő oktatást.

2.4 A TELJES KÖRŰ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSEL ÖSSZEFÜGGŐ FELADATOK

EGÉSZSÉGNEVELÉSI PROGRAM

Csak az egészséges élet a teljes élet!

Az egészségfejlesztő iskola ismérvei:

- Minden rendelkezésre álló módszerrel elősegíti a tanulók és a tantestület egészségének védelmét, az egészség fejlesztését és az eredményes tanulást.
- Együttműködést alakít ki a pedagógiai, az egészségügyi, a gyermekvédelmi szakemberek, a szülők és a diákok között annak érdekében, hogy az iskola egészséges környezet legyen.
- Egészséges környezetet, iskolai egészségnevelést és iskolai egészségügyi szolgáltatásokat biztosít, ezekkel párhuzamosan együttműködik a helyi közösség szakembereivel és hasonló programjaival, valamint az iskola személyzetét célzó egészségfejlesztési programokkal. Kiemelt jelentőséget tulajdonít az egészséges étkezésnek, a testedzésnek és a szabadidő hasznos eltöltésének, teret ad a társas támogatást, a lelki egészségfejlesztést és a tanácsadást biztosító programoknak.
- Olyan oktatási-nevelési gyakorlatot folytat, amely tekintetbe veszi a pedagógusok és a tanulók jól-létét és méltóságát, többféle lehetőséget teremt a siker eléréséhez, elismeri az erőfeszítést, a szándékot, támogatja az egyéni előrejutást.
- Törekszik arra, hogy segítse diákjainak, az iskola személyzetének, a családoknak, valamint a helyi közösség tagjainak egészségük megőrzését; együttműködik a helyi közösség vezetőivel, hogy utóbbiak megértsék: a közösség hogyan járulhat hozzá – vagy éppen hogyan hátráltathatja – az egészség fejlesztését és a tanulást.

Helyzetkép

A családi élet keretei döntően megváltoztak. A családon belüli szerepminták kevésbé változatosak, felbomlóban vannak a nagycsaládok, az együtt töltött idő felnőttek és gyerekek között nagyon lecsökkent.

Amikor elmérgesedik a helyzet, (nem megy a tanulás, dohányzik a gyerek), kiderül, hogy a család és az iskola egyre szűkülő mozgástérben "vergődik". Egyre kevesebb az idő, a pénz és a türelem. A társadalomirányítás számára hatalmas problémát jelent a család és az iskola megerősítése, ugyanis a nevelés mindkét pillére nehéz helyzetben van. Az a középkorú nemzedék, amelynek alacsony nyugdíjú, idős szülőket és gyerekeket kell szárnyai alatt tartania, sok munkával, egészsége veszélyeztetése árán tartja fenn önmagát.

Negatív minták alakulnak ki, melyek a következő nemzedék életébe is begyűrűznek.

Ennek következményei:

Dohányzás: Iskolánkban, a tanulók egy rétege, főleg a 8. osztályos fiúk, alkalmanként a szabadidejükben dohányoznak. Általában ezeknek a gyerekeknek a szülei is dohányzók.

Sajnos az a tapasztalat, hogy nagyon sok diáknak otthon is engedélyezik a dohányzást, legrosszabb esetben a szülő veszi meg számukra a cigarettát vagy ad rá pénzt, bár a boltban nem szolgálhatják ki őket, mégis valakivel beszereztetik.

Alkoholfogyasztás: Iskolánk nem találkozott még a gyerekek körében túlzott alkoholfogyasztásra utaló jelekkel. Azonban nagyon sok tanuló él olyan családban, ahol vagy az egyik vagy mindkét szülő alkoholbeteg. Sajnos a faluban túl sok kocsmá van, ami befolyásoló tényező lehet.

Drogfogyasztás: A környező településeken sajnos "divattá" vált a fiatalok körében a drogfogyasztás. A tanulók alapos figyelemmel kísérésével lehet elejét venni annak, hogy a probléma elmélyüljön, jelenleg a helyzet még kedvező, tanulóinknál nem fedezhető fel droghasználat.

Táplálkozási szokások:

- nem reggeliznek a gyerekek;
- nem ül le együtt a család az étkezésekhez;
- túl sok az édesség és a zsír;
- rendszertelen a táplálkozás;
- túl sok a nassolás (chipsek, cukros üdítők)

Mozgásszegény életmód: Az utóbbi időben sokat javult a helyzet. Egyre több gyermek jár edzésre, táncra. Kedveltek a harcművészeti, önvédelmi sportok. Iskolánkban a mindennapos testnevelésen túl működik foci, kézi- és kosárlabda. Célunk a tankerületi, esetleg országos bajnokságokon is szerepelni. Az iskola a sport nevelő erejével tudja elejét venni a mozgásszegénységből eredő gondoknak.

A szorongás, agresszió okai lehetnek:

- szociális hátrányok;
- szülő-gyerek kapcsolat zavarai;
- ingerszegény környezet;
- a család belső pszichológiai világa;
- a gyerek személyiségének sajátosságai.

Cél

*Szeretnénk elérni, hogy tanulóink értsék meg: az egészséges életmód nem csak a betegségek megelőzésére, hanem az egészséges állapot örömteli megélésére és a harmonikus élet értéként való tiszteletére is szolgál; iskolánk segítse személyi és tárgyi környezetével azoknak a **pozitív beállítódásoknak, magatartásoknak és szokásoknak** a kialakulását, amelyek a gyerekek, a fiatalok egészségi állapotát javítják.*

Amit ezért megteszünk:

- *ügyelet megerősítése a dohányzók "lefülelése" következetes szankcionálás;*
- *Mindnapos testnevelés rendszerének kiépítése;*
- *kábítószeres gyerekek kiszűrése, állandó figyelemmel kísérése.*
- *füstmentes iskola legyünk;*
- *kábítószermentes iskola legyünk;*
- *egészséges életmód kialakítása.*

Feladatok:

- A pedagógusok készítsék fel a gyerekeket, a fiatalokat arra, hogy önálló, felnőtt életükben legyenek képesek életmódjukra vonatkozóan helyes döntéseket hozni, egészséges életvitelt kialakítani, konfliktusokat megoldani.
- Fejlesszék a beteg, sérült és fogyatékos embertársak iránti elfogadó és segítőkész magatartást.
- Ismertessék meg a környezet - elsősorban a háztartás, az iskola és a közlekedés, veszélyes anyagok - leggyakoribb, egészséget, testi épséget veszélyeztető tényezőit.
- Készüljenek fel a veszélyhelyzetek egyéni és közösségi szintű megelőzésére, kezelésére.
- Az iskola feladata az is, hogy felkészítsen az önálló gyalogos közlekedésre, a tömegközlekedési eszközök használatára, az utas balesetek elkerülésének módjaira.
- Figyelmet kell fordítani továbbá a veszélyes anyagok, illetve készítmények helyes kezelésére, legfontosabb szabályaira (felismerésére, tárolására).
- Nyújtsanak támogatást a gyerekeknek - különösen a serdülőknek - a káros függőségekhez vezető szokások (pl. dohányzás, alkohol-és drogfogyasztás, rossz táplálkozás) kialakulásának megelőzésében.
- Segítsék a krízishelyzetbe jutottakat.
- Az iskola megkerülhetetlen feladata, hogy foglalkozzon a szexuális kultúra és magatartás kérdéseivel, és figyelmet fordítson a családi életre, a felelős, örömteli párkapcsolatokra történő felkészítésre.
- Az egészséges, harmonikus életvitelt megalapozó szokások a tanulók cselekvő, tevékeny részvételével alakíthatók ki.
- Fontos, hogy az **iskolakörnyezet** is biztosítsa az egészséges testi, lelki, szociális fejlődést. Ebben a pedagógusok életvitelének is jelentős szerepe van.

Az egészségesebb életmód kialakítására irányuló módszerek

Hagyományos egészségnevelés, felvilágosítás

A hagyományos egészségnevelés, felvilágosítás abból az elképzelésből indul ki, hogy az emberi viselkedés racionálisan szervezett. Több és helyes tudás helyes döntésekhez, az életvezetés helyes alakításához vezet. Amennyiben azt feltételezzük, hogy a tudás az elsődleges meghatározó tényező, akkor indokolt azt is feltételeznünk, hogy a több tudás megfelelően fogja szervezni a viselkedést. Ez az elképzelés a nagyobb hatékonyság érdekében gyakran fordul az elrettentő információ átadásának, bemutatásának eszközéhez. Ennek a megközelítésnek egy másik jellegzetessége az egyoldalú közlési forma: az ismeret átadása a hallgatóság aktív és személyes bevonása nélkül történik. Ebbe a csoportba tartoznak a gyakran csak alkalmi jelleggel megszervezett iskolai felvilágosító előadások, a különböző brosrák.

Rizikócsoportos megközelítés

Ez a megközelítés a korai szűrés eredményeként feltárt egészségi problémákkal, illetve sajátos háttérváltozókkal jellemezhető csoportok körében folytatott megelőző tevékenységet jelent (pl. túlsúlyos személyek, magas vérnyomással élők, alkoholbetegek gyerekei, stb.). A rizikócsoportokra irányuló egészségfejlesztő tevékenység közvetlenül kapcsolódik a betegségmegelőzés, a prevenció gondolatához. Amennyiben meg tudjuk állapítani, hogy kik a veszélyeztetettek, valamely krónikus, nem fertőző betegség, avagy esetlegesen a szociális helyzetük szempontjából, akkor az ilyen sajátosságokkal rendelkező gyerekek, felnőtt emberek számára ki lehet munkálni valamilyen betegségmegelőző programot, pl. sajátos

étrendet, mozgásprogramot. Ennek a megközelítésnek az az előnye, hogy az adott élethelyzetű emberek hasonló sorsúakkal kerülnek a beavatkozás homlokterébe. A konkrét veszélyhez kapcsolódó életmód változtató programoknak az elfogadását és követését elősegíti az a társas környezet, amelyben a programok zajlanak. Ilyen programokat indítanak pl. a súlyproblémával küszködők, a magas vérnyomásban szenvedők, a cukorbetegség számára, illetőleg olyan gyerekeknek, akiknek a szülei között például alkoholbetegek vannak.

Érzelmi intelligenciát, társas kompetenciákat, alkalmazkodást fokozó beavatkozások

A kizárólagos, illetve esetleges ismeretbővítő módszer hiányosságait, korlátozott hatékonyságát felismerve jöttek létre azok a modellek, amelyek az érzelmi nevelést tekintik megfelelő eszköznek. Lényegük abban a felismerésben rejlik, hogy az egészségkárosító magatartásformák hátterében a személy konfliktuskezelési eszköztárának gyengeségei húzódnak meg. Ezért az egészségfejlesztési törekvéseknek a társas-érzelmi készségek fejlesztését kell célul tűzniük.

Az érzelmi nevelés jegyében születő és működő egészségfejlesztési programok az egészségfejlesztésben, mentálhigiénében képzett pedagógusok hiányában külső szakértők bevonásával törekednek arra, hogy szocializációs lehetőséget biztosítsanak a résztvevőknek, társas-kommunikációs készségeik fejlesztésére. Ilyenek például a serdülőkori készségfejlesztő vagy önismereti csoport-foglalkozások.

Az önismeret fejlődésétől remélhetjük, hogy a diákok egészségesebben fognak élni, ellenállnak a dohányzásnak vagy a droghasználatnak és igent tudjanak mondani az egészségre, és megvédje őket a divatos, de veszélyes, külsőségekben megnyilvánuló kóros fogyókúráktól, eltúlzott és ezért veszélyes testépítéstől.

Kortárshatások az egészségfejlesztésben

Jól tudjuk, hogy a korai életszakaszokban jelentkező, aggodalomra okot adó, egészséget veszélyeztető magatartásformák az esetek jelentékeny százalékában a kortárscsoport nyomására, hatására jelennek meg. Az első cigaretta elszívása, az első részegség, az első illegális droghasználat: mindegyik a társas tevékenység részeként történik meg.

A serdülőkorú fiatalok számára a felnőttél (szülőnél, tanárnál) lényegesen hitelesebb a kortárs, aki éppen ezért sokkal jelentékenyebb véleményformáló hatással is van. Ezek a felismerések tükröződnek azokban a programokban, amelyek a kortárshatásokra építenek, és kiképzett kortárssegítők közvetítésével igyekeznek az egészségfejlesztés üzenetét a fiatalokhoz eljuttatni, és arra próbálják megtanítani a fiatalokat, hogy képessé váljanak nemet mondani. Kiváltképpen az ún. kényes témák területén sikeresek ezek a programok, ilyenek például a szexuális kultúra fejlesztése, az AIDS prevenció, a dohányzás-, alkoholfogyasztás-, kábítószer használat megelőzése, stb.

Ezek a programok elsősorban a középiskolás-korú fiatalok körében kedveltek és hatékonyak. Mindazonáltal már az általános iskola felsőbb évfolyamain is rendkívül hatásos a korban hozzájuk nagyon közel álló kortársoktató tevékenysége. A képzett kortársak segíthetnek barátaiknak vagy osztálytársaiknak, de a modell-szereplőként is képviselhetik, pl. a dohányzást ellenző kortárs norma kialakítását, illetve fennmaradását is.

Közösségi alapú komplex egészségfejlesztő programok

A közösségi alapú programok nemcsak az élőhely azonosságát és életmód formáló szerepét veszi tekintetbe, hanem a tágabb értelmű politikai és társadalmi meghatározókat, realitásokat is. Ezek a megközelítések alulról építkeznek, az egészségfejlesztési,

társadalompolitikai szükségletek helyi szinten fogalmazódnak meg, az ott élők, dolgozók határozzák meg a beavatkozások szükséges irányát, és nagymértékben támaszkodnak a helyi erőforrásokra.

Ezek a programok nemcsak a diákokkal és nemcsak az iskolával foglalkoznak, hanem többféle célcsoporttal és "támadásponttal": pl. a helyi tömegkommunikáció (kábeltevé, helyi újság) segítségével a felnőttekhez is eljuttatnak információkat; a háziorvosokon keresztül például elősegítik a dohányzás-leszoktató programokban történő részvételt. A szabadidős szintéren pedig, pl. kortárs-segítőkkel vagy éjszakai sportrendezvényekkel igyekeznek olyan fiatalokra is hatást gyakorolni, akik valamely oknál fogva kimaradtak az iskolából. Lényeges, hogy ezeket a különböző akciókat egymással összehangolják, ugyanis csak ebben az esetben beszélhetünk komplex egészségfejlesztésről.

ISKOLÁNK FELTÉTELRENDSZERE

Humán erőforrás

Egészségfejlesztő team

- Jól bevált gyakorlat olyan csoport létrehozása, amely a belső innováció és a pedagógiai programalkotás során az iskolai egészségnevelési feladatokban közreműködik.

Iskolánkban az alábbi szereplők alkotják az egészségfejlesztő csoportot:

- az intézményvezető,
- a biológia tanár,
- az iskolaorvos, védőnő,
- a testnevelő,
- a diákönkormányzatot segítő pedagógus,
- a gyermek-és ifjúságvédelmi felelős,

Segítő kapcsolatok:

- szülők;
- iskolaorvos, védőnő;
- gyermekjóléti szolgálatok, nevelési tanácsadók, családsegítők (Velük folyamatos kapcsolatot tart az iskola gyermek-és ifjúságvédelmi felelőse.);
- rendvédelmi szervek (Járási Rendőrkapitányság, körzeti megbízott).

Az egészségnevelés iskolai területei

Az iskolai egészségnevelésnek ahhoz kell hozzájárulnia, hogy a tanulók kellő ösztönzést és tudást szerezhessenek egy személyes és környezeti értelemben egyaránt ésszerű, a lehetőségeket felismerő és felhasználni tudó, egészséges életvitelhez. Ehhez arra van szükség, hogy az egészséggel összefüggő kérdések fontosságát értsék, az ezzel kapcsolatos beállítódások szilárdak legyenek, s konkrét tevékenységekben alapozódhassanak meg.

.Az egészségnevelés tanórákon való megjelenése

Az egészséges életmód megismerése és a tanulók szokásrendjébe való beépítése

Egészséges életmódra nevelni lehetőségük van a szakórákon és azokon kívül is. Biztosítani kell a tanulóknak a fizikai fejlődésükhöz szükséges feltételeket és tevékenységeket. A higiéniai kultúra megalapozását és az ehhez nélkülözhetetlen ismereteknek és szokásoknak szisztematikus elsajátíttatását és gyakorlását.

A testi fejlettség követelményei: (a tanuló):

Feleljen meg életkorának.

- Láss be, hogy fontos számára a mozgás, testgyakorlás, sport.
- Fontos az egészségügyi kultúra elsajátítása.
- Válgék igényévé a tisztaság, testének, ruhájának otthoni és iskolai környezetének gondozása.
- Sajátítsa el az egészséges táplálkozást, a kulturált étkezési szokásokat.
- Tartózkodjék az alkoholfogyasztástól. Dohányzástól, kábítószerektől.
- Öltözködése legyen célszerű és ízléses, kerülje a divatos ruházkodás egészségkárosító formáit.
- Keresse a rendszeres, túlásoktól mentes edzés lehetőségét.
- Ismerje saját terhelhetőségét, ezt ismerjék szülei és tanárai is.

Az edzések során fejlődjön állóképessége:

- Vegyen részt sétákon, kirándulásokon, túrákon, iskola sportversenyeken.
- Készüljön fel tudatosan a középokú iskolázás folyamán rá váró szellemi és fizikai megterhelésre.
- Sajátítsa el a sportszerű magatartáshoz szükséges erkölcsi-akarati tulajdonságokat.
- Rendelkezzék korszerű általános műveltséggel.
- Törekedjék érdeklődésének, képességének, hajlamainak fejlesztésére.
- Tudja leküzdeni a nehézségeket, örölgjön a sikereknek.
- Egyéni tanulmányi munkáját képességeinek megfelelően végezze.
- Válgék kiegyensúlyozott emberré.

Az egészségnevelés tanórán kívüli megjelenése

Délutáni foglalkozások:

Segít a kulturált étkezés, a táplálkozási szokások és a játékos mozgások elsajátításában és fejlesztésében.

Délutáni szabadidős foglalkozások:

A szabadidő eltöltése a testi és szellemi regenerációnak formáit és szokásos tevékenységeit jelenti. Az alábbi sport szakköröket a tanulók önként vállalkozó, a sport iránt érdeklődő csoportja részére szervezzük. A szakkör kedvező lehetőséget biztosít a tanulók egyéni érdeklődésének, hajlamának, fejlesztésére, irányítására.

Egészségnap:

Április utolsó hetében témahetet szervezzük, ennek keretében kerül sor például az egészséges életmód terjesztésével kapcsolatos célzott programok, például „Saláta-nap” megszervezésére.

Minden évben gyermeknap alkalmával sportversenyeket szoktunk rendezni az iskola tanulói számára.

Kirándulások, sportprogramok, táborok

- Táborok az ország bármely pontjára, pedagógus szervezésben;
- Tankerületi Kosárlabda Torna;
- Tankerületi labdarúgó Torna;

- Dobd a kosárba versenyek;
- Futóversenyek;
- Osztálykirándulások előzetes tervezés alapján, a nevelési-oktatási célok megvalósításával összhangban;
- Szlovákiai tábor;

Tájékoztató fórumok rendezése

- szülői értekezlet;
- tematikus szervezett fórum.

Ezek lehetnek osztályszintűek vagy iskolaszintűek. Iskolánkban ezek a fórumok évente 2-3 alkalommal vannak. Előfordul, hogy külső előadó segítségét is kérjük (pl. orvos, pszichológus, rendőrség szakembere).

Szakmai tanácskozások, tréningek

Elsősorban a tanárok felkészültségének fejlesztését szolgálja. (pl. konfliktuskezelő tréning, mentálhigiénés továbbképzés).

Mindennapos testnevelés

Az egészségfejlesztő iskolai testmozgás program célja a gyermekek egészséges testi-lelki fejlődésének elősegítése a testmozgás eszközeivel, hiszen tapasztaljuk, hogy a modern kor és az azzal együtt járó technológiák az embert olyan életmódba kényszeríthetik, amely a mozgásszegény életmódhoz, a fizikai képességek hanyatlásához vezethet, áttételesen előidézve ezzel a szellemi teljesítmény romlását is. Az iskolai testnevelés és a sport keretei között az egészségnevelés, a szociális kompetenciák, a csapatmunka, valamint a társakkal történő kreatív együttműködés egyaránt fejleszthető.

Annak érdekében, hogy az egészségfejlesztő testmozgás hatékonyan megvalósuljon, az alábbi sajátos egészségügyi és pedagógiai szempontoknak kell teljesülniük:

- minden gyermek minden nap részt vesz a testmozgás-programban;
- minden testnevelés órán és minden egyéb testmozgási alkalmon megtörténik a keringési- és légző-rendszer megfelelő terhelése;
- minden testnevelés órán van gimnasztika, benne a biomechanikailag helyes testtartás kialakítását és fenntartását szolgáló gyakorlatanyag és légző torna;
- a testnevelési tananyag egészében a gerinc-és ízületvédelem szabályainak betartása, külön figyelemmel a fittség mérések testhelyezeteire és az izomerősítések különböző testhelyezeteire;
- minden testnevelési óra és egyéb testmozgási alkalom örömet és sikerélményt jelent még az eltérő adottságú tanulóknak is;
- a testnevelés és a sport személyiségfejlesztő hatásai érvényesülnek a teljes testmozgás-programban;
- a testmozgás-program életmód-sportokat, életminőség-sportokat is megtanít (olyan sportokat, amelyeket egy életen át lehet folytatni az életminőség javítása érdekében);
- a testmozgás-program játékokat és táncot is tartalmaz.

AZ EGÉSZSÉGÜGYI ELLÁTÁS RENDJE

Iskolai egészségügyi munka:

- Törzslapok rendezése adatfelvétel, postázás (érkezett-távozott tanulók).
- Tisztasági vizsgálatok: ruházat, köröm, fül, fejtetvesség.
- Szűrővizsgálatok 1.o.- 8.o.-ig.
- Bőr, csontrendszer, szem, fül, orr, gége, szájüreg fogak, emésztőrendszer, táplálkozás és anyagcsere, légző-rendszer, keringés szív, vérnyomás, húgy ivarrendszer, magatartási zavarok.
- Magasság cm. Testsúly kg.
- Szeptember hónapban 6. osztályos tanulók Di-Te oltása (diftéria-tetanusz) szervezése, lebonyolítása.
- 8. osztályos tanulók Hepatitis B (1-es) oltása szervezése, lebonyolítása.
- Október hónapban 6. osztályos tanulók MMR-oltása (rubeola, kanyaró, mumpsz)
- Tájékoztatók a fejtetvességről, fogápolásról. Hiányzó tanulóknál vizsgálatok elvégzése.
- Szakorvosi eredmények ellenőrzése.
- 5. osztálynál előadás (táplálkozás).
- 6. osztálynál előadás (a kis kamaszkor) „lányok és fiúk”
- Március hónapban 8. osztályos tanulók Hepatitis B (2-es) oltása szervezése, lebonyolítása.
- Jelentések oltásokról ÁNTSZ felé. Iskola egészségügyi jelentés.

DROGPREVENCIÓ

Napjainkra Magyarországon a drogok illegális használata és az ezzel összefüggésben fellépő egyéni, illetve társadalmi károk az oktatási rendszer komoly problémájává váltak. Évről évre emelkedik a kábítószereket kipróbáló fiatalok, iskoláskorúak köre, a drogfogyasztók, a drogfüggők, a droghasználattal összefüggésben fertőző betegségeket hordozók száma. Ezzel összefüggésben nő a kábítószerekkel kapcsolatos azon bűncselekmények aránya, amelyek az iskoláskorú fiatalok csoportjaihoz is köthető. A kábítószeres veszélyt jelentenek az egészségre, a gyermekekre, oktatási intézményekre, illetve a társadalom egészére is. Fenyegetik a használót és hozzátartozóit egyaránt. A kábítószer-probléma sosem elszigetelt jelenség. Összefügg egyéni és közösségi, lelki és szociális problémákkal. A kábítószer pusztítja az egyéni akaratot, a családok egységét, a közösségi kohéziót és a társadalmi biztonságot egyaránt. Ellene csak világos, eltökélt és megalapozott együttműködéssel lehet eredményt elérni.

2.5. A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL, AZ ISKOLA SZEREPLŐINEK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉVEL KAPCSOLATOS FELADATOK

*„A közösség spontán jellegű,
érdekmotivált csoport. Normái lazábbak,
mint az osztályé. Nem
teljesítményorientált, az együttes élmény
ereje, hőfoka az ösztönző.”*

Dr. Dékány Sándorné

A közösségfejlesztés az a folyamat, amely az egyén és a társadalom közötti kapcsolatot kialakítja, megteremti.

A gyermekközösségek a nevelés és oktatás folyamatának szervezeti keretét, alapviszonyát adják. Nem adódhat az életben olyan jelentékeny feladatunk, amelyet embertársaink nélkül tudnánk megoldani.

Cél

Fontos nevelési cél a pozitív hatású közösségek kialakítása.

A közösségfejlesztés célja tehát az egyén, a tanulók azon személyiségjegyeinek kifejlesztése, mely segíti beilleszkedésüket, együttműködési készségüket, segíti a tanulók önismeretét. Célunk felismertetni az egyénnel a közösséghez tartozás előnyeit, buzdítani a közösségért való tevékenységre.

Célunk, hogy:

- *tanulóink tudjanak kultúráltan, önállóan véleményt mondani az őket érintő kérdésekben, véleményüket alá is tudják támasztani, társaik véleményét megfelelően képviseljék*
- *vegyék észre társaik munkáját, emeljék ki a pozitív és negatív dolgokat, próbáljanak meg javaslatot tenni*
- *iskolai szinten képesek legyenek az osztályok együtt dolgozni, tiszteljék egymást*

Feladatok

A diákönkormányzat (továbbiakban: DÖK) feladata a közösségfejlesztésben:

- az iskolai DÖK éves munkatervét a diákok javaslata alapján állítja össze, véleményeztetni, jóváhagyatja, havi bontásban megvalósítja;
- a programok megvalósításáért osztályok, csoportok, egyének vállalnak felelősséget;
- a DÖK képviselői beszámolnak osztálytársaiknak a vezetőség munkájáról, bevonják őket a programok szervezésébe, megvalósításába;
- felelősségteljesen válasszanak maguk közül képviselőt a DÖK vezetésébe, képességek mérlegelése, helyes döntéshozatal osztályszinten, iskolai szinten;

- közösség érdekeit szolgáló, cselekvésre készítő tevékenység szervezése (papírgyűjtés, díszítés, iskolaudvar építése);
- olyan közösség kialakítása, aki büszke sikereire.

Tanórai tevékenység és tanórán kívüli tevékenység feladatai a közösségnevelésben az osztályok szintjén

- változatos munkaformákkal erősítse az összetartozás, egymásért érzett felelősség érzését;
- közös élmények lehetőségét biztosítani;
- önellenőrzésre, egymás segítésére buzdítson;
- ismerjék meg a társas együttélés szabályait;
- környezetük iránti felelősség érzését erősíteni;
- pozitív csoportnormák kialakítása, helyes viselkedési magatartási modellek körvonalazása;
- helyes közvélemény-alakítás;
- az osztályfőnöki tanmenet mellé az osztállyal együtt készített szabadidős munkaterv kerül.

Szabadidős tevékenység, iskolai ünnepélyek közösségfejlesztő feladatai

- csoporton belüli kapcsolatok erősítése;
- egyéni érdeklődés sokszínűségének összehangolása;
- egyéni adottságok kibontakoztatásának lehetőségét biztosítani, sikerélményhez juttatni a tanulókat a közös rendezvényeken;
- mások iránti, új dolgok iránti érdeklődés felkeltése;
- hagyományok tiszteletére, azok ápolására való nevelés.

Tevékenységi formák a közösségfejlesztésben

DÖK

- saját programok szervezése - DISCO, Luca napi vásár, farsangi bál, vetélkedők szervezése és díjazása, DÖK nap, diákközgyűlés, iskola rádió működtetése (a meglévő rendszer javítása esetén);
- programok meghirdetése osztályon belül, plakát, iskolai honlapon és internetes fórumokon keresztül;
- választási technikák gyakorlása;
- jelölés, titkos szavazás, nyílt szavazás;
- hagyományos programok szervezésénél használjuk a jól működő alap forgatókönyvet (Luca nap, farsang, DÖK nap);
- az iskoláért, egymásért vállalt munka;
- dekoráció, kertépítés;
- papírgyűjtés;
- az osztályképviselők 1-8-ig együtt dolgoznak a DÖK vezetésében;

DÖK segítő tanár tevékenysége

- gondoskodik a munkatervben szereplő programok előkészítéséről, lebonyolításáról;
- az iskolai rendezvények megszervezésében aktívan részt vesz;
- a tanulók kezdeményezéseit, ötleteit tolmácsolja a nevelőtestületnek;
- előkészíti, koordinálja a diáktanács üléseit;
- beszámol a nevelőtestületnek a DÖK munkájáról.

A Diákonkormányzatot segítő tanár a Nkt. 48. § (3) bekezdése szerint a diákonkormányzat munkáját segítő személynek felsőfokú végzettséggel és pedagógus szakképzettséggel kell rendelkeznie, az intézményvezető 5 évre bízta meg ezzel a feladattal.

Szabadidős programok, hagyományos programok iskolánkban:

- 7. osztály búcsúztatja a 8. osztály;
- 5. osztály fogadja az 1. osztály tanulóit→ajándékozás;
- táborok: szlovák nyelvi tábor, kerékpáros;
- karácsonyi műsor a templomban;
- tanulmányi kirándulások;
- múzeumlátogatások;
- kétnapos osztálykirándulás;
- egynapos tantestületi kirándulás;
- falusi programokon való részvétel, részvétel a falu életében;

A közösségi programhoz felhasznált időkeret azt a célt szolgálja, hogy segítse a Kt. 2. §. (4) bekezdésében megfogalmazott alapelvek érvényesülését.

Az időkeret meghatározásakor a KT 52. §. (7) bekezdéséből indultunk ki: lásd. A helyi tantervben *tanórán kívüli tevékenység órakerete*.

A közösségfejlesztés **eredményeként** várjuk, hogy:

- hozzájáruljon a tanulók személyiségének fejlődéséhez (pl. előítélet-mentesség, megbízhatóság, szorgalom, kitartás, kommunikációkézség, demokratizmus, szabadidő eltöltés, stb. terén)
- nyugodt keretet adjon az oktató-nevelő munkának

2.6. A SZÜLŐ, A TANULÓ A PEDAGÓGUS EGYÜTTMŰKÖDÉSÉNEK FORMÁI – AZ ISKOLA SZEREPLŐINEK EGYÜTTMŰKÖDÉSE

*A szülő, pedagógus jogai és kötelességei
mindig a gyermek érdekét szolgálják .*

A szülőknek elképzelései vannak gyermekük tanulmányaival kapcsolatban, az iskolából kikerülő gyerekeket fogadó intézmények bizonyos elvárásokkal rendelkeznek és a fenntartónak is vannak követelményei az iskolával szemben. A napi pedagógiai munkát végző nevelőknek feladatuk, hogy ezeket az igényeket megismerjék, összhangba hozzák a gyerekek törekvéseivel, a pedagógiai lehetőségekkel és feltételekkel, valamint saját meggyőződéseikkel.

Cél:

Kapcsolatainkat a nyitottság, a kölcsönös tisztelet, és segítőkészség jellemezze!

Az együttműködés alapja csak a gyermek iránti közös felelősség, a kölcsönös bizalom és tájékoztatás, őszinteség lehet. A kitűzött cél elérése, a közeledés, megismerés sokféle formában történhet.

A szülői kapcsolattartás hagyományos formái:

- levelezés (leginkább elektronikus), e-ellenőrző, telefon, folyamatos tájékoztatás;
- szülői értekezletek;
- fogadóóra;
- családlátogatás;
- közös programok a szülőkkel - gyermeknap;
- nyílt napok;
- előadások (logopédus, nevelési tanácsadó, pszichológus, orvos, védőnő);
- pályaválasztási tanácsadás;
- óvodai szülői értekezleteken való részvétel;
- SZMK-val való együttműködés,
- közös programok (Szlovák bál, gyermeknap, kirándulás);

A hagyományos és működő kapcsolattartási formákon kívül előremutató lehetőséget jelenthetnek a:

- szülők által tartott foglalkozások szervezése (szakkörök, előadások, élménybeszámolók);
- közös szereplések;
- családi kirándulások, színházlátogatások;
- közös zenélés;
- javító, szépítő alkotómunkák;
- szülők bevonása versenyek szervezésébe, lebonyolításába.

Ahhoz, hogy ezek megvalósuljanak, a következő tevékenységek szükségesek:

- A szülők számára az intézmény nevelési-oktatási céljainak világos megfogalmazását szükséges biztosítani.

- A szülőknek érezniük kell, hogy gyermeküket a pedagógus szereti jó és rossz tulajdonságaival együtt.
- A pedagógusnak szakmailag olyan felkészültnek kell lennie, hogy a szülő nevelési problémájának megoldásához tanácsot tudjon adni.
- Elsősorban biztató, dicsérő szándékúak legyünk, ne elmarasztalóak.
- Ne legyünk csak tantárgy- és osztály centrikusak!
- Mérjük fel a szülők igényét, és magunk próbáljunk azok "elébe menni".
- Kölcsönös bizalomra és tapintatra épüljön a kapcsolat.
- Mindenkor a partnert kell keresni a szülőben, még ott is ahol reménytelennek látszik.
- Alkalmazkodjunk a szülők szabadidejéhez. Legyen lehetőségük megválasztani a segítség időpontját.
- Mindenkitől lehetőleg olyat kérjünk, ami érdeklődésének, személyiségének, foglalkozásának megfelel!
- Egyetlen segítség, javaslat felett sem szabad elsiklani. Meg kell találni azok felhasználásának a helyét, idejét, módját.
- Nyíltan és őszintén tárjuk fel a problémákat, fejlődési lehetőségeket.
- Adjunk lehetőséget, fórumot a vélemények kifejtésére!
- Alaposan meg kell ismernünk a tanulókat és a szülőket egyaránt!
- Ne tegyünk szülőről elmarasztaló megjegyzést, különösen gyerekek előtt.
- Fontos, hogy a szülőket érzelmileg is megnyerjük az iskola és a nevelés ügyének.
- A legfontosabb mindkét részből a nyitottság és a befogadás képessége.
- Próbáljunk személyes emberi tulajdonságainkat, pedagógiai, nevelési-oktatási teljesítményeinket olyan fokra fejleszteni, hogy elismerésre méltóak legyünk. Élvezzük tanítványaink és szüleik megbecsülését, tiszteletét!

Várható eredmények:

A felsorolt tevékenységek eredményeként elvárható, hogy fokozatosan kialakul a hatékony munkamegosztás a pedagógusok és a szülők között a gyermekek nevelésében, valamint, hogy emelkedik a szülők nevelési kultúrája.

2.7 A TANULÓKNAK AZ INTÉZMÉNYI DÖNTÉSI FOLYAMATBAN VALÓ RÉSZVÉTELI JOGAI GYAKORLÁSÁNAK A RENDJE

A tanulóközösségek érdekeinek képviselésére, a tanulók tanórán kívüli szabadidős tevékenységének segítésére az iskolában diákönkormányzat működik. Az iskolai diákönkormányzat jogosítványait az iskolai DÖK segítő tanár is érvényesítheti.

A diákönkormányzat (DÖK) a tanulók érdekképviselői szerve, tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed. A DÖK tevékenységét a felsős osztályokban évente megválasztott 2-2 képviselőből álló vezetőség irányítja, munkáját az iskola igazgatója által megbízott pedagógus segíti, egyben ő látja el a képviselőt is. Az Osztály Diákönkormányzat képviselője járhat el az osztályközösség problémáinak megoldásában.

Az iskolai DÖK szervezetét és tevékenységét saját SZMSZ szerint alakítja ki. Az iskolai Diákönkormányzat pedagógus megbízottja képviseli a tanulók közösségét az iskola vezetőségi, a nevelőtestületi, valamint az intézményi tanácsi értekezletek vonatkozó napirendi pontjainál.

Az osztály Diákönkormányzat képviselője járhat el az osztályközösség problémáinak megoldásában.

A tanulók egyéni gondjaikkal, valamint kéréseikkel közvetlenül is felkereshetik az intézmény vezetőjét. A tanulók egyéni érdekvédelmük rendjét a Házirend, Panaszkezelés rendje tartalmazza.

A diákközségi ülés (iskolagyűlés)

Az iskola tanulóközösségének a diákközségi ülés a legmagasabb tájékoztató fóruma. A diákközségi ülés nyilvános, azon bármelyik tanuló megteheti közérdekű észrevételeit, javaslatait.

A diákközségi ülés az igazgató által, illetve a diákönkormányzat működési rendjében meghatározottak szerint hívható össze. Tanévenként legalább egy alkalommal kell diákközségi ülést tartani, amelyben az iskola tanulói, vagy – a diákönkormányzat döntése alapján a diákok küldöttei vesznek részt.

A diákközségi ülés napirendjét a községi ülés rendezése előtt 15 nappal nyilvánosságra kell hozni.

A diákközségi ülésen az iskola igazgatója és a diák önkormányzati vezetők beszámolnak az előző diákközségi ülés óta eltelt időszak munkájáról, a tanulói jogok helyzetéről, érvényesüléséről. A községi ülésen a tanulók kérdéseket intézhetnek a diákönkormányzat és az iskola vezetéséhez, kérhetik gondjaik, problémáik megoldását. A diákok kérdéseire, kéréseire az igazgatónak 30 napon belül választ kell adnia. Rendkívüli diákközségi ülés is összehívható, ha ezt a diákönkormányzat vezetői vagy az iskola igazgatója kezdeményezi.

A DÖK véleményezési jogot gyakorol:

- A DÖK véleményt nyilváníthat, javaslattal élhet a nevelési-oktatási intézmény működésével és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben [20/2012. EMMI 120. § (4)].
- A DÖK véleményét a következő ügyekben kötelező kikérni:
- Az iskola SZMSZ-ének, házirendjének elfogadása előtt [Nkt. 25. § (4)].
- Az adatkezelési szabályzat elkészítésénél, módosításánál [Nkt. 43. § (1)].
- A tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása előtt [Nkt. 48. § (4) b)].
- Az ifjúságpolitikai célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor [Nkt. 48. § (4) c)].
- A fenntartó a köznevelési intézmény megszüntetésével, átszervezésével, feladatának megváltoztatásával, nevének megállapításával, vezetőjének megbízásával és megbízásának visszavonásával összefüggő döntése vagy véleményének kialakítása előtt [Nkt. 83. § (3)-(4)].
- Az iskolai és a kollégiumi munkaterv elkészítéséhez [20/2012. EMMI 3. § (1)].
- Az iskola igazgatója minden év április 15-éig elkészíti, és a fenntartó jóváhagyását követően közzéteszi a tájékoztatót azokról a tantárgyakról, amelyekből a tanulók választhatnak, középiskolában tájékoztatást ad továbbá az érettségi vizsgára történő felkészítés szintjéről is. A tájékoztatót a DÖK véleményezi [20/2012. EMMI 15. § (1)].
- Az első tanítási óra 7:15 és 8 óra közötti kezdésénél [20/2012. EMMI 16. § (1)].

- A fegyelmi eljárás során [20/2012. EMMI 57. § (3)].
- A pedagógiai program elhelyezése, arról a szülők, tanulók részére történő tájékoztatás, az SZMSZ, házirend és pedagógiai program nyilvánosságra hozatala, a házirend egy példányának átadása, annak érdemi változása esetén a szülő, a tanuló tájékoztatása, a tankönyvekről, tanulmányi segédletekről, taneszközökről, ruházati és más felszerelésekről történő tájékoztatás SZMSZ-ben történő szabályozásánál a DÖK-öt véleményezési jog illeti meg [20/2012. EMMI 82. § (1)].
- A tanulók közösségét érintő kérdések meghozatalánál.
- A tanulók helyzetét elemző, értékelő beszámolók elkészítéséhez, elfogadásához.
- A tanulói pályázatok, versenyek meghirdetéséhez, megszervezéséhez.
- Az iskolai sportkör működési rendjének megállapításához.
- Az egyéb foglalkozás formáinak meghatározásához.
- A könyvtár, a sportlétesítmények működési rendjének kialakításához.
- Az intézményi SZMSZ-ben meghatározott további ügyekben [20/2012. EMMI 120. § (5)].
- A térítési díj ellenében igénybe vehető szolgáltatások esetében az iskolaszék, -kollégiumokban a kollégiumi szék - annak hiányában a szülői szervezet (közösség) az intézményi tanács és az iskolai DÖK véleményének kikérésével - meghatározhatja azt a legmagasabb összeget, amelyet a program megvalósításánál nem lehet túllépni [229/2012. Kr. 34. § (1)].
- Azokban az ügyekben, amelyekben a DÖK véleményének kikérése kötelező, a DÖK képviselőjét a tárgyalásra meg kell hívni, és az előterjesztést, valamint a meghívót a tárgyalás hatánapját legalább 15 nappal megelőzően meg kell küldeni a DÖK részére [20/2012. EMMI 120. § (6)].
- A DÖK jogainak megsértése esetén 15 napon belül a fenntartóhoz fellebbezést nyújthat be. A fenntartó döntése ellen a közléstől számított 30 napon belül a bírósághoz fordulhat [Nkt. 39. § (2)].
- Nevelőtestületi értekezletet kell összehívni a DÖK kezdeményezésére [20/2012. EMMI 117. § (2) c)].
- Intézményi tanács, létrehozását kezdeményezheti az iskolai DÖK képviselője, DÖK hiányában az iskolába járó tanulók legalább 20 %-a [20/2012. EMMI 121. § (1) c), 122. § (1) c)]. A DÖK képviselőket küldhet az iskolaszékbe. [Nkt. 73. § (2)].
- Az iskolai büfé nyitvatartási rendjének és az áruautomata működtetési időszakának a meghatározásához az igazgató beszerzi a DÖK egyetértését [20/2012. EMMI 130. § (5)].
- Az iskolának lehetővé kell tenni a DÖK-képviselő részvételét a tanulóbaleset kivizsgálásában [20/2012. EMMI 169. § (9)].
- Az Nkt. 48. § (3) alapján a DÖK alapvető kötelezettsége a tanulók érdekeinek képviselete.
- Az Nkt. 46. § (6) bekezdés g) pontja értelmében a tanuló joga különösen, hogy kérdést intézzon a DÖK-höz, és arra legkésőbb 15 napon belül választ kapjon. A tanuló joga továbbá, hogy a DÖK-höz fordulhasson érdekképviseletért [Nkt. 46. § (6) p) pont].
- Ha jogszabály a szülő, a szülői szervezet vagy a szülők képviselője részére kötelezettséget vagy jogot állapít meg, nagykorú tanuló esetén a kötelezettségek teljesítése, a jogok gyakorlása a tanulót - az iskolaszékbe

történő delegálás kivételével -, a DÖK-öt, a tanulók képviselőjét illeti meg vagy terheli [Nkt. 46. § (8)].

- A 20/2012. EMMI rendelet 117. § (1) bekezdése szerint a nevelőtestület egyes jogköreinek gyakorlását átruházhatja a DÖK-re. Az átruházott jogkör gyakorlója a nevelőtestületet tájékoztatni köteles azokról az ügyekről, amelyekben a nevelőtestület megbízásából eljár. Ezeket a rendelkezéseket nem lehet alkalmazni a pedagógiai program, az SZMSZ és a házirend elfogadására.
- A diákönkormányzat felhívhatja a figyelmet fegyelmi eljárás megindításakor az egyeztető eljárás lehetőségére, fegyelmező intézkedések kiszabása előtt pedig az oktatásügyi közvetítés (mediáció), esetmegbeszélés lehetőségére, illetve egyéb illetékes szakemberek bevonására.

2.8 A PEDAGÓGUSOK HELYI INTÉZMÉNYI FELADATAI, AZ OSZTÁLYFŐNÖKI MUNKA TARTALMA, AZ OSZTÁLYFŐNÖK FELADATAI

8.1. A pedagógusok helyi feladatai

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza. A pedagógusok helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg.

- a tanítási órákra való felkészülés
- a tanulók dolgozatainak javítása
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése
- vizsgák lebonyolítása
- dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása
- tanulmányi versenyek lebonyolítása
- versenyekre kísérés
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok
- iskolai kulturális, és sportprogramok szervezése
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása
- megtervezi, elkészíti és jóváhagyásra benyújtja saját tárgyainak tanmeneteit
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása
- részvétel a nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken
- részvétel továbbképzéseken
- a tanulók felügyelete óráközi szünetekben, ügyeletken, ebédeléskor
- iskolai ünnepségek, rendezvények, tanulmányi kirándulások megszervezése
- iskolai ünnepségeken, rendezvényeken való részvétel
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való aktív közreműködés
- szaktantermek, szakleltárak, szertárak rendben tartása
- osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása

Az osztályfőnököt – a munkaközösség-vezetőkkel konzultálva – az igazgató bízta meg minél hamarabb, de legkésőbb minden tanév júniusában, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

Az osztályfőnök feladatai és hatásköre

Az osztályfőnökök feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza. Beosztásukból adódó konkrét feladatok:

- az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire
- segíti a tanulóközösség kialakulását
- segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját
- kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével

- figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét
- szeptemberben megnyitja az osztálynaplót, az anyakönyvet
- ismerteti a házirendet és a tűzvédelmi szabályokat
- ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások vezetése, igazolása
- segíti és nyomon követi osztálya orvosi vizsgálatát
- minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti
- szervezi osztály mindennapi életét és programjait
- szülői értekezletet tart
- rendszeresen tájékoztatja a szülőket az adatvédelmi törvény értelmében a tanulók előmeneteléről, a nevelés eredményéről, problémáiról
- figyelemmel kíséri tanítványai családi és személyes problémáit
- szükség esetén intézkedést kezdeményez a gyermekvédelmi felelőssel közösen
- képviseli osztálya tanulóját jogi ügyekben
- tájékoztatja a gyerekeket az osztályt érintő aktuális teendőkről, eseményekről
- javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére
- részt vesz az adott munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását
- szükség szerint végez családlátogatást a gyermekvédelmi felelőssel együtt
- esetlegesen órát látogat az osztályában

A pedagógusok és az osztályfőnökök feladataival, munkaidő-számításával kapcsolatban jelen program elkészülte után várható miniszteri rendelet megjelenése. Az új tanévre, és attól kezdve folyamatosan frissítve munkaköri leírásokat adunk ki a kollégáknak. A tanév során időszakosan elvégzendő feladatokat az éves Munkaterv, illetve a havi programtervek tartalmazzák. Ezek figyelemmel kísérése a pedagógus kollégák alapvető kötelességei közé tartozik.

2.9. A KIEMELT FIGYELMET ÉRDEMLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS TEVÉKENYSÉG HELYI RENDJE

*“Aki az átlagos neveléssel nem nevelhető,
az lehet neveletlen, de lehet a nevelés
sajátos eszközével nevelhető is.”*

Dr. Illyés Sándor

Kiemelt figyelmet szentelünk a magatartási-beilleszkedési zavarral küzdő, sajátos nevelési igényű tanulóknak, illetve a tehetséges tanulóknak.

Cél

A **problémákkal** küzdő gyerekek korai szűrése, korrekció, későbbiekben prevenció.

Az általában megfogalmazható nehézségek mellett itt Pilisszántón külön figyelmet igényel az iskolánkba később került tanulók beilleszkedési problémája. Osztályaink óvodáskoruktól viszonylag zárt közösséget alkotnak. Hosszú évek megfigyelési tapasztalatai mutatják a “betelepülők” beilleszkedési gondjait.

A lemaradó, a többiekkel nehezebben lépést tartó tanulók részére, és a tehetségesek részére egyaránt szervezünk foglalkozásokat. A szakszolgálat által küldött szakemberek végzik el a célzott, a szakvéleményben szereplő fejlesztési területeknek megfelelő foglalkozásokat. Iskolánk pedagógusai a tanulók előrehaladását az egyes tantárgyaknak megfelelően segítik. Az intézmény órakeretébe illesztett foglalkozásokat tartunk valamennyi évfolyamon magyarból és matematikából, környezetismeretből, angolból, történelemből, és természettudományos tárgyakból. A tehetség felismerése és azonosítása pedagógusaink feladata. Ennek elősegítése érdekében pályázatokon veszünk részt, előadásokon, konferenciákon ismerkedünk a területtel. A tehetség kibontakoztatása, fejlesztése érdekében az intézményi órakeret terhére foglalkozásokat szervezünk a Helyi Tantervben feltüntetett módon. Azon tárgyak kapnak a tehetséggondozásra órát, amelyből évek óta sikerrel vesznek részt tanulóink különböző versenyeken.

A magatartási zavarok formái iskolánkban:

- Agresszivitás (kötekedő, kihívó, erőszakos magatartás).
- Regresszivitás (visszafejlődő, csökkenő hanyatló teljesítmény).
- Antiszociális magatartás (közösségellenes magatartás).

Kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló:

a) különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:

aa) sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,

ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,

ac) kiemelten tehetséges gyermek, tanuló,

b) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló.

„Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek,” NKT 4.§ 3.

„Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi (látási, hallási), értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd” NKT 4.§ (25)

Amíg a tanuló érvényes szakértői véleménnyel rendelkezik, addig intézményi keretek között fejlesztőpedagógiai ellátásban részesül. Egyéni fejlesztési tervvel, szakvégtzettséggel rendelkező pedagógus tanórán kívüli foglalkozásokon fejleszti e tanulók részskéesség zavarait.

Az adott tanulókkal a szakvéleményben foglaltaknak megfelelő végzettségű pedagógus kell, hogy foglalkozzon. Ennek megszervezése a fenntartó feladata. Az integrált nevelésben, a tantermi foglalkozásban számítunk a knt alapján intézményünkre járó 1 fő pedagógiai asszisztens munkájára. Az ő feladata az osztálytanító, valamint a megfelelő végzettségű szakember útmutatásai alapján az érintett tanulók egyéni segítése, differenciálása.

Iskolai tünetek:

- *Teljesítmény-visszatartás:*

Az iskolával való szembefordulás megnyilvánulásai (késések, gyakori hiányzás, felszerelés gyakori hiánya, házi feladatok elkészítésének gyakori illetve tömeges elmulasztása, órára való felkészülés elmulasztása, üzenő füzet, ellenőrző könyv otthonhagyása, szülői aláíratás elmulasztása, aláhamisítás, puskázás, graffitik, rongálások, iskolai tárgyak eltulajdonítása, tanárok tulajdonának megsértése).

- Viselkedésszavarok (A gyerekek feszültsége, nyugtalansága, kedvezőtlen közérzete – zaj, hangerő, mozgásos nyugtalanság, rohangálás, csúfolódás, cikizés, veszekedések gyerekek, gyerek-felnőtt, verekedések, fizikai erőszak növekedése, sírás, érzelmi-indulati kitörések, passzivitás, elutasító magatartás, jelzések iskolán kívüli kedvezőtlen eseményekről, kedvezőtlen kapcsolatokról).

A magatartási zavarok okai iskolánkban:

- Családi környezet, érzelmi-nevelési körülmények;
- Iskolai ártalmak;
- Kedvezőtlen társas pozíció;
- Idegrendszeri sérülés.

E felvázolt helyzetből adódó feladataink:

- Osztályonként **számba venni** azokat a gyerekeket, akiknél személyiségproblémára, az érzelmi élet zavarára következtethetünk (osztályfőnöki feladat). Külön figyelmet igényelnek: új gyerekek, veszélyeztetettek, osztályismétlők, tehetségesek, hátrányos helyzetűek, diszlexiások, diszkalkuliások, krónikusan beteg gyerekek, aktuálisan figyelmet igénylő gyerekek pl. traumatikus élmény éri.
- Regisztrálás táblázatos formában. A felmérést minden tanévben újra elkészítjük, a konkrét feladatok megfogalmazása érdekében.
- A problémák kezelése (a magatartási tünet szankcionálása, az okok, indítékok, háttérének vizsgálata, szülő bevonása, pedagógus kollégák bevonása, segítő pártfogó tanár a problémás tanuló mellé, osztálytársak bevonása, külső szakember bevonása (nevelési tanácsadó).
- Kapcsolattartás a GYIV felelőssel, felzárkóztatást, fejlesztést, tehetséggondozást végző pedagógusokkal.

Tevékenység

A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység során támasztott elvárások:

1. A pedagógussal szemben:

- tudjon differenciáltan oktatni;
- semmiféle hátrányos megkülönböztetés degradáció nem érheti részéről a tanulókat;
- az értékelésnél vegye figyelembe a tanuló eltérő képességeit;
- a teljesítmény mérésénél adjon előnyt a hátránnyal küzdőknek, önmagához képest is nézze a fejlődést;
- a hátrányt nem jelentő képességterületen erősítse a tanuló kiemelkedési lehetőségeit;
- nevelje a közösséget a képességek különbözőségének tolerálására.

2. Az osztályfőnökkel szemben:

- a szülővel kiemelten figyelmesen, tapintatosan foglalkozzon;
- a tanuló problémáit értesse meg a szaktanárokkal;
- szakember bevonása esetén, kísérje figyelemmel a szakellátást.

9.4.3. A fejlődés eredményeként azt várjuk, hogy:

- *A korai szűrés és a korrekció lehetővé tegye a prevenció előtérbe kerülését.*
- *A magatartási nehézségek, deviáns jelenségek megelőzésében az iskolának tág lehetőségei vannak. Élet és tevékenységi rendje, érzelmi légköre segítheti a serdülő harmonikus kiegyensúlyozott fejlődését, fizikai-pszichikai teherbíró képességét.*

9.4.4. Nevelőtestületünk a következőket látja a pozitív változás feltételét:

- humanista légkör;
- nyitottság;
- bensőséges emberi kapcsolatok;
- felnőttek-serdülők közötti barátságos viszony.

Cél

Az iskolán belüli korai felismerés, a problémák megfelelő módon való kezelése, a tanulási kudarcok másodlagos következményeinek kiküszöbölése, enyhítése.

Feladatok:

1. A sajátos nevelési igényű, ill. a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók kiszűrése.
2. Az okok feltárása és a megfelelő terápia eldöntésének érdekében szakemberhez, szakszolgálatához való irányítás.
3. A különleges gondozás, rehabilitáció megvalósítása.

A sajátos nevelési igényű tanulók kiszűrése:

Fontos az óvodával való együttműködés (a leendő 1. osztályosok megismerése, az iskolaérettségi vizsgálatokról készült szakvélemények beszerzése).

A tanulók szűrése a fejlesztő pedagógus és/vagy logopédus feladata, de az osztályfőnökök, szaktanárok is jelezhetik a problémát.

Az okok feltárása és a megfelelő terápia eldöntésének érdekében szakemberhez, szakszolgálatához való irányítás:

Első lépésként érdemes az iskola fejlesztőpedagógusához és/vagy logopédusához fordulni annak eldöntése érdekében, hogy szükséges-e a szakszolgálatához való irányítás, és ha igen, melyikhez érdemes fordulni.

A vizsgálat kéréséről a szülőt tájékoztatni kell, írásos beleegyezése szükséges a kérelem benyújtásához (amennyiben a szülő nem működik együtt, a Kt. 30.§. (4) bek. szerint: „A gyermek, tanuló érdekében a jegyző kötelezheti a szülőt, hogy gyermekével jelenjen meg szakértői vizsgálaton, illetve a szakértői vélemény alapján gyermekét a megfelelő nevelési oktatási intézménybe írassa be [a továbbiakban a (3) bekezdés szerint kiválasztott, illetve a (4) bekezdés szerint a jegyző által kijelölt nevelési-oktatási intézmény: kijelölt nevelési-oktatási intézmény, kijelölt óvoda, kijelölt iskola].)”)

A különleges gondozás, rehabilitáció megvalósítása:

Elfogadó környezet és folyamatos együttműködés megteremtése a pedagógusok, tanulók és szülők részéről.

A különleges gondozás minden pedagógus feladata. A tanulókról készült szakvéleményeket az adott gyermekkel foglalkozóknak ismerniük kell.

A szakvéleménybe foglaltak alapján, végső lehetőségként a SNI tanuló felmenthető egyes tantárgyak érdemjeggyel történő értékelése alól.

A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenység

„ A tehetségben épp az a szép, hogy él, hogy kiszámíthatatlan, hogy meglepő, hogy utólag úgy evidens, akár egy kör, de mégis tökéletesen megjósolhatatlan: azzal általános és egyetemes, hogy egyszeri.”

Pilinszky János

A tehetség, mint kivételes adottság négy összetevőt foglal magába. Általános értelmesség (gondolkodásmód, emlékezet, figyelmi sajátosságok, megértő képesség, számokkal való bánásmód, problémamegoldás) Intelligencia foka IQ. Specifikus mentális képességek meghatározzák a tehetség matematika-logikai térbeli tájékozódás, zenei, interperszonális, testmozgási. Ezek a szférák viszonylag függetlenek egymástól. Minél több oldalról tapogadjuk a gyerek adottságait annál több tehetséget lehet felkutatni. Kreativitás: eredetiség, dús fantázia, új megoldások keresése, kételkedés, kritikai érzék, önmaguk felé is tökéletesség igénye.

Kreatív folyamat négy fázisa:

- *Probléma megfogalmazása, adatgyűjtés.*
- *Új összefüggések.*
- *Megértés.*
- *Igazolás.*

Motiváció a személyiség sarkalló ereje, szorgalom kitartás, megszállottság. Leghatékonyabb motiváció a pozitív önkép és kíváncsiság által támogatott teljesítmény és siker elismerésére irányuló belső hatóerő.

Külső feltételek hatása

Család:

HOWE szerint:

Alapvető ismeretek, készségek, mentális stratégiák megismerése. Saját értékek átadása, bátorítások és elvárások együttes hatása.

Iskola:

Comenius: "A tanulás nem mártírium, hanem igazi gyönyörűség legyen". Az eltérő egyéni képességeket differenciált munkával lehet igazán fejleszteni.

Pedagógusokra háruló feladatok:

- A tanulók személyiségének minden értékes vonását ki kell bontakoztatni.
- Általános értelmi képességet kell fejleszteni.
- Megkeresni a legjobb átlagost meghaladó speciális mentális adottságokat.

Kortársak: mint a legfontosabb hatás ebben az időszakban.

A szaktanárokkal az osztálytársakkal kialakított barátságok, melyet az egyenrangúság az azonos érdeklődési kör köt össze.

Társadalom:

A társadalom nyújtotta lehetőség és elvárás meghatározó.

Kondor Béla szavai szerint két fajta emberi törekvés van:

- *vezetni, uralkodni vágyók,*
- *akik csak "jelet" szeretnének hagyni maguk után.*

Az alapvető célunk, hogy tehetséges gyerekeink a lehető legtöbb tekintetben bontakoztathassák ki egyéni képességeiket, melyeket folyamatosan fejleszteni kell.

Ennek elemzése érdekében két fő feladatot kell elvégeznünk: felismerni, majd kiválasztani a tehetséges tanulókat a megfelelő területeken.

A kiválasztott tehetségekkel való foglalkozás a tehetségfejlesztés.

Az iskolának és a családnak egyaránt ismerni kellene azokat a mutatókat melynek alapján a tehetséges gyerek kiválasztható.

Érdemes figyelni az alábbi tulajdonságokra melyek különböző területeken mutatkoznak:

Az ismeretszerzés jellemzői:

- szókincsük gazdag,
- gyorsan megjegyzik a tényeket,
- gyorsan felismerik az ok-okozati viszonyokat,
- jó megfigyelők,
- sokat olvasnak (szeretik a lexikonokat, atlaszokat, enciklopédiákat).

Motiváció:

- az őket érdeklő kérdésekkel nagyon elmélyülten foglalkoznak,
- a mechanikusan ismétlődő feladatok untatják őket,
- tökéletességre törekszenek,
- szívesen dolgoznak önállóan,
- magas célokat tűznek ki,
- sok felnőtt probléma érdekli őket már kisiskolás korukban.

Kreativitás:

- egy kérdés vagy probléma felmerülésekor sok megoldási lehetőséget sorolnak fel,
- véleményüket nem rejtik véka alá,
- nem értékelik a sablonos megoldásokat,
- kifejezett humorérzékük van,
- eredeti, színes fantáziaviláguk van.

Szociális viselkedés:

- sokat foglalkoznak olyan fogalmakkal, mint igazságos-igazságtalan, jó-rossz,
- nem tartanak mindenáron a többséggel,
- egyéniségek, individualisták, mennek a maguk útján,
- felelősséget tudnak vállalni, szervezésben és tervezésben megbízhatók,
- jól tudnak beszélgetni idősebb gyerekekkel vagy felnőttekkel,
- könnyen beleélik magukat mások helyzetébe.

A kiválasztott tehetségekkel való egyéni bánásmód nagyon fontos.

A tehetséges tanulókkal való bánásmód 10 pontja /Ujvári István/

1. Időben ismerjük fel a tehetséget, mert az elveszett időt nehéz pótolni!
2. Differenciált óravezetéssel, külön kérdésekkel, feladatokkal biztosítjuk a tehetséges tanulók állandó érdeklődését!
3. Újszerű ötletekkel, zavarba ejtő kérdésekkel jelentkező tanulókat ne intsük le, hanem szálljunk vitába!
4. Csak kellő felkészítéssel szervezzünk be tanulót tanulmányi versenyre!
5. Anélkül, hogy elkülönítenénk a tehetséges tanulókat a többiektől, biztosítjuk számukra az önálló munkát!
6. Túlzott önbizalmuk esetén állítsuk őket olyan nehéz feladat elé, hogy a sikertelenséget is megismerjék, s emiatt reális önismeretre, szerénységre kényszerüljenek!
7. Engedjük, hogy gyorsan áthaladhassanak egy anyagrész elemi lépcsőfokain, hogy mielőbb eljussanak a magasabb szintű tevékenységhez, melyhez biztosítsunk számukra eszközöket!
8. Inkább irányítsuk, mint vezessük őket!
9. Biztosítjuk számukra az állandó megerősítést!
10. Kövessünk el mindent annak érdekében, hogy a tehetséges tanulók vállalják a felsőfokú továbbtanulást!

A tehetség gondozása fejlesztése:

A tananyag differenciálása, vagyis a gyerek képességeihez igazított oktatás a tehetségesek ösztönzésének magva. A gyorsítás és bővítés épp oly elengedhetetlen része az oktatásnak, mint a lassítás, ismétlés a gyengék esetén.

A differenciált oktatás az oktatási folyamat olyan speciális tervezése, szervezése, megvalósítása, amikor a folyamat egy részében a különböző egyéni sajátosságokkal rendelkező tanulók párhuzamosan, eltérő módon, testre szabott speciális feladatot végezhetnek. A mennyiségi differenciálás, aminek érdekében történik, hogy minden tanuló el tudja sajátítani a tantervben előírt egységes továbbhaladáshoz szükséges követelményeket, míg a minőségi differenciálással a képességek maximális kibontakoztatását érhetjük el.

A tanórai tehetséggondozásnál fontos:

- *az önállóság biztosítása,*
- *a gondolkodtatás,*
- *sablonmegoldások keresése,*
- *többféle megoldás keresése,*
- *megváltozott feltételek figyelembe vétele.*

A tehetség szigorú erőpróbája a verseny, célszerű minden versenylehetőséget kihasználni.

A tehetséggondozás a tanórai differenciálás mellett az iskolai szakkörökben, nem iskolai (pl. falu sportélete) szakkörökben, illetve tanulmányi és sportversenyeken való bekapcsolódással történik. Emellett a tehetséges gyerekeknek külön feladatot készítünk, amelyek képességeiknek megfelelő kihívást jelentő feladatok: kiselőadás, könyvtári gyűjtőmunka, számítógépes feladat, Internet használathoz kapcsolódó feladatok.

A tehetséges gyerek kiszűrése a tanító, szaktanár, osztályfőnök feladata a szülőkkel együttműködve. A pedagógus felhívja a szülő figyelmét a gyerek irányultságára.

Többszázalékosan tehetséges gyerekekkel fontos a nevelői összefogás. A tehetséges gyerekekkel való foglalkozás átgondolt, folyamatos tervező munkát igényel melynek során a sikerélmény önbecsülés révén pozitív személyiségfejlődés a versenyeken való eredményesebb részvétel, sikeresebb pályaeorientáció valósul meg. Iskolánkban az alábbi szakkörök illetve versenylehetőségek biztosítottak:

Szakkörök: Matematika, dráma, néptánc, énekkar, foci, kosárlabda, informatika, szlovák, angol.

Versenys: Zrínyi Ilona matematika verseny, Kazinczy szavalóverseny,

Levelező versenyek: matematika, angol nyelv, történelem, biológia, földrajz, természetismeret.

Nemzetiségi: szlovák vers és prózamondó versenyek, nyelvi versenyek.

A knt óraszámkerete lehetőséget nyújt arra, hogy az eddiginél jóval magasabb óraszámot biztosítsunk a tehetséggondozásra, azaz a tanórákon megfigyelt tanulók kiemelésére, tehetségük azonosítására, fejlesztésére. Ezt elsődlegesen az alaptantárgyak esetében, azaz a magyar és a matematika területén tesszük meg, de a felső tagozatosok esetében a humán és a reál területeket elkülönítve a történelem, az idegen nyelvek, valamint a természettudományos tárgyak esetében is biztosítunk erre órakeretet. Ez alapozza meg ezirányú távlati céljainkat, amelyeket négy éven belül kívánunk elérni.

Célunk a továbbiakban

- részvétel ilyen irányú konferenciákon, továbbképzéseken
- pedagógus kolléga kijelölése a terület irányítására, pályázatok figyelésére
- tehetséggelismeréssel-fejlesztéssel összefüggő pályázatokon részvétel
- tehetségponttá válni

2.10. KÖRNYEZETI NEVELÉSI PROGRAM

*A környezeti nevelés akkor hatékony,
ha a tanulás a környezetről,
a környezetben és a környezetért történik.*

Helyzetkép

Az iskola

Iskolánk környezetnevelési előélete szerény. Néhány hagyomány, melyek ezt a célt szolgálják: rendszeresen sikeres papírgyűjtési akciókat szervezünk. Évente megemlékezünk a Föld Napjáról (faültetéssel, környezetvédelmi – természetismereti vetélkedőkkel, vagy kirándulással). Egyéb hagyományos rendezvényeink is tartalmaznak környezetnevelési célokat (pl. Gyermeknap, farsang, sportversenyek stb.). Iskolán belül témába vágó pályázatokat írunk ki, s ha lehetőség van rá, részt veszünk más fórumok által meghirdetetteken is.

Iskolánk épülete és berendezése – sokszor önhibánkon kívül – sok kívánnivalót hagy maga után. A nyílászárók szigetelése még mindig nem energiatakarékos. Nincs megfelelő

tornaterem, közösségi terem, a gyermekek számára használható klubhelyiség. Termeink nem megfelelően sötétíthetők. A folyosókon sok a zöld növény, tábló és a gyermekek kiállított munkái, sokat ront az esztétikumán az állandóan nyitott, megrongált ajtajú szekrények.

Tanulóink étkeztetése az iskola ebédlőjében történik. Az ételek minősége, tartalmassága megfelel a gyermekétkeztetés elvárásainak, törekszik az egészséges ételek túlsúlyára. Nem megoldott azonban a felső tagozatosok kulturált étkeztetése (nincs, aki megkövetelje ezt azoktól, akik még nem sajátították el mindeddig).

Iskolaudvarunk zárt – egy része betonos – a nagyobb zöld felület, fenyő és gyümölcsfákkal, asztalokkal – padokkal, kültéri játékokkal, ideális a szabadidő eltöltésére mind szünetben, mind délután a napközis foglalkozás idején. Megoldandó: késő délutáni órákban hivatlan „vendégek” szemetelésének (cigaretta, napraforgó, műanyag- és üveg palackok valamint papír hulladékok) kivédése.

Iskolai büfé nem működik.

Pilisszántó község

Hegyvidéki, szlovák nemzetiségű település, a Duna – Ipoly Nemzeti Park határán. Környezeti nevelési szempontból a természeti és társadalmi – kulturális értékek tárháza. Külön feladat ezeknek a helyi értékeknek, adottságoknak az iskolai programba (és konkrétan a tantervekbe) való beépítése mind a tanítás tartalmát, mind a hozzá rendelt tevékenységrendszerrel illetően.

Erőforrások

Személyi erőforrások – elvárások, feladatok a jövőre nézve:

- *Iskolavezetés:* támogatja a környezeti nevelési programokat. A minőségi munka részeként értékeli az ilyen tevékenységet
- *Pedagógusok:*
 - a környezeti nevelés interdiszciplináris, ezért minden pedagógus tanóráin segíti a környezeti nevelési célok megvalósítását, tantárgyába beépíti ezeket, tanmenetében jelöli;
 - odafigyel példamutató magatartásával;
 - részt vesz a környezeti nevelési programok kidolgozásában, segíti azok szervezését és lebonyolítását.
- *Adminisztratív és technikai dolgozók:* támogatják a tanári munkát az egyes programok háttérének biztosításával (pl. hivatalos levelek, adminisztráció, programok tárgyi feltételeinek biztosítása, az iskola karbantartása stb.).
- *Tanulók:* részt vesznek a környezeti nevelési programokon magatartásukkal, aktív részvételükkel elősegítik a környezeti nevelési célok megvalósítását.
- *Szülők:* tevékenyen részt vesznek a programokban, az ő szemléletük is formálódik, a környezeti nevelés túlmutat az iskola falain.

Külső erőforrások:

- *Iskolaorvos:* előadásokat tart az egészséges életmódról, a környezeti ártalmakról. Segíti a tanárok munkáját.
- *Duna – Ipoly Nemzeti Park* közelsége adja az alkalmat arra, hogy fölvegyük velük a kapcsolatot, s nevelő munkánk támogatói legyenek.
- *Egyéb:* a hagyományos szlovákiai táborok alkalmával kapcsolatot kell teremteni a tábor helyén élő, környezeti nevelésünket segítő *intézménnyel*, személyekkel, támaszkodnunk kell továbbra is a *hitoktató* munkájára.

Anyagi erőforrások:

A legköltségesebb tanulásszervezési módokat (erdei iskola, tanösvény kialakítás) a tantestület elvetette. Az épület környezetbarát működtetését azonban meg kell oldani, s a kötelező tanórai keretbe beépített programokat is meg kell valósítani, hogy céljainkat elérjük. A szükséges anyagi erőforrások előteremtésének módjai:

- Költségvetésből fedezhető (a táborozások hozzájárulásai, eszközök és szakkönyvek vásárlása, stb.).
- Alapítványunk (múzeum-, színház-, állatkert látogatások, stb.).
- Pályáztatás (állami- önkormányzati és nemzetközi pályázatok).

ALAPELVEK, CÉLOK

Alapelvek, jövőkép, hosszú távú célok:

A környezeti nevelés célja, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezeti válság elmélyülésének megakadályozására, elősegítve az élő környezet fennmaradását és a társadalmak fenntartható fejlődését.

Fel kell készíteni a tanulókat arra, hogy megértsék a természet komplexitását, lássák, hogy a társadalom, az egyén, illetve a közösségek tevékenységeinek ezzel összhangban kell lenniük.

Különös figyelmet kell fordítani a tanulók természettudományos gondolkodásmódjának fejlesztésére. Alakuljon ki a környezet állapota iránti érzékenyséjük, legyenek képesek felismerni a környezet minőségi változásait, tudják elemi szinten érzékelni azokat. Ismerjék meg a Földet sújtó globális környezeti problémákat.

A legfontosabb cél azonban a saját, közvetlen környezetük értékeinek megismerése, feltérképezése. Lényeges szerep jut a lakóhelyen és környékén felmerülő környezeti problémák felkutatásának, a környezeti konfliktusok felismerésének, s a megoldások keresésének.

A problémák egyedül nem megoldhatók, ezért a környezeti nevelés fontos célja az együttműködésre nevelés, az egymásra odafigyelés, az egymás iránti szeretet kialakítása, a társadalomba való beilleszkedés képességének kifejlesztése.

A jövő problémái sok esetben még előreláthatatlanok, ezért fontos a környezeti nevelésnek a kreativitás, az önálló ismeretszerzés és kritikus problémamegoldó gondolkodás képességének kialakítása, fejlesztése.

Konkrét célok és feladatok:

- A gyermekekben hajlandóságot ébreszteni az aktív részvételre, kialakítani a tenni akarást a problémák megoldására, kifejleszteni az eredményes konfliktuskezelés cselekvő képességét, aktivitást és jó együttműködést.
- Érzékennyé tenni a gyerekeket a harmonikus környezet szépségének befogadására, élvezetére.
- Segíteni a környezeti folyamatok, összefüggések megértését, a környezettudatos életvitel kialakítását, lehetővé tenni a természet teljességének, osztatlan egységének megérzését, az ehhez kötődő pozitív emóciók megélését, a környezetérzékenység javulását.
- Megvalósítani a helyes döntések meghozatalához szükséges ismeretek átadását, a magatartások, viszonyulások, értékrend, pozitív jövőkép és környezeti etika kialakulásához nélkülözhetetlen élmény-helyzetek kialakítását.
- Felkészíteni a gyerekeket, ha lehetőségük van választani, dönteni, akkor a környezetkímélő termékeket, technológiákat részesítsék előnyben. Kialakítani a gyerekekben a károsodásokat megelőző gondolkodást, megismertetni a takarékos és mértékletes életvitel lehetőségeit.
- Lehetővé tenni a problémák, jelenségek sokoldalú megközelítésének, látásmódjának kialakítását.
- Osztályaink kis létszámúak, ahol a pedagógusok jobban oda tudnak figyelni a gyerekek előrehaladására, problémáira. A kis létszám lehetővé teszi, hogy felfedezzük a gyerekek bizonyos irányú tehetségét és módunkban áll érdeklődési körüknek megfelelően terelgetni őket azon az úton, melyen tehetségüket kibontakoztathatják. A kis közösségi létszám lehetővé teszi a könnyebb együttműködést, a szereteten alapuló nevelés szolgálatát.
- A jelenségek természettudományos összefüggéseit bemutató tantárgyak emelt óraszámban jelenjenek meg a kerettantervben.
- A környezeti nevelés beépítése a természettudományokon kívüli tantárgyakba lehetővé teszi, hogy az összetett és bonyolult környezeti jelenségeket, folyamatokat könnyebben megértsük több tudomány eredményeinek felhasználásával, a sokoldalú megközelítéssel.
- Ökológiai szemlélet tükröződése a természetes életközösségek sokféleségének megfigyelésével, a környezetben bekövetkező változások nyomon követésével, az élőhelyek megóvásával, megfelelő irányítással történő természetvédelmi tevékenységgel.
- A gyermekek környezetóvó, javító tevékenységének szervezésekor bekapcsolódás különböző természetvédelmi szervezetek munkájába (pl. Duna – Ipoly Nemzeti Park).

Tanulásszervezési -és tartalmi keretek

Tanórai keretek

Hagyományos tanórai foglalkozások

Minden tantárgyba beépítjük a környezeti nevelés célkitűzéseit. A tanárok a tanmenetben megjelölik azokat az órákat, amelyek tananyaga szorosan kapcsolódik a környezeti nevelési célkitűzésekhez.

A tantárgyak lehetőségei

Magyar nyelv és irodalom

A tanulók

- ismerjék meg az anyanyelv gazdagságát, a tájnyelv, a köznyelv, és az irodalmi nyelv egymásra hatását;
- ismerjék meg közvetlen természetes – és mesterséges környezetük értékeit bemutató irodalmi alkotásokat (mesék, mondák, népdalok és versek);
- ismerjék meg az irodalmi művekben megjelenő természeti és környezeti elemeket, az ember és a természet közötti harmonikus kapcsolatok kialakulását;
- legyenek képesek irodalmi szövegek alapján problémafelvetésekre, vitára, véleményalkotásra, érvelésre;
- erősödjön esztétikai, erkölcsi érzékenységük;
- tudatosan készüljenek az anyanyelv védelmére, a "nyelvi környezetszennyezés" elkerülésére.

A tanulóknak

- alakuljon igénnyé a hatékony kommunikációra való törekvés, a jó problémafelvetés, vitakészség, véleményalkotási képesség;
- növeljük a környezethez való, pozitív érzelmi és intellektuális közeledést a környezet-termesztervédelmi témájú könyvek feldolgozásával;
- fejlesszük az egyéni és a közösségi kompetenciákat a drámajátékok segítségével.

Történelem

A tanulók

- értsék és tudják, hogyan, mikor és milyen emberi tevékenységek révén alakult át a természet;
- tudják értelmezni, hogyan hatottak a környezeti változások a gazdálkodásra, az életmódra, a közösségi normák alakulására;
- ismerjék meg a helyi történelmi értékeket, alakuljon ki bennük a hagyományok tisztelete;
- legyenek képesek a globális problémákra megoldást keresni a természeti népek példáján keresztül;
- értsék meg az egész világot érintő globális problémákat és érezzék hangsúlyozottan az egyén, az állam és a társadalom felelősségét és feladatait a problémák elhárításában, csökkentésében.

Népismeret

A tanulók

- ismerjék meg a természet közelében élő, a természetet tisztelő, azt felhasználó és nem kihasználó paraszti életmód értékeit;
- ismerjék meg a népszokások egészségvédelmi vetületét (ünnepek előtti böjtök).

Idegen nyelv

A tanulók

- váljanak érzékennyé a természet szeretetére a jól megválasztott szövegek feldolgozásának segítségével;
- legyenek érzékenyek a hazai környezeti problémákra és ismerjék meg a nyelv segítségével más országok hasonló problémáit;

- tudják más népek ilyen irányú tevékenységeit és ismerjék az idegen országok környezetvédelemmel foglalkozó szervezeteit;
- legyenek képesek a környezetvédelmi problémákra önállóan, csoportmunkában, projekt-munkában választ keresni;
- állampolgári felelősségtudatuk fejlődjön.

A tanulóknak

- alakuljon ki és fejlődjön a nemzetközi felelősség a környezettel szemben;
- fejlődjön az idegen nyelvi kommunikáció képessége, és fedezzék fel ennek lehetőségeit.

Matematika

A tanulók

- váljanak képessé arra, hogy a más tantárgyakban tanított környezeti összefüggéseket matematikai módszerekkel demonstrálják;
- legyenek képesek a környezeti mérések eredményeinek értelmezésére, elemzésére statisztikai módszerek alkalmazásával;
- tudjanak táblázatokat, grafikonokat készíteni és elemezni;
- logikus gondolkodása, a szintetizáló és a lényegkiemelő képessége fejlődjön;
- tudják megfigyelni az őket körülvevő környezet mennyiségi és térbeli viszonyait;
- váljanak képessé egy adott témához megfelelő adatok kiválogatására, gyűjtésére és feldolgozására;
- ismerjenek konkrét, a valós életből vett példákat, és legyenek képesek ezeket elemezni, tudjanak megfelelő következtetéseket levonni;
- legyenek képesek reális becslésekre;
- tudjanak egyszerű statisztikai módszereket alkalmazni.

A tanulóknak

- alakuljon ki a rendszerben való gondolkodás;
- alakítsuk ki a környezeti rendszerek megismeréséhez szükséges számolási készségeket.

Természetismeret

A tanulók

- ismerjék meg a környezetet megfigyelésekkel, vizsgálatokkal;
- ismerjék meg az élővilág sokszínűségét, az élőlények egyedi, megismételhetetlen voltát, az ember felelősségét az élővilág megőrzésében;
- ismerjék meg saját testük alapvető felépítését és működését, az egészség megőrzéséhez szükséges életvitel jellemzőit;
- váljanak képessé a természet jelenségeinek elemi szintű értelmezésére;
- a megismerés komplexitására törekvés (központban az élő és élettelen természet konkrét valósága, a jelenségek, a táj és a környezet áll);
- természettudományos gondolkodás kialakításához megfelelő képességek kialakítása;
- környezet állapota iránti érzékenység fejlesztése;
- ökológiai szemlélet fejlesztése;
- helyes környezeti attitűdök fejlesztése;
- magatartás fejlesztése;
- értékrend alakítása ;
- környezettudat fejlesztése;

- felelősségérzet fejlesztése;
- környezet használatára vonatkozó helyes döntések támogatása.

Fizika

A tanulók

- váljanak képessé a környezeti változások magyarázatára;
- ismerjék meg az élő szervezetre káros fizikai hatások (sugárzások, zaj, rezgés) egészségkárosítását, tudják ezek kibocsátásának csökkentési lehetőségeit;
- ismerjék fel a fizikai törvényszerűségek és az élőlények életjelenségei közötti analógiákat, valamint az élő, és élettelen közötti kölcsönhatásokat;
- tudják értelmezni a környezet változásának törvényszerűségeit, és ennek tudatában legyenek képesek megoldást keresni a globális környezeti problémákra;
- mérjék fel annak fontosságát, hogy a környezeti erőforrásokat felelősséggel szabad csak felhasználni;
- ismereteik birtokában váljanak tetteik következményeit látó, előregondolkodó állampolgárrá;
- ismerjék meg az alternatív energiahordozókat és forrásokat.

Kémia

A tanulók

- rendelkezzenek a környezetbiztonsághoz szükséges ismeretekkel;
- törekedjenek a környezettudatos magatartás kialakítására;
- legyenek képesek a környezeti elemek egyszerű vizsgálatára, az eredmények értelmezésére;
- ismerjék a környezetüket legjobban szennyező anyagokat, törekedjenek ezek használatának csökkentésére;
- ismerjék az emberi szervezetre káros anyagokat és ezek szervezetre gyakorolt hatásait, tartózkodjanak ezek kipróbálásától;
- értsék meg a különböző technológiák hatását a természeti és épített környezetre, valamint becsüljék meg ezek gazdasági hatásait.

Földrajz

A tanulók

- szerezzenek tapasztalatot, gyűjtsenek élményeket a közvetlen élő és élettelen környezetükről;
- érzékeljék és értékeljék a környezetben lezajló változásokat, mint a természeti és társadalmi folyamatok hatásainak eredményeit;
- értsék meg, hogy a népek eltérő természeti és gazdasági körülményei, hagyományai meghatározzák gondolkodásmódjukat, világszemléletüket;
- értsék meg, hogy a társadalmi, földrajzi változások, a felgyorsult fogyasztás a Föld erőforrásainak kimerüléséhez vezet;
- ismerjék meg a globális problémákat és azok megelőzési, illetve mérséklési lehetőségeit;
- ismerjék, szeressék és őrizzék a természeti és az épített környezet szépségeit.

A tanulóknak

- a környezet értékeinek megismerésével erősödjön a környezettudatos életmód iránti igény;
- alakuljon ki az igény a szülőföld cselekvő felfedezésére;
- fejlődjön közösségük, lakóhelyük, országuk, régiójuk és a világ problémáinak megoldásában való aktív részvételi készség.

Biológia

A tanulók

- ismerjék meg a globális környezeti problémákat és azok megelőzési, illetve mérséklési lehetőségeit;
- ismerjék és szeressék a természeti és az épített környezetet;
- ismerjék meg az élőlények alapvető szerkezeti-működési jellemzőit, fedezzék fel azok között az ok-okozati összefüggéseket;
- legyenek tájékozottak a földi élővilág sokféleségét, valamint az emberek és biológiai környezetük közötti kapcsolatrendszerrel illetően;
- ismerjék meg a környezet-egészségügyi problémákat;
- legyenek képesek az egészségügyi problémák megelőzésére és mérséklésére;
- sajátítsák el a testi-lelki egészséget megőrző életviteli technikákat.

A tanulóknak

- alakuljon ki ökológiai szemléletmód;
- alakuljon ki a természeti és az épített környezet iránti felelősség.
- ismerjék meg szervezetük sajátosságait és az életkorral kapcsolatos változásait;
- sajátítsák el az elsősegély-nyújtási technikákat;
- ismerjék fel az empátia szerepét a másik ember megítélésében.

A tanulókat

- ösztönözze a helyes viselkedésmódok, és a környezet-egészségvédő szokásrendek kialakítására;
- segítse az önmagukkal szembeni felelősségérzet kialakításában;
- segítse az őket veszélyeztető környezeti, társadalmi tényezők és azok elhárítási módjainak felismerésében.

Ének-zene

A tanulók

- ismerjék fel a természeti és a művészeti szépség rokonságát és azonosságát;
- ismerjék meg a természet zenei ábrázolásának módjait;
- fedezzék fel a természet szépségeinek megjelenését a népdalokban;
- vegyék észre a zene közösségerősítő, közösségteremtő szerepét;
- tudják, hogy az élő és az élettelen természet hangjai a zenében és a hétköznapi életben egyaránt akusztikus élményt jelentenek;
- fedezzék fel a zenei környezetszennyezést, és tudjanak ellene védekezni.

Rajz és vizuális kultúra

A tanulók

- ismerjék meg a természet sokszínűségét, formagazdagságát;
- ismerjék fel a természeti és a művészeti szépség rokonságát és azonosságát;
- ismerjék meg a természet képzőművészeti ábrázolásának lehetőségeit;

- ismerjék és tudják, hogy a hagyományápolás a fenntarthatóság egyik alappillére;
- tudjanak példákat említeni a népi építészet, díszítőművészet hazai előfordulásaira;
- ismerjék a természetes alapanyagok használatát;
- legyenek képesek alkotásokat létrehozni, melyek a természetről szólnak;
- legyenek képesek a műalkotásokat környezeti nevelési szempontoknak megfelelően elemezni;
- legyenek képesek alkotásokat létrehozni a környezeti nevelési témaköröknek megfelelően;
- ismerjék a tárgyi világ formanyelvi elemeit, a tartalom és a forma összefüggését;
- tudjanak példákat mondani a környezetvédelmi szempontok szerinti formatervezésre;
- kutassanak fel, ismerjenek meg helyi, népi építészeti emlékeket.

Tánc és dráma

A tanulók

- tudjanak improvizálni természeti jelenségeket a tánc és dráma eszközeivel;
- legyenek képesek adott szituáció megfogalmazására tartásképből és mozdulatsorok segítségével (árvíz, erdőtűz, stb.);
- természethez való érzelmi kötődése erősödjön a drámajátékon keresztül;
- sajátítsák el a néptánc elemeit, lássák benne a környezeti nevelési lehetőségeket.

Technika és életvitel

A tanulók

- ismerjék meg az emberi alkotásokban megtestesülő használati, esztétikai, formai és etikai értékeket;
- ismerjék meg a technika okozta környezeti károsodásokat és azok megelőzésének módjait;
- értsék meg a fenntartható fejlődés összefüggéseit és követelményeit;
- ismerjék meg a problémák rendszerét és a lényegét átlátó környezetgazdálkodást;
- ismerjék meg az egészséges táplálkozás alapelemeit;
- sajátítsák el a gyógynövények alapvető ismeretét és felhasználási módjait;
- ismerjék meg a környezetbarát technikákat és technológiákat;
- ismerjék meg a felhasznált természetes anyagok, az épített környezet jellemzőit;
- sajátítsák el az egészséges táplálkozás, kertészeti alapismeretek, komposztálás, szelektív hulladékgyűjtés alapvető ismerzeit.

A tanulóknál

- alakuljon ki az egészséges életmód iránti igény;
- a civilizáció társadalmi és környezeti vonatkozásainak feltárása révén erősödjön a felelős, környezettudatos beállítottság;
- alakuljon ki a kritikus fogyasztói magatartás.

Informatika

A tanulók

- legyenek képesek az Interneten illetve a szakirodalomban információkat keresni, konkrét, a valós életből vett példákat értelmezni, és legyenek képesek ezeket elemezni, tudjanak megfelelő következtetéseket levonni;
- legyenek képesek a számítógép segítségével megszerezhető tudás szűrésére, váljanak képessé egy adott témához megfelelő adatok kiválogatására, gyűjtésére és feldolgozására;

- ismerjék meg az informatikában (pl. az Internet-használatban) rejlő környezetvédelmi lehetőségeket;
- használják a világhálót kutatómunkára, ismeretszerzésre;
- rendezzenek környezeti kérdésekről virtuális fórumot máshová járó diákokkal közösen;
- szerkesszenek és nyomtassanak környezetvédelmi újságokat és poszttereket;
- ismerjék meg a távközlési-informatikai berendezések környezetkárosító hatásait;
- váljanak képessé arra, hogy a más tantárgyakban tanított környezeti összefüggéseket informatikai módszerekkel demonstrálják (számítástechnika alkalmazása, könyvtárhasználat, irodalmi hivatkozások);
- legyenek képesek a környezeti mérések eredményeinek értelmezésére, elemzésére a különféle szoftverek (adatok táblázatos tárolása, kiértékelése, összefüggések vizsgálata, statisztikai módszerek alkalmazása) segítségével;
- a számítástechnikai eszközök használata során valósítsák meg az anyag- és energiatakarékos alkalmazás feltételeit.

Testnevelés

A tanulók

- fedezzék fel, értsék meg, hogy a környezeti hatások jelentős mértékben befolyásolják, egészséges testi fejlődésüket;
- győződjenek meg a mozgás jótékony hatásairól a különböző szervrendszerek működését tekintve;
- legyenek tisztában azzal, hogy testnevelés és a sport nélkülözhetetlen az élményszerű tapasztalatszerzésben, az emberi kapcsolatokban, az együttműködés és a tolerancia fejlesztésében;
- értsék és tapasztalják meg a szabadtéri foglalkozásokon keresztül, hogy a környezetszennyezés az egészségre veszélyes;
- igényeljék, hogy a sportoláshoz lehetőség szerint természetes anyagokból készüljenek az eszközök, és a tornaszerek;
- sajátítsanak el régi magyar, mozgást igénylő népi játékokat.

A tanulóknál

- tudatosítsa az egészség és a környezet komplexitását;
- alakuljon ki az igény a higiénés normák betartására;
- segítse az egészséges napi-heti-évszakos életritmus kialakulását.

Osztályfőnöki órák

A tanulók

- legyenek képesek közvetlen környezetük megóvására, szépítésére, otthonossá tételére;
- életmódminták elemzésével ismerjék fel a fogyasztói társadalom környezeti problémáit, s keressék rá a megoldást;
- legyenek képesek együtt dolgozni társaikkal a közös cél érdekében.

Nem hagyományos tanórai foglalkozások

- szabadban tartott órák – falunk környéke tág teret biztosít arra, hogy egy-egy tanítási órát ne a tanterem falai között tartsunk (pl. vízi életközösség, rétek, erdők stb. tanulmányozása);
- kihelyezett tanórák a tanulmányi kirándulások idején,
- szlovák nyelvi kurzus az erdei iskolában,
- múzeumi órák;
- könyvtári órák;
- meghívott előadók.

Tanórán kívüli lehetőségek

A szabadban

- Táborok;
- Tanulmányi kirándulások (4 éves terv alapján); cél, hogy iskolánk valamennyi felsős tanulója vegyen részt minden tanévben kétnapos kiránduláson, a fenntartó anyagi helyzetének függvényében lehetőleg térítésmentesen;
- Kirándulások, túrák;
- Pilisszántó szépítése;
- Iskolánk környezetének szépítése;
- Hulladékgyűjtés;
- Sportnapok;
- DÖK rendezvények;

Épületben

- Jeles napok méltó megünneplése;
- Szakkörök;
- Vetélkedők;
- Pályázatokon való részvétel;
- Gyűjtőmunka;
- „Zöld” faliújság működtetése;
- Délutáni szabadidős foglalkozások;
- Kézműves foglalkozások;
- Idevágó témájú filmek klubszerű feldolgozása;
- Szülői fórumok.

Látogatások

- Múzeumok;
- Állatkert;
- Botanikus kert;

- Arborétum;
- Vadas park;
- Játszóházak;
- Csodák Palotája;
- Planetárium.

Módszerek

Szempontok a módszerek kiválasztásakor:

- alkalmazkodjanak az életkori sajátosságokhoz;
- vonjanak be minél több tanulót;
- az iskola keretein túl is legyenek hatással;
- a természetbe szervezett tevékenységek száma a lehető legtöbb legyen;
- alapvetően pozitív szemléletet tükrözzenek, kerüljük a katasztrófapedagógiát;
- a lakóhelyi vagy közeli konkrét példára alapozzanak, kötődjenek a napi élethez;
- nyújtsanak sok élményt a tanulónak;
- az érzelmeken át hassanak;
- a személyes megtapasztaláson alapuljanak;
- együttműködésen alapuljanak (teljes tantestület, egyéb iskolai dolgozók, külső szövetségek, szülők stb.);
- alapozzanak a korosztály kíváncsiságára, versenyszellemére, öntevékenységre, megismerési vágyára, korszerű technikai ismeretére;
- legyen bennük sok játékos elem.

Környezeti nevelés szempontjából tehát hatékonyabbak az élményalapú, tevékenységalapú, interaktív módszerek, ezek a következők:

Játékok:

- Szituációs;
- Memóriafejlesztő;
- Kombinációs;
- Érzékelést fejlesztő;
- Ráhangolást segítő;
- Bizalomerősítő;
- Kapcsolatteremtést segítő.

Modellezés:

- Hatásvizsgálatok;
- Rendszermodellezés;
- Előrejelző;
- Működő modellek készítése, elemzése.

Riport módszer:

- Kérdőíves felmérés;
- Direkt riportok;
- Fotóriport.

Projekt módszer:

- Analízis – akció projektek.

Terepgyakorlati módszerek:

- Terepgyakorlatok; a fenntartó anyagi helyzetének függvényében tanulóink hetedikben vagy nyolcadikban vegyenek részt a földrajz, a biológia, a fizika, a kémia témaköreivel komplex módon összefüggő terepgyakorlaton térítésmentesen. Jussanak el hazánk nemzeti parkjaiba, emellett ismerjék meg az energia-előállítás, és a környezettudatos ipari termelés lehetőségeit;
- Táborok;
- Térképkészítés;
- Egyszerű megfigyelések;
- Célzott megfigyelések, mérések.

Aktív, kreatív munka:

- Természetvédelmi és fenntartási munkák;
- Rekonstrukciós munkák;
- Madárvédelmi feladatok;
- Szelektív hulladékgyűjtés;
- Rend- és tisztasági verseny.

Közösségépítés:

- Csoportszervezés a környezet-egészségügyi nevelés érdekében.

Művészi kifejezés:

- Vizuális művészet a környezeti nevelésben;
- Irodalmi alkotások;
- Zeneművészet;
- Fotóművészet;
- Táncművészet;
- Népművészet;
- Esztétikai érzékenység és élmény fejlesztése;
- A tanulók önkifejezése a művészetek nyelvén.

Taneszközök:

- Tankönyvek, nyomtatott és elektronikus anyagok, természetismereti könyvek, mesekönyvek, játékgyűjtemények, hírlevelek, folyóiratok, természetfilmek, dokumentumfilmek, diasorozatok, plakátok.
- Térképek, tájékozási eszközök (iránytű, tájoló), modellek, tablók.
- Fizikai, kémiai mérésekhez megfelelő eszközök, anyagok, biológiai vizsgálatokhoz szükséges eszközök, anyagok (nagyító, mikroszkóp, bonckészlet stb.).
- Játékokhoz szükséges felszerelések (labda, szembekötő stb.).
- Anyagok és eszközök a kézműves foglalkozásokhoz, gyakorlati természetvédelemhez (papír, ragasztó, írószerszámok, faanyag stb.).
- Eszközök és anyagok az életvitel és gyakorlati ismeretek környezeti nevelési célkitűzéseikhez (pl. megfelelő szerszámok).

Környezetvédelmi vizsgálódásokhoz:

- Víz-és talajvizsgáló készlet, savas eső felfogó tartály, mérőhenger, Petri-csészék, kémcsövek, szűrők, határozók, mikroszkópok, tárgylemezek, fedőlemezek,

indikátorok (alumínium, ammónia, kémhatás, nitrát, olaj, ólom, vízkeménység), glicerín, cellulóz.

Az iskolai környezet

Az iskolaépület és működtetése

Az iskolai környezet jelentős hatást gyakorol a gyerekek személyiségének formálódására. Olyan körülményeket hozunk létre, mely lehetővé teszi, hogy örömmel érkezzenek az iskolába, érezzék, hogy az iskola értük van.

Ennek érdekében:

- ügyelünk az iskola esztétikusságára; bevonjuk tanulóinkat környezetük szépítésébe;
- létrehozunk egy "Zöld" faliújságot, gyermekekkel – gyermekeknek – naprakész hírekkel, feladatokkal;
- megjavíttatjuk a szekrényeket, s megtanítjuk tanulóinkat használatukra;
- védnökséget vállaltatunk tanulóinkkal az iskolaudvar padjai, játécai felett;
- a szelektív hulladékgyűjtés első lépéseként külön gyűjtetjük a papírt az egyéb hulladéktól;
- a diákönkormányzat segítségével kialakítjuk tanulóinkban az energiatakarékos szemléletet. Figyeljenek oda, hogy a villanyok ne legyenek felkapcsolva ott, ahol nem tartózkodnak, valamint hogy a csapok megfelelően legyenek elzárva, s ne történjenek rongálások iskolánk területén.

Az iskola életvitele

Az iskola mindennapi életét is meg kell tervezni a környezeti nevelés szempontjából.

- A pedagógusok, az iskola dolgozóinak példamutató magatartása elengedhetetlen az eredményes neveléshez. A gyermekek számára előírt rendszabályok a felnőttekre nézve is kötelezőek.
- Kulturált étkezési szokásokra nevelünk. Asztalnál ülve, csendben, az ételt megköszönve, kést – villát használva ebédeljenek. Tízóraijukat is ülve, szalvétával megerítve fogyasszák el.
- A diákönkormányzat készítse el a hetesek és gyermekügyeletesek teendőinek kódexét, s azok betartatásáért a belső ügyeletes tanár segítségével a diákönkormányzati vezetők feleljenek.
- A délutáni napközis foglalkozásokon 2 óra a tanulási idő. A fennmaradó szabadidő hasznos eltöltésére készítsen a napközis nevelő tervezetet, válogatva az alábbi foglalkozások közül: sport, séta, csoportos és ügyességi játékok, videofilm vetítés, kézműves foglalkozás, társasjátékok stb.
- Szervezzük meg a felsős tanulószobások a délelőtti tanítási és a délutáni foglalkozás között létrejövő szabadidejének hasznos eltöltését.

Kommunikáció

A környezeti nevelésben – jellegénél, összetettségénél fogva – nélkülözhetetlen a kommunikáció legkülönbözőbb módjai. Fontos, hogy diákjaink a nagyszámú írott, hallott és látott média-irodalomban kritikusan, a híreket okosan mérlegelve tudják feldolgozni. Képesnek kell lenniük a szakirodalomban eligazodni, hogy az értékes információkat meg tudják az értéktelentől különböztetni. Tanulóinkat meg kell tanítani a fellépésre, a szereplésre, az előadások módszertanára. Végzett munkájukról számot kell adniuk írásban és szóban egyaránt – e képesség napjainkban nélkülözhetetlen.

Iskolán belüli kommunikáció formái

- házi dolgozat készítése;
- kiselőadások tartása megfelelő szemléltetőeszközökkel;
- poszterek készítése és bemutatása;
- iskolarádió felhasználása híradásra;
- drótpostán történő levelezés tanárokkal, szülőkkel, diákokkal;
- faliújságon közölt információk készítése;
- szórólapok készítése.

Iskolán kívüli kommunikáció formái

- környezetvédelmi cikkek feldolgozása különböző napilapokból;
- környezeti problémákról megjelent tudományos cikkek feldolgozása;
- környezetvédelemről szóló rádió – és televíziós hírek feldolgozása, értékelése;
- Pilisszántó és környéke környezetvédelmi problémáinak felmérése, értékelése. Kapcsolatfelvétel és együttműködés az önkormányzattal.

Minőségellenőrzés, értékelés

A tanulók környezeti nevelési eredményeinek értékelése

Az iskolai környezeti nevelés munkájának mérése, értékelése több szempontból eltér az iskola életének más területein alkalmazottaktól. Ennek oka: a környezeti nevelés a szakmai ismeretek mellett – a többi tantárgyhoz képest – markánsabban közvetít egy viselkedési módot és értékrendet az embernek a világban elfoglalt helyéről.

- A tantárgyakban előírt környezeti nevelési tartalmakat az adott tantárgyra előírt ellenőrzési, értékelési formákkal mérjük.
- A tanulók személyiségének formálódását már nem ilyen egyszerű mérni. Használhatunk kérdőíveket, szociometriai vizsgálatokat, különböző megfigyeléseket, egyéni vagy csoportos beszélgetéseket. A mérési módot a mindenkori csoportért felelős pedagógus dönti el, a mérési eszközt is ő készíti, egyeztetve a környezetvédelmi program végrehajtásáért felelős személlyel.
- Az értékelés során a nevelő körültekintő, lényegre irányuló, tárgyilagos, egyértelmű információkat adjon, mely tükrözi a fejlődés irányát, fokát, minősítve a személyes előrehaladást és határozott instrukciókat ad a továbblépéshez. Az értékelés folyamatos, és soha nem fordítható jegyre; szóbeli vagy írásbeli szöveges kell, hogy legyen.

2.11. ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK ELSAJÁTÍTÁSÁVAL KAPCSOLATOS PROGRAM

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása az alábbi kereteken belül valósul meg:

1. osztályfőnöki órák
2. biológia órák
3. Elsősegélynyújtási Nap (április – szeptember)
4. katasztrófavédelmi vetélkedőre való készülés keretében

A biológia órán **az ember szervezete és egészsége** tantárgy keretében az érintett szervrendszer tanulásakor tartalmilag megjelenik a vonatkozó elsősegély-nyújtás is. Az interneten található elsősegélynyújtó videók megtekintése segíti elmélyíteni a tananyagból elsajátított tudást.

Az osztályfőnöki órákra az iskola meghívja a védőnőt, aki előadást tart az alábbi témakörökben:

1. eszméletlen beteg - stabil oldalfekvés – fulladás elhárítás
2. újraélesztés
3. vérzések ellátása - kötés
4. égések ellátása
5. sav-lúg okozta sérülések ellátása
6. törések ellátása

Évente egyszer az Elsősegélynyújtási Napra az iskola meghívja a védőnőt és az iskolaorvost, akik forgószínpad-szerűen, kiscsoportos foglalkozások keretében, megtanítták a gyerekeknek az alapvető elsősegélynyújtási ismereteket.

2.12. A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK SZABÁLYAI

Tanulmányai alatt a tanulónak az alábbi esetben kell osztályozó vizsgát tennie:

- Igazolt és igazolatlan mulasztásai együttesen elérik vagy meghaladják a tanév során a 250 órát,
- Egy tantárgyból a mulasztásai elérik vagy meghaladják az adott tantárgy éves óraszámának harminc százalékát, és e két ok miatt teljesítménye osztályzattal nem értékelhető,
- Intézményvezetői határozat alapján tanulmányait az adott tanévben magántanulóként folytatta,
- Átvétel esetén, ha az intézményünk által a helyi tantervben szereplő valamely tantárgyat nem tanulta.

A mulasztások és a magántanulói helyzet miatt leteendő osztályozó vizsgákra június első munkanapja és a tanítási év utolsó napja közötti időszakban jelöli ki az intézmény vezetője legalább egy hónappal korábban. Ha a tanuló mulasztásai már az első félév vége előtt elérik vagy meghaladják a 250 órát, illetve egy adott tantárgyból az éves óraszám harminc százalékát, az osztályozó vizsgát a félévzárás idején, legkésőbb január utolsó munkanapjáig le kell tenni. Ilyen esetben az értesítési határidő a kijelölt időpont előtti egy hét.

Az érintetteket az iskola az időpontról írásban értesíti. Az átvétel esetén szükséges osztályozó vizsgákra az igazgató, a szaktanár, a szülő és a tanuló közös megbeszélése alapján bármikor sor kerülhet.

Az osztályozó vizsga előtt egy héttel az iskola igazgatója kijelöli a vizsgabizottságot, és megbízza a bizottság elnökét. A bizottság három pedagógusból áll, egyikük ellátja az elnöki feladatokat. Ennek keretében dönt a vitás kérdésekben, és vezeti a vizsgabizottság dokumentumait, azokat aláírhatja a bizottság tagjaival. Kijelöli a kérdező tanárt (tanár/szaktanár alatt a továbbiakban a tanító is értendő). Az osztályozó vizsgára kijelölt bizottságot úgy kell kijelölni, hogy tagjai lehetőleg ne a tanulót tanító pedagógusokból kerüljenek ki. Erre azonban iskolánkban a felső tagozaton nincs lehetőség.

Az osztályozó vizsgát szóban és írásban, illetve csak szóban kell letenni. Írásbeli és szóbeli részekből áll az osztályozó vizsga az alábbi tantárgyakból: magyar nyelv és irodalom, matematika, idegen nyelvek, fizika, kémia. A többi tantárgyból csak szóbeli vizsga van.

Ha egy tanuló teljes körű osztályozó vizsgát tesz, egy napon háromnál több írásbeli vizsgát nem tehet le. Azon a napon, amikor három tárgyból tesz írásbeli vizsgát, részére más vizsga aznap nem szervezhető. Ha egy tanuló háromnál több tárgyból tesz osztályozó vizsgát, részére a vizsgák letételére legalább kettő, legfeljebb azonban négy munkanapot kell biztosítani.

Az osztályozó vizsga témakörei megegyeznek az adott tantárgy helyi tantervben rögzített tematikájával. A szülő, a tanuló és a szaktanár azonban egyeztetést folytat az osztályozó vizsgát megelőzően, amelynek során a szaktanár – a vizsga okára, hátterére, a tanuló helyzetére tekintettel – szűkítheti a vizsga témaköreit.

A vizsga szervezésével, követelményeivel kapcsolatban fent leírtakat a javító vizsgákra is alkalmazni kell. Javítóvizsgára abban az esetben kerülhet sor, ha a tanuló a tanév végén legfeljebb három tantárgyból nem teljesítette a magasabb évfolyamba lépés követelményeit. Javítóvizsgára az igazgató az augusztus 15-31. közötti időszakban jelöl ki napokat a tanítási év utolsó napjáig, és ezt az iskola honlapján közzéteszi.

Különbözeti vizsgát a tanuló abban az iskolában tehet, amelyben a tanulmányait folytatni kívánja.

A vizsgázó pótló vizsgát tehet az igazgató által meghatározott vizsganapon, ha a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné. A vizsgázónak fel nem róható ok minden olyan, a vizsgán való részvételt gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos vagy gondatlan magatartására. Az igazgató engedélyezheti, hogy a vizsgázó a pótló vizsgát az adott vizsganapon tegye le, ha ennek a feltételei megteremthetők. A vizsgázó kérésére a vizsga megszakításáig a vizsgakérdésekre adott válaszait értékelni kell.

Javítóvizsgát tehet a vizsgázó, ha

- a) a tanév végén - legfeljebb három tantárgyból - elégtelen osztályzatot kapott,
- b) az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.

A különbözeti és a beszámoltató vizsgákra tanévenként legalább két vizsgaidőszakot kell kijelölni. Javítóvizsga letételére az augusztus 15-étől augusztus 31-éig terjedő időszakban, osztályozó, különbözeti és beszámoltató vizsga esetén a vizsgát megelőző három hónapon belül kell a vizsgaidőszakot kijelölni azzal, hogy osztályozó vizsgát az iskola a tanítási év során bármikor szervezhet. A vizsgák időpontjáról a vizsgázót a vizsgára történő jelentkezéskor írásban tájékoztatni kell.

2.13. A FELVÉTEL ÉS AZ ÁTVÉTEL SZABÁLYAI

Intézményünkbe felvételre és átvételre a 22. és 23. paragrafusaiban leírtak alapján kerül sor. Ennek alapján a felvétel napja a Tankerületi Központ által kijelölt nap/napok.

Iskolánk a település egyetlen iskolája, körzete Pilisszántó község egésze. A bevezetőben leírtak alapján nem minden nagycsoportos óvodás jön iskolánkba, ennek okait ott elemeztük. Mivel évente 20-25 nagycsoportos van, közülük 15-20 jön – több év tapasztalatai alapján – iskolánkba, bőven rendelkezünk szabad férőhellyel.

Beiratkozáskor a szülő a Tankerületi Központ által rendszeresített formanyomtatványon nyilatkozik arról, hogy kíván-e élni a nemzetiségi oktatás lehetőségével.

Átvételre a faluba költözők esetében kerülhet sor, a tanév során bármikor. Ez esetben a 11. fejezetben leírtak alapján szervezhető osztályozó vizsga.

Az Nkt. 51. § (1) bekezdése szerint ha az általános iskola a felvételi kötelezettsége teljesítése után további felvételi, átvételi kérelmeket is teljesíteni tud, a további felvételi kérelmek teljesítésénél előnyben kell részesíteni a hátrányos helyzetű gyermekeket, tanulókat. A további felvételi kérelmekről az intézmény pedagógiai programjában foglaltak szerint kell dönteni.

3. HELYI TANTERV

*“ Az iskola dolga, hogy megtaníttassa velünk,
hogyan kell tanulni, hogy felkeltse a tudás
iránti étvágyunkat, hogy megtanítsen bennünket
a jól végzett munka örömére és az alkotás izgalmára,
hogy megtanítsen szeretni amit csinálunk,
és hogy segítsen megtalálni azt, amit szeretünk
csinálni.”*

Szent- Györgyi- Albert

Az iskola oktatási CÉLJAINAK meghatározása:

- A korszerű, tudományos alapokon nyugvó, továbbépíthető ismeretanyag közvetítése a gyermek és közösség képességeinek figyelembevételével.
- Önműveléshez, továbbtanuláshoz szükséges képességek, készségek kialakítása.
- Nyitottá tenni őket a folyton változó világra, képessé tenni a tanulókat arra, hogy kérdezni tudjanak a körülöttük zajló eseményekre, változásokra.
- A tudás értékének visszaadása - új módszerek, motiváló tényezők.
- Tehetséggondozás - a tehetséges tanulók jobb menedzselése.
- Felzárkóztatás - a gyenge képességű gyerekek korai szűrése, speciális fejlesztése szakember segítségével.

A/ Az óvodai előkészítő szakasz

- Az óvoda felkészíti leendő tanulóinkat a közös élmény, közös tevékenység örömére.
- Felkelti kíváncsiságukat a világ dolgai iránt.
- Kétnyelvű óvodánk törekszik a kisebbségi nyelv megszerettetésére, megismertetésére.

B/ Az iskolai átmenet lehetőségei és problémái

- Iskolaérettségi vizsgálat megvalósítása.
- Óvónők és tanítók együttműködése, szakmai megbeszélések.
- Speciális szűrés.
- Szülő, fejlesztő pedagógus együttműködése.

C/ Oktató-nevelő munka az alsó tagozaton

A tanórákon törekszünk az új ismeretek játékos, alapos elsajátítására, az önálló tanulás megtanítására. Az alsó tagozaton az olvasás, íráskészség fejlesztésére helyezzük a fő hangsúlyt. Második éve tanítunk az első osztályban a Meixner módszerrel, mely több időt ad az alaposabb bevézésre. A jövő elsősei már az új kerettantervek szerint fognak tanulni, melyek lehetőséget biztosítanak arra, hogy a tanuló egyéni tempójában haladva negyedik osztályig jusson el az alapkészségek továbbhaladási szintjére.

D/ Felső átmenet lehetőségei, problémái

Az új tantárgyak, tanulási technikák mindig nagy próbatételt jelentenek a felsőbe lépő tanulóinknak. Az átmenet segítésére beépítettük az osztályfőnöki tantervekbe a Tanulástanítást is az 5.-6. évfolyamon, ezen ismeretek segítik az új elvárásokhoz való alkalmazkodást, a kudarcok elkerülését, az egyéni képességek szerinti teljesítmény elérését.

F/ Felkészülés a továbbtanulásra

A 7. –8. osztályban tehetséggondozó szakkörök formájában segítjük tanulóinkat a felvételre való felkészülésre. Meg kell teremtenünk a feltételét annak, hogy a tanórákon differenciált formában alapozhassák, mélyíthessék el tudásukat, mely a továbbtanulás alapját képezi.

3.1 AZ ISKOLA ÁLTAL VÁLASZTOTT KERETTANTERV MEGNEVEZÉSE

Iskolánk az 51/2012 (XII.21.) EMMI-rendelet 1. és 2. Második mellékletében meghatározott kerettanterv alapján dolgozta ki a helyi tantervét. Szlovák nemzetiségi iskolaként továbbá ugyanezen rendelet 10.9. 2. mellékleteként meghatározott szlovák nemzetiségi kerettantervet alkalmazzuk, a szlovák nyelv valamint a szlovák népismeret tanításában a nyelvoktató iskolai programot, a szlovák népismeretet is szlovák nyelven tanítjuk. Valamennyi tárgy esetében az „A” típusú tantervváltozatot alkalmazzuk, mivel a szlovák miatt nincs lehetőségünk az emelt szintű oktatásra a közismereti tantárgyak esetében.

Az óratervek kialakításában a nemzetiségi irányelvekről szóló jogszabály előírásai szerint jártunk el.

A VÁLASZTOTT KERETTANTERV ÁLTAL MEGHATÁROZOTT ÓRASZÁM FELETTI KÖTELEZŐ TANÓRAI FOGLALKOZÁSOK, TOVÁBBÁ A KERETTANTERVBEN MEGHATÁROZOTTAKON FELÜL A NEM KÖTELEZŐ TANÓRAI FOGLALKOZÁSOK MEGTANÍTANDÓ ÉS ELSAJÁTÍTANDÓ TANANYAGA, AZ EHHEZ SZÜKSÉGES KÖTELEZŐ, KÖTELEZŐEN VÁLASZTANDÓ VAGY SZABADON VÁLASZTHATÓ TANÓRAI FOGLALKOZÁSOK MEGNEVEZÉSE, ÓRASZÁMA

A szlovák nyelv és a szlovák népismeret együttesen 6 órányi heti időkerete jelentősen megnöveli a tanulók heti időkeretét. Ezért az óratervek kialakításakor arra törekedtünk, hogy a

legmagasabb óraszám lehetőségét ne használjuk ki. Ez valamennyi évfolyamon sikerült, általában 1-3 órával a legmagasabb lehetséges óraszám alatt maradtunk.

A szlovák nyelv és a szlovák népismeret tanítása iskolánkban választható, tanulása a választást követően azonban legalább egy évig kötelező. Eddig minden szülő választotta, a megnövekedett óraszám miatt azonban várhatóan ezentúl lesznek, akik nem kívánnak élni ezzel a lehetőséggel. Ilyen esetben a szlovákot nem igénylő tanulók felügyeletét meg kell oldanunk, így ez a megoldás a tanuló heti iskolában töltött idejét nem csökkenti, legfeljebb a szlovák nyelv/népismeret óra idején nem tanórán, hanem felügyeleten vesz részt. Az iskola terheit viszont növeli, hiszen a felügyeletről gondoskodni kell, mivel nyolc évfolyamon keresztül a heti hat, összesen 48 óra nem oldható meg kizárólag első/utolsó órákban. A felügyeleten lévő tanulók 28 főig egy csoportot alkotnak.

Kötelező tanórai foglalkozásként írjuk elő a kerettantervben meghatározottakhoz képest a 4. osztályban a környezetismeret (+1 óra), a felső tagozaton a matematikát a 6-8. osztályokban, (+1 óra) a magyar nyelv és irodalmat a 7. osztályban (+1 óra). Ezen órák tananyaga beépül a tantárgy helyi tantervében megfogalmazott követelmények közé.

A szabadon választható időkeretben megvalósuló felzárkóztató foglalkozások tananyaga az alaptantárgy követelményrendszerében benne van, a ténylegesen tanítandó anyag a foglalkozáson részt vevő tanulók igényeitől függ. A tehetségfejlesztő foglalkozások tematikája függ a csoport, a részt vevő tanulók képességeitől, illetve versenyre történő felkészítés esetén a versenykiírástól, a középiskolai felvételi felkészítés esetén a középiskolák által meghatározott követelményektől.

A tanulók kötelező óraszámai

Tantárgy	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	Megjegyzés
Kötelező órák									
Magyar nyelv és irodalom	7	7	7	7	4	4	3	4	
Történelem	-	-	-	-	2	2	2	2	
Szlovák+ Szlovák népismeret	6	6	6	6	6	6	6	6	Szlovák nyelv 5, Népismeret 1 óra
Angol	-	-	-	2	3	3	3	3	
Matematika	4	4	4	4	4	3	3	3	
Informatika	-	-	-	-	-	1	1	1	
Környezetismeret/Természetismeret	1	1	1	1	2	2	-	-	
Fizika	-	-	-	-	-	-	2	1	
Biológia	-	-	-	-	-	-	1	2	
Földrajz	-	-	-	-	-	-	2	1	
Kémia	-	-	-	-	-	-	1	2	
Rajz	1	1	1	1	1	1	1	1	
Testnevelés	4	4	4	4	4	4	3	4	Néptáncal+tő megsporttal egészül ki
Technika és életvitel	1	1	1	1	1	1	1	-	

Ének	1	1	1	1	1	1	1	1	
Néptánc	1	1	1	1	1	-	-	1	
Informatika	-	-	-	-	-	1	1	1	
Erkölcstan	1	1	1	1	1	1	1	1	
Osztályfőnöki	-	-	-	-	1	1	1	1	
Szabadon tervezhető:									
Angol	-	-	-	-	1	-	-	-	
Matematika	1	1	1	1	-	1	1	1	
Magyar	-	-	-	-	-	-	1	-	
Informatika	-	-	-	-	1	-	-	-	
Néptánc	-	-	-	-	-	1	1	-	
Környezetismeret	-	-	-	-1	-	-	-	-	
Kötelező+Szabadon tervezhető összesen:	28	28	28	31	32	32	36	36	

Évfolyamonkénti bontásban a kötelező, a szabadon felhasználható és a szabadon tervezhető órák megoszlása

1.osztály	Engedélyezett heti időkeret a Nkt. 6. melléklete szerint:		52						
	Kötelező órakeret 27 óra (ebből nemz.többslet:2)		Szabadon felhasználható időkeret 27 óra						
Tantárgyak	Minimális óraszám	Szabadon tervezhető (max. 2) óra	Tanuló összórászáma	Fejlesztés	Tehetséggondoz.	Szakkör		délutáni foglalkozások	Osztály összórászáma
Magyar nyelv és ir.	7								
Szlovák nyelv és irodalom	5								
Matematika	4	1							
Erkölcstan	1								
Környezetismeret	1								
Ének-zene	1					1			
Vizuális kultúra	1								
Nemzetiségi népismeret	1								
Technika és életvitel	1								
Néptánc	1								
Testnevelés és sport	4								
Összes:	27	1	28		0	1		23	52

2.osztály	Engedélyezett heti időkeret a Nkt. 6. melléklete szerint:		52						
	Kötelező órakeret 25 óra		Szabadon felhasználható időkeret 27 óra						
Tantárgyak	Minimális óraszám	Szabadon tervezhető (max. 2) óra	Tanuló összórászáma	Fejlesztés	Tehetséggondoz.	Szakkör		Délutáni foglalkozások	Ossztály összórászáma
Magyar nyelv és ir.	7			1	1				
Szlovák nyelv és irodalom	5								
Matematika	4	1		1	1				
Erkölcstan	1								
Környezetismeret	1								
Ének-zene	1								
Nemzetiségi népsmeret	1								
Vizuális kultúra	1								
Néptánc	1					2			
Életvitel és gyakorlat	1								
Testnevelés és sport	4								
Összes:	27	1	28	2	2	2	0	8	42

3.osztály	Engedélyezett heti időkeret a Nkt. 6. melléklete szerint:		52						
	Kötelező órakeret 25 óra		Szabadon felhasználható időkeret 27 óra						
Tantárgyak	Minimális óraszám	Szabadon tervezhető (max. 3) óra	Tanuló összóraszám	Fejlesztés	Tehetség-gondoz.	Szakkör		Napközi	
Magyar nyelv és ir.	7			1	1				
Szlovák nyelv és irodalom	5								
Matematika	4	1		1	1				
Erkölcstan	1								
Környezetismeret	1								
Ének-zene	1								
Nemzetiségi népismeret	1								
Vizuális kultúra	1					2			
Néptánc	1					2			
Életvitel és gyakorlat	1								
Testnevelés és sport	4								
Összes:	27	1	28		2	4	0	8	42

4.osztály	Engedélyezett heti időkeret a Nkt. 6. melléklete szerint:		55						
	Kötelező órakeret 27 óra		Szabadon felhasználható időkeret 28 óra						
Tantárgyak	Minimális óraszám	Szabadon tervezhető (max. 3) óra	Osztály összórászáma	Fejlesztés	Tehetséggondoz.	Szakkör		Napközi	
Magyar nyelv és ir.	7			1	1	1			
Szlovák nyelv és irodalom	5								
Angol nyelv	2	1							
Matematika	4	1		1	1				
Nemzetiségi népismeret	1								
Erkölcstan	1								
Környezetismeret	1	1							
Ének-zene	1								
Vizuális kultúra	1								
Néptánc	1					2			
Életvitel és gyakorlat	1								
Testnevelés és sport	4								
Összes:	29	3	0	2	2	3	0	8	47

5.osztály	Engedélyezett heti időkeret a Nkt. 6. melléklete szerint:		53					
	Kötelező órakeret 28 óra		Szabadon felhasználható időkeret 23 óra					
Tantárgyak	Minimális óraszám	Szabadon tervezhető (max. 3) óra	Tanuló összór száma	Fejlesztés	Tehetőség-gondoz.	Szakkör		Tanulószo-ba
Magyar nyelv és ir.	4			1	1			
Szlovák nyelv és irodalom	5							
Angol nyelv	2	1						
Matematika	4			1	1			
Erkölcstan	1							
Történelem, társ. és állampolg.ismeretek	2					1		
Nemzetiségi népismeret	1							
Természetismeret	2					1		
Fizika								
Kémia								
Biológia-egészségtan								
Földrajz								
Ének-zene	1							
Néptánc	1					1		
Vizuális kultúra	1							
Informatika		1						
Technika és életvitel	1							
Testnevelés és sport	4					2		
Osztályfőnöki	1							
Összes:	30	2	32	2	2	5		6

6.osztály	Engedélyezett heti időkeret a Nkt. 6. melléklete szerint:		53					
	Kötelező órakeret 28 óra		Szabadon felhasználható időkeret 23 óra					
Tantárgyak	Minimális óraszám	Szabadon tervezhető (max. 3) óra	Tanuló összórászáma	Fejlesztés	Tehetség-gondoz.	Szakkör		Tanulószo-ba
Magyar nyelv és ir.	4			1	1			
Szlovák nyelv és irodalom	5							
Angol	3			1	1			
Matematika	3	1		1	1			
Erkölcstan	1							
Történelem, társ. és állampolg.ismeretek	2							
Nemzetiségi népismeret	1							
Természetismeret	2			1	1			
Fizika								
Kémia								
Biológia-egészségtan								
Földrajz								
Ének-zene	1					1		
Néptánc		1				2		
Vizuális kultúra	1					1		
Informatika	1				1			
Technika, életvitel és gyakorlat	1							
Testnevelés és sport	4					2		
Osztályfőnöki	1							
Összes:	30	2		32	5	6		6

7.osztály	Engedélyezett heti időkeret a Nkt. 6. melléklete szerint:		56					
	Kötelező órakeret 31 óra		Szabadon felhasználható időkeret 25 óra					
Tantárgyak	Minimális óraszám	Szabadon tervezhető (max. 3) óra	Tanuló összórászáma	Fejlesztés	Tehetség-gondoz.	Szakkör		Tanulószo-ba
Magyar nyelv és ir.	3	1		1	1			
Szlovák nyelv és irodalom	5				1			
Angol	3			1	1			
Matematika	3	1		1	1			
Erkölcstan	1							
Történelem, társ. és állampolg.ismeretek	2				1			
Nemzetiségi népismeret	1							
Természetismeret								
Fizika	2							
Kémia	1			1				
Biológia-egészségtan	2							
Földrajz	1			1				
Ének-zene	1							
Néptánc		1				1		
Vizuális kultúra	1							
Informatika	1							
Technika, életvitel és gyakorlat	1							
Testnevelés és sport	3					2		
Osztályfőnöki	1							
Összes:	32	3	35	5	5	3		6

8. osztály	Engedélyezett heti időkeret a Nkt. 6. melléklete szerint:		56					
	Kötelező órakeret 31 óra		Szabadon felhasználható időkeret 25 óra					
Tantárgyak	Minimális óraszám	Szabadon tervezhető (max. 3) óra	Tanuló összór száma	Fejlesztés	Tehetőség gondoz.	Szakkör		Tanulószo
Magyar nyelv és ír.	4			1	1			
Szlovák nyelv és irodalom	5				1			
Angol	3			1	1			
Matematika	3	1		1	1			
Erkölcstan	1							
Történelem, társ. és állampolg.ismeretek	2				1			
Nemzetiségi népismeret	1							
Természetismeret								
Fizika	1			1				
Kémia	2							
Biológia-egészségtan	1			1				
Földrajz	2							
Ének-zene	1							
Néptánc	1					1		
Vizuális kultúra	1							
Informatika	1							
Technika, életvitel és gyakorlat						1		
Testnevelés és sport	4					1		
Osztályfőnöki	1							
Összes:	34	1	35	5	5	3		6

3.2 TANÓRÁN KÍVÜLI FOGLALKOZÁSOK

Az iskolai munka szerves a tanórán kívüli foglalkozások. A köznevelési törvény értelmében megkülönböztetünk:

A/ kötelező

B/ kötelezően választható

B/ szabadon választható tanórán kívüli foglalkozásokat.

- **A/ Az órakeretben** megvalósuló délutáni foglalkozások rendszere társadalmi és szociális igényeket elégít ki, mindenki igénybe veheti. Ennek alapján három csoportot indítunk:
- Első osztályosok részére
- Második-negyedik osztályosok részére
- Felső tagozatosok részére

A felső tagozatosok részére a délutáni foglalkozáson a részvételt igen erősen ajánljuk azok részére, akiknek tanulmányi átlaga a készségtárgyakat nem számítva 3,00 alatt van. Számukra a tanév sikeres, a sikeres továbbtanulást ígérő befejezését csak a délutáni foglalkozásokon történő részvétellel tudjuk biztosítani.

Cél:

- Hatékonyá tenni a délutáni foglalkozásokat;
- Egyre önállóbb tanulmányi munka;
- Munkarend betartása, betartatása;
- A délutáni foglalkozásokat vezető nevelők és az osztálytanítók szoros munkakapcsolat tartása;
- Felső tagozatosoknál a szaktanárok aktív részvétele a munkában.

Nem kötelező órák:

Köznevelési törvény 6. számú melléklete.

Felzárkóztatás és tehetséggondozás

Felzárkóztatás alsó tagozaton 1-4. osztály

Tehetséggondozás alsó tagozaton 1-4. osztály

Matematika előkészítő 8.o.

Matematika tehetséggondozó

Matematika korrepetálás 5-8. osztály

Magyar előkészítő 8.o.

Magyar tehetséggondozó

Magyar korrepetálás 5-8. osztály

Felzárkóztatás és tehetséggondozás a

természettudományos tárgyakból felső tagozaton,
különösen 7-8. osztályokban
Tehetséggondozás és felzárkóztatás angolból,
tehetséggondozás szlovákból.

Szakkörök - önkéntes csatlakozás szerint szerveződnek a diákok igénye alapján. Foglalkozásaikat hetente tartják. Szakköreink ingyenesek.

Informatikai szakkör
ODU - rajz szakkör
Néptánc
Színjátészó-kör
Énekkar
Történelmi szakkör
Tehetséggondozó szakkör
Úszás
Foci
Sportkör
Önvédelmi sportok
aerobic, asztalitenisz,röplabda,kosárlabda
Angol, szlovák nyelvi szakkör

Szakköreink tartalma:

- **Néptánc:**

A nemzetiségi kultúra ápolása hagyomány iskolánkban, a néptáncsoport tagjai részt vesznek a község hagyományörző együttesének munkájában is, így aktívan hozzájárulnak tanulóink a helyi szlovák hagyományok megőrzéséhez. A táncsoport színvonalas munkáját országos bemutatón elert helyezéseik és kiváló minősítésük fémjelzik.

- **Kitekintő szakkör:**

Mindig más kulturális területre irányulnak a foglalkozások, így bárki bekapcsolódhat érdeklődési köre szerint. A programok előtt felkészülnek a témához kapcsolódó ismeretekből (könyvtár, számítógép segítségével), utána élményeiket is feldolgozzák. Így teremtünk esélyegyenlőséget a hátrányos helyzetű, de érdeklődő, jó képességű tanulóink számára. A szakkör célja, hogy az érdeklődő, tehetséges tanulók számára kulturális programokat szervez a környéken és Budapesten. Pl.: múzeum- és tárlatlátogatás, színházi előadások megtekintése, temetőlátogatás, stb.

- **Magyar nyelvi tehetséggondozó szakkör:**

Az első félévben felvételi előkészítőként működik a 8. osztályosok részére, a felvételi vizsgák eredményessége érdekében. A második félévben tehetséggondozó szakkörként működik, melyben minden felsős osztály érdeklődő, tehetséges tanulója részt vesz. A munka vegyes csoportokban folyik, nyelvművelés, nyelvi lelemény fejlesztése, helyesírási gyakorlatok, szituációs játékok, beszédművelés témaköröket felölelve.

- **Tehetséggondozás matematikából:**

A gondolkodásmód sokszínű megismerése és fejlesztése nem csak a matematikában, hanem az élet minden területén kamatoztatható. A lehetőségek leggazdagabb tárháza a

matematika. A tehetségek kiválasztása már alsóban megtörténik. A felsőbe lépve a tanórákon alkalmazott differenciált foglalkozáson túl szakköri formában nyílik jó lehetőség a tehetséggondozásra. A szakköri tematikára jellemző, hogy a feladatok nem a szokott matematikai témakörök köré, hanem a jellemző gondolkodásmódok, műveletek, technikák, fogások alapján vannak rendezve. A szakkörön a gyerekek alaposabban megismerkednek nemcsak a feladatok megoldásával, megoldási lépésekkel, többféle lehetőségekkel, stb., hanem a különböző gondolati megközelítésekkel, azok összefüggéseivel. A szakkörön egy gyakorlati jellegű hétköznapi feladatot dolgozunk fel az analízis, szintézis, összehasonlítás, kiegészítés, általánosítás, konkretizálás, osztályozás, rendszerezés, a lényegkiemelés, félrevezetési technikák, a visszafelé való következtetés, a koncentrációs, a divergens gondolkodásmód témái köré. Minden témakörhöz mintapélda és feladatok tartoznak, amit kiegészítünk a levelezőverseny feladataival. A szakkör célja amellet, hogy alkalmas a matematikatanítás cél és feladatrendszeriben megfogalmazottaknak, a tanulókat szórakoztatja, játékosan juttatja a gyerekeket sikerélményhez, a felfedezés öröméhez.

- **Kis-könyvtáros szakkör:**

Tanításon kívüli időben, intézményen belüli tevékenység során, tanulóink igénybe vehetik a számítógéptermet és a könyvtárat. A szakkör tagjai olyan tanulók, akik szeretnek olvasni, gyakran járnak a könyvtárba. Irányított olvasással olyan "mag" kinevelése a cél, akikre író- olvasó találkozók lehet építeni.

- **Informatikai szakkör:**

Az informatika szakkörön igyekszünk tartalmilag korszerű, a technikai fejlődéssel lépést tartó, szinte naponta változó ismereteket nyújtani, azokat a mindennapi életben alkalmazható formában oktatni. A fő cél az információs társadalomban otthonosan mozgó, az információt munkája során felhasználni és létrehozni tudó ember képzése. A szakkörön tanulóink kihasználhatják az Internet adta lehetőségeket, a Comenius LOGO nyelven kívül más programozási nyelvekkel is megismerkedhetnek.

- **ODU:**

A kezűgyességgel rendelkező tanulók számára nyújt a szakkör színes lehetőséget a különböző technikák kipróbálására. A rovásírás iránt érdeklődő tanulók ismerkedhetnek meg ezzel közelebbről.

- **Színjátészó szakkör:**

Az alsó tagozaton a tanulók szereplési vágyára és bátorságára építve a szerepjáték, a színpadon való mozgás, a kifejező készség fejlesztését szolgálja a szakkör az érdeklődő tanulók számára. Az iskolai ünnepélyeket gazdagítják a résztvevők szereplésükkel, előadásukkal.

- **Énekkar:**

A jó hangú, dalkedvelő gyerekeket gyűjti össze ez a szakkör. A zene világába vezeti el a tanulókat, s a hangok által varázsolt harmóniát, esztétikumot igyekszik megismertetni velük. A szereplés bátorságát és a siker örömet az iskolai ünnepségeken élhetik meg a tanulók.

- **Turisztikai szakkör:**

A mozgást, a természetet kedvelők részvételével a környező Pilist átövező turisztikai útvonalak megismerése, bejárása a cél. Az egyes utak előtt az útvonal megismerésére, közös felkészülésre épül a szakkör tevékenysége.

- **Történelmi szakkör:**

A történelem iránt kiemelten érdeklődő tanulók ismereteinek elmélyítése egy-egy területen, vetélkedők szervezése, versenyekbe való bekapcsolódás a szakkör célja.

- **Angol, szlovák nyelvvizsga-előkészítő szakkörök:**

A szakkör működésének célja a tehetséges tanulók felkészítése az alapfokú nyelvvizsgára illetve kommunikációs versenyekre.

- **Sport:**

Intézményünk adottságait figyelembe véve, mivel nincs tornatermünk, a szabadtéri játékokat részesítjük előnyben. Tanulóink aktívan bekapcsolódnak a különböző sportversenyekbe (területi, megyei, országos, szlovák iskolák közötti sporttalálkozó).

- **Aerobic és RSG:**

A szakkör célja, hogy biztosítsa a tanulók rendszeres mozgását, fejlessze mozgáskultúrájukat és mozgáskészségüket. A szakkör feladata a rendszeres sportolásra nevelés, ami által anatómiai, funkcionális változások hozhatók létre a tanulók szervezetében.

3.3 MAGASABB ÉVFOLYAMBA LÉPÉS FELTÉTELEI

Az iskolakezdés feltételei:

Az első évfolyamba lépés feltételei: megfelelő életkor, szülői nyilatkozat, óvodai szakvélemény, szükség esetén a nevelési tanácsadó véleménye.

Az óvoda-iskola közötti átmenetet segíti a leendő tanító látogatása az óvodában, bemutató foglalkozás az óvodásoknak, családlátogatás.

Az iskolába történő beíratásnál a köznevelési törvény vonatkozó előírásait kell alkalmazni.

Magasabb évfolyamba lépés feltételei:

Magasabb évfolyamba léphet az a tanuló, aki teljesíti a helyi tantervben megjelölt követelmények minimumát.

- A tanuló az iskola magasabb évfolyamára akkor léphet, ha az előírt tanulmányi követelményeket az adott évfolyamon minden tantárgyból teljesítette.
- A követelmények teljesítését a nevelők a tanulók tanév közbeni tanulmányi munkája illetve érdemjegyei alapján bírálják el.
- Ha a tanuló az első évfolyamon első alkalommal nem tesz eleget az előírt követelményeknek differenciált oktatásban, felzárkóztatásban részesül s a követelmények minimál szintű teljesítésére a következő évfolyamban fokozottabb figyelmet kell szentelni.
- A 2 – 8. évfolyamon minden tantárgyból legalább az elégséges év végi osztályzatot kell megszerezni a tanulónak a továbbhaladáshoz.
- Ha a tanuló a 2 –8. tanév végén három vagy több tantárgyból szerez, elégtelen minősítést, évfolyamot köteles ismételni.
- A magasabb évfolyamba történő lépéshez, a tanévvégi osztályzat megállapításához a tanulónak osztályozóvizsgát kell tennie, ha
 - az iskola igazgatója felmentette a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól;

- az iskola igazgatója engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse;
- egy tanítási évben 250 óránál többet mulasztott;
- magántanuló volt.

A 250 óránál többet mulasztott tanulók és magántanulók esetében az osztályozóvizsga tantárgyai a következők:

- 4. évfolyamon magyar nyelv és irodalom, matematika, környezetismeret, idegen nyelv, szlovák nyelv,
- 5-6. évfolyamon magyar nyelv és irodalom, matematika, természetismeret, idegen nyelv, szlovák nyelv, történelem, informatika,
- 7-8. évfolyamon magyar nyelv és irodalom, matematika, fizika, kémia, biológia, földrajz, idegen nyelv, szlovák nyelv, történelem, informatika.

3.4 AZ OTTHONI (ISKOLÁBAN SZERVEZETT DÉLUTÁNI FOGLALKOZÁSOK) FELKÉSZÜLÉSHEZ ELŐÍRT ÍRÁSBELI -ÉS SZÓBELI FELADATOK MEGHATÁROZÁSÁNAK ELVEI -ÉS KORLÁTAI)

Alsó tagozat:

Magyar nyelv és irodalom:

- 1. osztály
 - olvasás: a tanult betűhöz tartozó oldal/olvasmány olvasásának gyakorlása 3-5X
 - írás: naponta 5-6 sor
- 2. osztály
 - olvasás: az órán tanult olvasmány olvasása 3X; alkalmanként a munkafüzet szövegértési feladatainak írása (2-3 példa)
 - írás: maximum 1 oldal (heti 1 óra van)
 - nyelvtan: az órai munka 20 %-a írásban
- 3. osztály:
 - olvasás: az órán tanult olvasása; 2-3X (hosszúságtól függően) tartalomelmondás; feladatgyűjtemény szövegértési feladatai (3-4 példa)
 - nyelvtan: szabályok megtanulása; az órai írásbeli feladatok 25 %-a
 - fogalmazás: alkalmanként 5-6 mondatos fogalmazás írása
- 4. osztály:
 - olvasás: olvasmány olvasása 2X; szövegértési feladatok a munkafüzetből (5-6 kérdés); definíciók szóban; tartalom elmondása
 - fogalmazás: a munkafüzetben az órai feladatok 30 %-a, vagy 1 oldalas fogalmazás
 - nyelvtan: definíciók megtanulása; írásbeli az órai munka 35 %-a

Matematika:

- 1. osztály: az órai munka 20 %-a
- 2. osztály: az órai munka 25 %-a
- 3. osztály: az órai munka 30 %-a
- 4. osztály: az órai munka 35 %-a

Környezetismeret:

- 1. osztály: alkalmanként gyűjtőmunka
- 2. osztály: gyűjtőmunka; 5-6 mondat szóbeli

- 3. osztály: gyűjtőmunka; az adott lecke lényege szóban; alkalmanként 1-2 írásbeli feladat
- 4. osztály: gyűjtőmunka; az adott lecke lényege szóban, alkalmanként 1-2 írásbeli feladat

Technika:

- 1. osztály: nincs
- 2. osztály: nincs
- 3. osztály: eszközhasználat gyakorlása (körző, vonalzó)
- 4. osztály: eszközhasználat gyakorlása (körző, vonalzó)

Felső tagozat:

Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása a képességfejlesztést szolgálja az órán tanultak otthoni elmélyítésének hatékonysága érdekében.

Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei:

- A házi feladat az órán elsajátított eddigi ismeretek alapján kerüljön feladásra.
- Az írásbeli feladatok a tananyag készségi szintű elsajátítását szolgálják.
- Differenciált házi feladatot akkor adunk, ha az órai feldolgozás is differenciált volt.

Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának korlátai:

- Az írásbeli és szóbeli feladatok mennyisége arányban álljon.

AZ OTTHONI FELKÉSZÜLÉS ELVEI, KORLÁTAI Az iskolai tanórákon feldolgozott új ismeretek elmélyítésére túlnyomórészt az otthoni tanulás során kerül sor. Kivételt képeznek ez alsós, a napközis, illetve a tanulószobai foglalkozáson részt vevő tanulók, akik a házi feladatot tanári segítséggel, felügyelet mellett végzik. Ezeknek a gyerekeknek segítséget nyújthatnak még az osztálytársak is. Ezek a lehetőségek mindenképpen előnyt jelentenek az otthon tanulókkal szemben.

Az otthoni felkészülés elvei és korlátai az alsó tagozaton:

- Írásbeli és szóbeli számonkérés fontossága lehet frontális, csoportos és egyéni.
- Pl.: matematika- csak az eredmények ellenőrzése illetve egy-egy tanulónak szánt részletes feladatmegoldás. Mindez történik az óra első 5 percében.
- A tanulók javítószíne zöld, a tanáré piros.
- Az otthoni felkészüléstől pontosságot, esztétikumot és teljességet várunk. A házi feladat mennyisége a tanár megítélésétől függ.
- Fontos, hogy elegendő gyakorlást biztosítson a házi feladat.
- A problémás házi feladatra külön kitérni itt van lehetőség a differenciálásra.
- A jól elkészített házi feladatokat lehet értékelni jeggyel, piros ponttal.
- A sok-sok dicséret fontos, mert ezzel tudatosítjuk a délutáni gyakorlás fontosságát.
- A hibás, rossz, illetve az el nem készített feladatokat lehetőség szerint újra elkell készíttetni.
- Szülői segítséget kérni a sorozatos hiányosságok miatt.
- Szóbeli házi feladatokat rendszeresen ellenőrizni írásban, vagy szóbeli számonkéréssel az anyag terjedelmétől függően.

Az otthoni felkészülés elvei és korlátai a felső tagozaton:

Az írásbeli számonkérés formái:

- írásbeli felelet /egy anyagrész számonkérése/;
- témazáró dolgozat /egy témakör számonkérése/;
- tanév eleji, félévi, tanévvégi felmérő/rendszerezés, összefoglalás (csoportmunka eredményének számonkérése).

Dolgozat felmérő lehet:

- szaktanár által összeállított;
- központilag összeállított.

Témazáró eredményeinek jelölése a naplóban piros színnel történik. Ezen osztályzat meghatározó súlyú a félévi és tanévvégi eredmény kialakításában. Naponta két felmérőnél többet ne írássunk.

Otthoni felkészüléstől elvárjuk:

- Írásbeli házi feladat elkészítését.
- Előző órai tananyag megtanulását.
- Kiegészítő anyag gyűjtését.

Írásbeli házi feladat ellenőrzése tanulószobán:

Feltétlen követelmény a mennyiségi ellenőrzés, a házi feladat meglétének ellenőrzése, kombinálva a szűrőpróba szerű minőségi ellenőrzéssel.

A pedagógus tanulóknak nyújtott segítsége a házi feladat ellenőrzésében:

Tanórai ellenőrzés: Rendszeres napi, tartalmi és minőségi legyen. A tanulók kapjanak korrekt visszajelzést az elkészítés helyességéről, a javításhoz segítséget. A tanóra első felében történjen az ellenőrzés.

Tantárgyi óraszámától függően 3 vagy 5 fekete pont egy egyes, a házi feladat el nem készítése esetén. A hiányzó házi feladatot a tanuló pótolni köteles. Ha nem teszi meg elégtelen osztályzatot kap. A szülők az otthoni felkészülés hatékonyságáról a tanuló füzetéből, ellenőrzőből, valamint a fogadóórán, szülői értekezleten értesülhetnek.

Szóbeli felkészülés ellenőrzése történhet:

- Szóbeli feleltetéssel.
- Írásbeli felelettel, melyet osztályzattal értékelünk.

Havonta legalább egy szóbeli és egy írásbeli feleletre kerüljön sor tanulónként a magasabb óraszámú tantárgyból. Alacsonyabb óraszám esetén kéthavonta egy szóbeli felelt a követelmény.

3.5 A TANULÓ TANULMÁNYI MUNKÁJÁNAK ÍRÁSBAN, SZÓBAN VAGY GYAKORLATBAN TÖRTÉNŐ ELLENŐRZÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI MÓDJÁT, DIAGNOSZTIKUS, SZUMMATÍV, FEJLESZTŐ FORMÁI:

Az értékelés egy hosszú folyamat részeredményét, vagy végét jelenti.

Az ellenőrzés, értékelés alapelvei:

- Pedagógusainknak folyamatosan, rendszeresen össze kell vetniük a tanulóink
- fejlődéséről nyert adatokat a tanulóink fejlődése iránt támasztott követelményekkel.
- Figyelniük kell arra, hogy ne csak a szorosabb értelemben vett tantárgyi szaktudást és előrehaladást, hanem a gyermek valamennyi tevékenységét és ezekben elért fejlődését értékeljék, osztályozzák. Értékelő szavaik minél tárgyyszerűbbek legyenek, arról tájékoztassák a tanulókat, hogy tennivalóik mely részét oldották meg sikeresen, hogy miben hibáztak, mi lehet a hibák oka, és mit kell tenniük a hibák kijavítása érdekében.
- Az előírt követelmények teljesítését az egyes szaktárgyak jellegzetességeinek
- megfelelően ellenőrizték. Ellenőrzésük kiterjedhet a régebben tanult tananyaghoz kapcsolódó követelményekre is.
- A következő elméleti jellegű tantárgyak: magyar nyelv és irodalom, szlovák nyelv, angol nyelv, matematika, történelem, természetismeret, fizika, kémia, biológia, földrajz ellenőrzésénél:
 - ◦ tanulóink munkáját 1-1 témakörön belül lehetőség szerint szóban és írásban is ellenőrizzük
 - ◦ az egyes témakörök végén tanulóink az egész téma tananyagát és fő követelményeit átfogó témazáró dolgozatot írnak
 - az írásbeli ellenőrzés során a szaktanárok által meghatározott %-os kulcsot kell figyelembe venni, merről a szaktanár év elején tájékoztatja a tanulót és a szülőt.
 - Kiemelten fontosnak tartjuk, hogy tanulóink szóbeli kifejezőképességének fejlesztése érdekében minél többször ellenőrizzük a követelmények elsajátítását szóbeli felelet formájában.

- Tanulóink tanulmányi teljesítményének és előmenetelének értékelését elsősorban az alapján végezzük, hogy a tanulói teljesítmény hogyan viszonyul iskolánk helyi tantervében előírt követelményekhez, emellett azonban figyelembe vesszük azt is, hogy a tanuló képességei, eredményei, hogyan változtak – fejlődtek-e vagy hanyatlottak – az előző értékelésünk óta.
- Az ellenőrzés és az azt követő értékelés legyen: kiszámítható, nem kampányszerű, természetes kísérője legyen a tanulási folyamatnak, lehetőség szerint oldott légkörben történjen

Az ellenőrzés formái

- szóbeli: összefüggő felelet, kiselőadás, beszélgetés stb.
- írásbeli: feladatlap, teszt, dolgozat, témazáró stb.
- gyakorlati: munkadarab, gyűjtőmunka, sportteljesítmény stb.

A tanulók tanulmányi munkájának értékelése:

- Az iskola a nevelő és oktató munka egyik fontos feladatának tekinti a tanulók tanulmányi munkájának folyamatos ellenőrzését és értékelését.
- A helyi tantervben előírt követelmények teljesítését az egyes tantárgyak jellegzetességének megfelelően a tanuló szóbeli felelete - írásbeli munkája – gyakorlati tevékenysége alapján ellenőrizzük. Az ellenőrzés kiterjedhet a régebben tanult tananyaghoz kapcsolódó követelményekre is.
- Az 1. évfolyamon, a tanév végén olvasás és szövegértés, írás, valamint matematika tárgyakból írásbeli dolgozatban adnak a tanulók számot tudásukról.
- A 2. – 3. évfolyamon, a tanév elején olvasás, írás, matematika tantárgyakból, a tanév végén, az előzőeken kívül magyar nyelv tantárgyból a tanulók a követelmények teljesítéséről átfogó írásbeli dolgozatban is tanúbizonyságot tesznek.
- A 4. osztályban matematika, magyar nyelv, olvasás, írás, szlovák nyelv tantárgyakból kimeneti mérést végez a tanító a felsős szakos tanárral egyeztetett mérőlap alkalmazásával.
- A 6. osztályban az központilag biztosított mérőlapokat felhasználva kompetencia-mérést végez a szaktanár magyar nyelv, matematika és angol nyelv tantárgyakból.
- A 8. osztály végén kimeneti mérést végez a szaktanár magyar nyelv és irodalom, szlovák nyelv, matematika, angol nyelv tantárgyakból az általános tantervi követelményeknek megfelelően.
- A tanulók munkáját egy- egy témakörön belül szóban és írásban is ellenőrizzük.
- Az egyes témakörök végén a tanuló átfogó témazáró dolgozatot ír.

- Kiemelten fontos, hogy a tanuló szóbeli kifejezőképességének fejlesztése érdekében minél többször ellenőrizzük a követelmények elsajátítását szóbeli felelte formájában.
- Ennek érdekében minden tanuló – lehetőség szerint, a tanulási nehézségeket figyelembe véve legalább egyszer felel szóban: egy-egy témakörön belül, félévente kétszer.
- A tanulmányi munka értékelésénél figyelembe vesszük a helyi tantervben előírt követelmények teljesítését, a tanulók képességeihez mért megfelelő munkáját, fejlődött-e vagy hanyatlott-e a tanulmányi eredményük.
- A tanulók tanulmányi munkájának értékelése az egyes évfolyamokon a különböző tantárgyak esetében a következők szerint történik.

Az 1 – 2. (félévig) évfolyamon minden tantárgy esetében **szöveges értékelést** alkalmazunk, az alábbi rendszer szerint:

Magyar nyelv és irodalom - Írás	
Első osztály:	Második-harmadik osztály:
Betűelemek aránya: jó javításra szorul Betűkapcsolás: megfelelő javításra szorul Másolás írott szavakról: pontos, rendezett megfelelő pontatlan sok hibával dolgozik Nyomtatott szöveg másolása: pontos, rendezett megfelelő pontatlan sok hibával dolgozik Tollbamondás: pontos, rendezett megfelelő pontatlan sok hibával dolgozik Látó - halló tollbamondás: pontos, rendezett megfelelő pontatlan sok hibával dolgozik	• a begyakorolt szókészlet szavait:- pontosan írja • egy- két hibával írja • nem tudja alkalmazni • a rövid és hosszú magánhangzókat:- pontosan felismeri és leírja • bizonytalanul ismeri fel és hibákkal írja • nem ismeri fel • a hosszú mássalhangzókat:- pontosan felismeri és leírja • bizonytalanul ismeri fel és hibákkal írja • nem ismeri fel • írásképe: lendületes jól olvasható törekszik a rendezettség rendezetlen, a margót nem ismeri fel

Beszéd-kifejező képesség értékelése:

- pontos, igényes
- tagolt, érthető
- választékos
- tisztán, érthetően beszél
- egyszerű mondatokban beszél
- bővített mondatokban beszél
- kevés szóval, pontatlanul fejezi ki magát
- szókincse: bő, választékos
 korának megfelelő
 szegényes
- artikuláció: megfelelő
 korrigálásra szorul
- térbeli viszonyokban: biztonságosan eligazodik
 megfelelően eligazodik
 nehezen igazodik el
- irányokat: pontosan ismeri
 gyakran téveszti
 hibásan ismeri

Magyar irodalom- Olvasás	
Első osztály:	Második- harmadik osztály:
Betűfelismerés: biztos bizonytalan sok hibát vét Szótag összeolvasás: biztos bizonytalan sok hibát vét Szótagolás: biztos bizonytalan sok hibát vét Szövegértés: biztos bizonytalan nem érti az olvasott szöveget	Hangos olvasás: a szöveget az írásjeleknek megfelelően tagolja hanglejtése természetes pontosan olvas megfelelő hangerővel olvas sok hibával, bizonytalanul olvas lassú, halk Szövegértés: • néma olvasás útján a szöveget megérti, a hozzá kapcsolódó feladatokat pontosan képes megoldani • néma olvasás útján a szöveget nem pontosan érti, a hozzá kapcsolt feladatokat hiányosan oldja meg • néma olvasás útján a szöveget nem érti, a hozzákapcsolódó feladatokat nem képes megoldani • a szöveg tartalmát választékosan képes visszaadni • csak kérdések segítségével képes a tartalmat elmondani • kérdések segítségével sem képes a tartalmat elmondani Memorizálás: • kitűnő, rövid idő alatt képes megjegyezni • pontos, szöveg hű • megfelelő, de kissé lassú • pontatlan, nehézkes

Nyelvtan - Fogalmazás	
Második osztály:	Harmadik osztály:
• A mondatfajtákat pontosan felismeri és leírja. • A mondatfajtákat nem mindig ismeri fel és gyakran hibázik a mondat végi írásjelekben. • A mondatfajtákat nem ismeri fel pontosan és hibásan írja le. • A szavakat külön írja a mondatokban. • Bizonytalan a szavak különírásában. • Sok hibával tagolja a mondatokat. • Nem használja a tanult szabályokat • Olvashatatlan	• A mondatfajtákat pontosan felismeri és leírja. • A mondatfajtákat nem mindig ismeri fel, és gyakran hibázik a mondat végi írásjelekben. • A mondatfajtákat nem ismeri fel pontosan és hibásan írja le. • A szavakat külön írja a mondatokban. • Bizonytalan a szavak különírásában. • Sok hibával tagolja a mondatokat. • Nem használja a tanult szabályokat • Olvashatatlan • Jelentése alapján felismeri és megnevezi az igét, a főnevet, melléknevet toldalékos alakban is • Jelentése alapján felismeri és megnevezi az igét, a főnevet, melléknevet, • de toldalékos alakja esetén bizonytalan • toldalékos formában nem ismeri fel a tanult szófajokat • nem ismeri fel a tanult szófajokat • használja és értelmezni képes az igeidőket • bizonytalan az ige-idők használatában • pontosan és helyesen használja az igekötőket mindhárom esetben • bizonytalanul alkalmazza az igekötőket, sok hibát vét az igekötők használatában. Fogalmazás: • Képes rövid 8-10 mondatos elbeszélő fogalmazást írni egy adott témáról • Mondatai értelmesek • Fogalmazását megfelelően tagolja (bevezetés, tárgyalás, befejezés) • Nem képes gondolatait összefüggően az adott témakörben megfogalmazni és leírni • Mondatai nem értelmesek

MATEMATIKA	
Első osztály:	Második osztály-harmadik osztály:
Számfogalom: kialakult, pontos bizonytalan kialakulatlan Számok írása, olvasása: • pontos • pontatlan, gyakran téveszt • kialakulatlan	Műveletek értelmezése, végzése: 1. Összeadás, kivonás: • pontos, biztosan tudja • pontatlan, gyakran téveszt, bizonytalan • kialakulatlan, • nem tudja az összefüggéseket felismeri 2. Szöveges feladatok: • megérti, lejegyzí a műveletet, pontosan számol • megérti a műveletet, de elvégzése pontatlan • csak műveletet végez, de értelmezni nem tudja, • nem képes a feladatot értelmezni 3. Nyitott mondatok megoldásának menetében: • biztos • összefüggéseket felismeri • összefüggéseket nem ismeri fel • biztosan tudja • bizonytalan • nem tudja 4. Geometriai alakzatok felismerésében: • biztos • jártas • pontatlan • tájékozatlan 5. A tanult mértékegységek gyakorlati alkalmazását: • biztosan tudja • bizonytalan • nem tudja

KÖRNYEZETISMERET	
ÉLŐ KÖRNYEZETÜNK	ÉLETTelen KÖRNYEZET
Növényismeret: - jól ismeri a tananyagban szereplő növények: • tulajdonságait • részeit • főbb jellemzőit • élőhelyét • szaporodását • képes csoportosítani őket, jellemző tulajdonságaik alapján • felismeri a növényt, de nem képes csoportosítani • a fentiek elvégzésére segítséggel képes • bizonytalan, tudása hiányos Állat ismeret: - jól ismeri a tananyagban szereplő állatok • tulajdonságait • testfelépítését • főbb jellemzőit • élőhelyét • szaporodását • képes csoportosítani őket, jellemző tulajdonságaik alapján • felismeri az állatot, de nem képes csoportosítani • a fentiek elvégzésére segítséggel képes • bizonytalan, tudása hiányos Ember ismeret, egészségvédelem: • életkorának megfelelően tisztában van az emberi test felépítésével • bizonytalan az emberi test ismeretében • a tananyagban előírt követelményeknek megfelelően tájékozott az egészségvédelmi kérdésekben • bizonytalan a tananyagban előírt követelményekben meghatározott egészségvédelmi kérdésekben • tájékozatlan a tananyagban előírt követelményekben meghatározott	Lakóhely ismeret: • ismeri lakóhelyének nevét, életkorának megfelelően földrajzi környezetét • el tudja mondani pontos lakcímét • nem tudja elmondani pontosan lakcímét • jól eligazodik az őt körülvevő dolgokban (otthon, gépek, közlekedés, • foglalkozások, lakóhely és domborzati viszonyok) • csak segítséggel képes eligazodni az őt körülvevő dolgokban (otthon, gépek, közlekedés, foglalkozások, lakóhely és domborzati viszonyok) • tájékozatlan Földrajzi környezet: • térben jól tájékozódik, ismeri az irányokat • a térben segítséggel képes tájékozódni • a térben nehezen tájékozódik, az irányokat rendszeresen felcseréli • felismeri az időjárás elemeit és a velük kapcsolatos összefüggéseket • segítséggel ismeri fel az időjárás elemeit és a velük kapcsolatos összefüggéseket • tájékozatlan ebben • a tananyagban megfelelően ismeri a felszíni formákat, jellemzőiket • megfelelően tájékozódik a felszíni formák körében • tájékozatlan a felszíni formák körében • ismeri az évszakokat, napszakokat összefüggéseikben • bizonytalan az évszakok, napszakok összefüggéseiben Környezetvédelem: • fel tud sorolni néhány a környezetvédelmi szolgáló tevékenységet (hulladékgyűjtés, madarak óvása, stb)

egészségvédelmi kérdésekben Kölcsönhatások: • életkorának megfelelően jól ismeri az őt körülvevő természeti környezet kölcsönhatásait • bizonytalan a kölcsönhatások felismerésében • nem ismeri fel az őt körülvevő természeti környezet kölcsönhatásait	• kérdésekre válaszolva képes felsorolni a környezet védelmét szolgáló tevékenységeket • tájékozatlan a környezet védelmét szolgáló tevékenységekben
--	---

Egyéb tantárgyak	
Technika:	• Manuális képessége jó • Jól tudja használni az eszközöket • Az eszközhasználatban bizonytalan • A munka folyamatát átlátja, követi • A munka folyamatát nem látja át, nehezen követi • Tud gyurmát formázni, hajtogatni, csomót kötni • Nem képes pontosan hajtogatni • Munkája pontos, tiszta • Csak segítséggel használja az eszközöket • Munkája esztétikus, tiszta • Munkája rendetlen, pontatlan
Rajz:	
Testnevelés:	Mozgás koordinációja: • jó • megfelelő • rendezetlen Állóképessége: • megfelelő • gyenge • hamar elfárad Ügyessége: • jó • megfelelő • nem kialakult Gyorsasága: • gyors • lassú Játékokban való részvétel: • aktív • érdektelen Küzdő játékokban való részvétel: • társaihoz való viszonya barátságos • durva, agresszív • sértődékeny, akaratos

Ének-zene	Ritmikai ismeretek: • az ismert dalok tempóját képes egyenletes lépéssel, tapssal kíséni • az ismert dalok tempóját segítségével képes lépéssel, tapssal kíséni • az ismert dalok tempóját nem képes lépéssel, tapssal kíséni • felismeri a tanult ritmus értékeket hallás után és írott formában is • bizonytalanul ismeri fel ezeket • csak hallás ismeri fel ezeket, írásban nem • nem ismeri fel a tanult ritmus értékeket Éneklés: • tisztán, pontosan éneklí a tanult dalokat • a dalok szövegét pontosan tudja • nem énekel pontosan • éneklése halk, bizonytalan Szölmizálás: • felismeri és kézjelről el tudja énekelni az ismert szölmizációs hangokat • bizonytalan a szölmizációs hangok felismerésében • nem ismeri fel a kézjeleket • tanult hangközöket tisztán énekel segítség nélkül • tanult hangközöket csak segítségével képes énekelni Zenehallgatás: • figyelmesen hallgatja a tananyagban szereplő zenei szemelvényeket • nem képes figyelemmel kíséni a zenei szemelvényeket • felismeri a tananyagban szereplő hangszerek hangját • nem ismeri fel a tananyagban szereplő hangszerek hangját
-------------------------	---

Szlovák nyelv				
Kiejtés	Hibátlan	Kisebb hibák	Sok hiba	Rossz artikuláció
Szókincs	Könnyen tanul, szépen halad	Sok gyakorlással tanul	Sok gyakorlással, segítséggel tanul	Nehezen tanul
Beszéd	Egész mondatral fejezi ki magát	Többnyire csak szavakkal válaszol	Kevés szóval beszél	Nem beszél
Szlovák olvasás				
Betűfelismer és	Gyors	Jó	Lassú	Hibás
Összeolvasás	Hibátlan szótagoló	Kisebb hibák szótagoló olvasásban	a Sok hiba szótagoló olvasásban	a Nem kielégítő olvasás
Megértés	Megérti mondatokat	a Szavakat ért	Rövid szavakat ért meg	Nem érti meg
Szlovák írás				
Emlékezetből	Hibátlan	1-2 hiba	Sok hiba	Sok súlyos hiba
Tollbamondás	Hibátlan	1-2 hiba	Sok hiba	Sok súlyos hiba
Írott szöveg másolása	Hibátlan	1-2 hiba	Sok hiba	Sok súlyos hiba
Nyomtatott szöveg	Hibátlan	1-2 hiba	Sok hiba	Sok súlyos hiba

Az 1. évfolyamon a félév és tanév végén a tanulók jól megfelelt, megfelelt minősítést kapnak a bizonyítványba, illetve melyik tantárgyból érdemelnék dicséretet vagy melyik tantárgyból volt gyenge a teljesítményük.

Értékelés 2-8. osztályig:

A tanulók tanulmányi munkájának értékelése az egyes évfolyamokon a következők szerint történik:

- Az első évfolyamon, valamint második évfolyamon félévkor a tanulók teljesítményét valamennyi tárgyból szöveges minősítéssel értékeljük.
- A második-nyolcadik évfolyamon a tanulók teljesítményét osztályzattal minősítjük.
- A félévi és év végi osztályzatok a tanulók tantárgyankénti összteljesítményét tükrözik.

A tanulói értékelés fajtái

- Nyomon követő értékelés (mérés): Az adott osztály önmagához viszonyított teljesítményének nyomon követése, a fejlődés minőségének és ütemének regisztrálása.
- Diagnosztikus és formatív értékelés: Az alapkészségek mélységének a megismerése, a következő időszak fejlesztési feladatainak megtervezése.
- Summatív értékelés: A negyedik évfolyam végén alapkészségek megismerésével javaslat a tanulók továbbhaladásához.

Az értékelés időpontja 1-2 órás tantárgyakból minimum havi egy érdemjegy, 3 vagy több órás tantárgyakból havonta minimum két érdemjegy.

Minden téma befejezésekor a tanulók témazáró dolgozatot írnak. A hiányzó tanulók a következő téma befejezéséig kötelesek pótolni a hiányzó dolgozatot. Az elégtelen érdemjegyet szerzett tanulók korrepetáláson kötelesek részt venni. A felmérések dokumentumként kezelendők. Az érdeklődő szülők fogadóórán bármikor megtekinthetik.

Az értékelés módja: a tanulók teljesítményét számmal kifejezve értékeljük egytől - ötig terjedő érdemjeggyel. A belépő tantárgyról a szülőket a szeptemberi szülői értekezleten tájékoztatja a szaktanár.

A szaktanár szabadon döntheti el a különböző tevékenységből származó érdemjegyek színét a naplóban. A naplóba ceruzás jegyek nem adhatók.

Az értékelésnél alapvetően figyelembe veendők: szóbeli, írásbeli ellenőrzés, felmérés, órai aktivitás, témazáró feladatlapok.

Kiemelkedő teljesítményért tanév végén oklevelet és jutalomkönyvet kaphatnak a tanulók.

A 2-8. évfolyamon a tantárgyakból a pedagógus a tanulók teljesítményét, előmenetelét tanítási év közben rendszeresen érdemjeggyel értékeli, félévkor és tanév végén osztályzattal minősíti. A félévi és év végi osztályzatot az érdemjegyek alapján kell meghatározni.

Az egyes tantárgyak érdemjegyei és osztályzatai a következők:

kitűnő (tantárgyi dicséret)	5
jeles	5
jó	4
közepes	3
elégséges	2
elégtelen	1

A tanulmányi munkán belül folyamatosan ellenőrizzük és értékeljük minden tantárgyból a tanulók írásbeli munkájának külalakját, időnként a fentiekben meghatározott, érdemjegyek alapján. Félévkor a tájékoztató füzetben, az év végi osztályzat a bizonyítványban is helyet kap.

A tanulmányi munka folyamatos értékelése érdekében minden tantárgyból a tanulónak havonta legalább egy érdemjeggyel kell rendelkeznie.

A tanuló által szerzett érdemjegyről a szülőt a tárgyat tanító nevelő értesíti a tájékoztató füzetben keresztül.

A tájékoztató füzet bejegyzéseit az osztályfőnök havonta ellenőrzi és az esetlegesen elmaradt érdemjegyek beírását pótolja.

A tanulók írásbeli **témazáró dolgozatainak** értékelésekor /minimumszintű felmérés esetén szigorúbb/ az elért teljesítmény érdemjegyekre történő átváltását a következő arányok alapján végezzük:

Teljesítmény	Érdemjegy
0-30%	elégtelen 1
31-50%	elégséges 2
51-75%	közepes 3
76-90%	jó 4
91-100%	jeles 5

Magatartás és szorgalom értékelése:

A tanulók magatartásának értékelése:

Példás a tanuló magatartása, ha

- a közösségben jó munkájával, jó kezdeményezéseivel kitűnik,
- kötelesség- és tiszteletudó,
- társainak példát mutat, betartja a házirendet,
- iskolában és iskolán kívül kultúráltan viselkedik,
- a felnőttekkel és társaival udvarias hangnemben érintkezik,
- felelősséget érez társai előmenetele és magatartása iránt,
- igazmondó, becsületes.

Jó a tanuló magatartása, ha

- a közösségi munkában részt vesz,
- iskolai és iskolán kívüli viselkedése általában jó, kultúráltan viselkedik,
- kötelesség- és tiszteletudó,
- igyekszik a házirend következetes betartására,
- a rábízott feladatokat kérésre elvégzi,

Változó a tanuló magatartása, ha

- a közösségi munkában csak vonakodva vesz részt, passzív,
- kötelességét pontatlanul teljesíti, időnként udvariatlan és társaival szemben figyelmetlen,
- számítani nem lehet rá, mert gyakran megbízhatatlan,
- időnként rossz irányba befolyásolható,
- rendszeretete ingadozó, de igyekszik a házirendet betartani,
- igyekszik a hibáit kijavítani, az elkövetett hibákért vállalja a felelősséget,
- véleményét elhamarkodott, gyakran nem megfelelő formában közli

Rossz a tanuló magatartása, ha

- hanyag munkájával és fegyelmezetlenségével tűnik ki,

- a közösség fejlődését súlyosan hátráltatja,
- felelősségérzete gyenge,
- társainak általában rossz példát mutat,
- durvaság, gorombaság, igénytelenség jellemzi.

A tanulók szorgalmának értékelése:

Példás a tanuló szorgalma, ha

kötelességteljesítése folyamatosan magas szintű, önálló, adottságaihoz képest jól felkészül a tanítási órákra, a tanítási órákon tevékenyen részt vesz, korábbi tanulmányi eredményét megtartja, vagy javítja, minden tantárgyból igyekszik képességeihez mérten teljesíteni a követelményeket, van határozott érdeklődési köre, s ebben az irányban többletfeladatot vállal, rendszeresen olvas, bővíti ismereteit, füzetei, tankönyvei rendezettek, írásbeli munkájának külalakja szép, áttekinthető.

Jó a tanuló szorgalma, ha

- iskolai és otthoni munkáját jól teljesíti,
- a tanítási órán általában tevékenyen részt vesz, vállalt kötelezettségeit legtöbbször teljesíti,
- teljesítménye jó, de képességeitől elmarad,
- felszerelése és írásbeli munkája általában rendezettek,
- tanulmányi eredményeit megtartja,

Változó a tanuló szorgalma, ha

- iskolai és otthoni munkájában csak időnként tanúsít igyekezetet,
- a tanulmányi munkában való részvétele ingadozó,
- kötelességét csak figyelmeztetés útján teljesíti,
- sokszor otthon hagyja a tanítási órára szükséges felszerelését,
- többször nincs kész a házi feladata,
- iskolában és iskolán kívül szétszórtság jellemzi,
- írásbeli munkája és rendszeretete, felszerelésének állapota kifogásolható,
- figyelmetlen, pontatlan,
- tanulmányi eredményében visszaesés tapasztalható a megelőző időszakhoz képest.

Hanyag a tanuló szorgalma, ha

- képességeihez és körülményeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében,
- érdektelenség, közöny jellemzi,
- tanulmányi eredményében a megelőző időszakhoz képest nagy mértékű visszaesés mutatkozik,
- kötelességét gyakran elmulasztja, munkájában megbízhatatlan,
- felszerelését nem tartja rendben, sokszor otthon hagyja, házi feladata gyakran nincs kész,
- figyelmetlen, önellenőrzésre nem hajlandó,
- füzetei, írásbeli munkájának külalakja rendetlen,
- hanyagsága miatt valamely tantárgyból bukásra áll, ill. javítóvizsgát kell tennie,

c / Jutalmazás és büntetés formái:

Iskolánkban adható elismerési, elmarasztalási formák

Azt a tanulónkat, aki képességeihez mérten

- példamutató magatartást tanúsít, vagy
- folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el, vagy
- az osztály, illetve az iskola érdekében közösségi munkát végez, vagy
- iskolai, illetve, iskolán kívüli tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyeken, vetélkedőkön vagy előadásokon, bemutatókon vesz részt, vagy
- bármely más módon hozzájárul iskolánk jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez az iskola elismerésben részesítheti.

Az iskolai jutalmazás formái

Dicséreték

- Iskolánkban tanév közben elismerésként a következő dicséreték adhatók:
 - szaktanári dicséret,
 - osztályfőnöki dicséret,
 - igazgatói dicséret,
 - nevelőtestületi dicséret.
- Az egész évben példamutató magatartást tanúsító és kiemelkedő munkát végzett tanulóink a tanév végén
 - ° szaktárgyi teljesítményért,
 - ° példamutató magatartásért,
 - ° kiemelkedő szorgalomért,
 - ° példamutató magatartásért és kiemelkedő szorgalomért dicséretben részesíthetők.

A dicséretet írásba foglaljuk és azt a szülők tudomására hozzuk.

- Az iskolán kívüli versenyeken, vetélkedőkön, illetve előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulóink osztályfőnöki, vagy igazgatói dicséretben részesülnek írásban.
- A kiemelkedő eredménnyel végzett együttes munkát, az egységes helytállást tanúsító tanulóinkat, csoportos dicséretben és jutalomban lehet részesíteni.

Egyéb elismerési formák

- „Iskolánk büszkesége „díj adományozható a tanév végén annak a felső és alsó tagozatos tanulónak, aki kiemelkedő tanulmányi eredményével és egyéb tevékenységével kivívta pedagógusai és tanuló társai elismerését.

Iskolánkban adható büntetési formák:

Azt a tanulót, aki

- tanulmányi kötelezettségeit folyamatosan nem teljesíti, vagy
- a tanulói házirend előírásait megszegi, vagy
- igazolatlanul mulaszt, vagy
- bármely módon árt iskolánk jó hírnevének, büntetésben kell részesíteni.

Iskolánk büntetési formái:

- szaktanári figyelmeztetés,
- osztályfőnöki figyelmeztetés,

- osztályfőnöki intézés,
- osztályfőnöki megrovás,
- igazgatói figyelmeztetés,
- igazgatói intézés,
- igazgatói megrovás,
- nevelőtestületi figyelmeztetés,
- nevelőtestületi intézés,
- nevelőtestületi megrovás

Iskolánk büntetéseinek kiszabásánál a fokozatosság elve érvényesül, amelytől indokolt esetben - a vétség súlyára való tekintettel - el lehet térnünk. A büntetést írásba foglaljuk, és azt a szülők tudomására hozzuk.

Az írásbeli elmarasztalások módosítják a magatartás osztályzatot.

Szaktanári figyelmeztetés, osztályfőnöki figyelmeztetés megléte esetén a magatartás osztályzat megállapításának kiindulópontja a jó érdemjegy.

Igazgatói figyelmeztetés, intézés, rovás megléte esetén kiindulópont a változó osztályzat.

3.5 AZ OKTATÁSBAN ALKALMAZHATÓ TANKÖNYVEK, TANULMÁNYI SEGÉDLETEK ÉS TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI:

Iskolánkban a nevelő-oktató munka során a pedagógusok csak olyan nyomtatott taneszközöket használnak a tananyag feldolgozásához, amelyeket hivatalosan tankönyvvé nyilvánítottak. A tankönyvek kiválasztásának alapelvei: A tankönyv legyen:

- a tantárgyi cél és követelmény elérését legjobban segítő,
- legyen összhangban az iskola pedagógiai alapelveivel, céljaival (kompetencia alapú taneszközök),
- illusztrációban gazdag,
- tartós, „örökölhető”,
- a munkaközösség számára elfogadott. Egyéb taneszközöket, segédeszközöket csak akkor kérünk, ha erre a tantárgy elsajátításához feltétlenül szükség van, illetve azt nagymértékben segíti. Az egyes évfolyamainkon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket a nevelőinkből álló szakmai munkaközösségek határozzák meg az iskolánk helyi tanterve alapján. A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket minden tanév előtt tájékoztatja iskolánk. A taneszközök beszerzése a tanév kezdetére a szülők kötelessége.

Tantárgy	Eszköz	Mennyiség
Magyar-alsó tagozat	• ábécé sorozat • nyelvtani szófajok tabló • költők – írók - arcképsorozat, • könyvtári kartotékozó doboz	4 2 2 10
Matematika	• alsós • mérleg • méterrúd • űrmértékkészlet /3500 • tanári körző – vonalzó készlet nagy/ • törtek szemléltetésére szolgáló készlet (3 – 4.)/ 3000	1 5 5 2 2
Környezet	• Magyarország domborzata Magyarország megyéi – térképek • Iránytű – 10 db • Földgömb 5 nagy / 14 000 5 kicsi / 20 000 • világ részei ismertető tabló a föld mozgásainak szemléltetésére nagy Magyarország vaktérkép	
Ének	• 5 metronóm • triangulum /1 200 • dob /2000 • CD: Péter és a farkas, • Népzenei CD- k • Háy János • Varázsfuvola • Vivaldi: Négy évszak • Hangszerek hangszínét bemutató CD • Zeneszerzők arcképsorozat • szintetizátor	
Testnevelés	Alsós: • 5 ugrókötel • 25 ugráló kötel • 30 nagy gumilabda • 2 zsámoly /7000 • 1 ugrószekevény • 2 mászókötel	

	• 2 stopper • 5 síp • 5 kislabda • 2 hosszú tornapad • 1 magasugró léckészlet • 5 focilabda • 4 váltóbot • 1 kosárpalánk kicsi • 1 mérőszalag • 1 kosárpalánk nagy kötélletra	
--	--	--

Tantárgy	Eszköz	Mennyiség
Magyar	• műsoros videokazetták • Lexikonok, CD, irodalomelmélet, irodalomtörténet, szótár • Könyvtár, szabadpolcos • írásvetítő • CD lejátszó • Magyar nyelvtan garnitúra • Szófajok rendszere • Multimédiás számítógép • Üveges könyvszekrények	
Történelem	• Videokazetták a XX. sz. történelmi eseményeiről • Falitérképek: Magyarország közigazgatása 1944, és a Holocaust	
Biológia	• faliképek, eszközök • binokuláris mikroszkóp	
Matematika	Felső: • falikép-garnitúra: matematika, geometria / 23000 • műveletek törtekkel • vonalzókészlet nagy	
Szlovák	• képi anyag a témákhoz • hanganyag a könyvekhez • hanganyag • magnó + CD • Írásvetítő	
Néptánc, népismeret	• A jelenlévő múlt kötetei 10 • magnókazetták a tánc típusokhoz, a táncdialektusokhoz • Tantervi anyag videó	

	kazettán • Eszköztáncokhoz felszerelések (üveg, seprű, kisszék, párna, kiszelica stb.) • Szemléltetőeszközök készítéséhez szükséges anyagok • Népviselet az iskola táncosainak	
Fizika	eszközkészlet	
Rajz, Vizuális nevelés	• Mobil paraván, (elkészíthető) • Reflektorlámpa • 2 hosszabbító (15 m) • diavetítő – automata • művészettörténeti diasorozat • művészettörténeti videó kazetták • tanári szemléltetőeszközök készítéséhez anyag (ragasztó, karton, nagy olló, rajzmappák, drapériák, filc, tus) • fazekas agyag (osztályonként 10 kg) • polcok a kész munkák tárolására • műanyag és vesszőkosarak az eszközök tárolására • folyóvíz, lefolyó • fotóvegyeszerék, nagyító • nagyméretű rajztábla 50x70 / tanuló	
Életvitel	• étkészlet • edények, evőeszközök • játékpénzek • tisztálkodó-szerek • asztalterítő • főzési nyersanyagok, fűszerek • varrókészlet, eszközök • a fül metszete • kalória táblázatok • fehérje, szénhidrátmodell • elsősegélycsomag • kerti szerszámok, virágcserepek • barométer	

	• hőmérő • takarítóeszközök, takarítószer • varrógép	
Földrajz	eszközök, térképek	
Számítástechnika	• Évente 2-3 korszerű gép • algoritmusok kipróbálására alkalmas programnyelv • magyar nyelvű oktatóprogramok • operációs rendszer • Comenius Logo programnyelv • táblázatkezelő	
Technika	• munkapadok • szerszámok	
Angol	• szemléltető képanyag • nyelvtani demonstrációs táblák • az angol- amerikai kultúrát bemutató videokazetták • Magnó - 2 kazettás	
Könyvtár	• Könyvtári program, • könyvtári polcok • Egy tanulócsoporthoz számított asztalok olvasólámpával felszerelve • Írásvetítő • CD-lejátszó • Videomagnó • Fénymásoló	
Ügyvitelhez, kulturális tevékenységhez szükséges eszközök	• Hangfalak • Diktafon • Multifunkciós gép • Számítógép • Kamera	
Kémia	• mérleg • Bunsen- égő • elszívó berendezés • eszközök	

A nevelőtestület fontos alapelvei közé tartozik a nevelési programban kifejtettek alapján, hogy a tanulók nevelését-oktatását változatos, korszerű eszközökkel kívánjuk biztosítani.

Ennek megvalósításához a jövőben nélkülözhetetlen:

- a meglévő informatikaterem elavult gépparkjának teljes cseréje
- valamennyi tanterem ellátása internetkapcsolatos, korszerű számítógépekkel

- a tantermekbe projektor felszerelése
- digitális tananyagok beszerzése
- a kémia, a fizika, a biológia tanításához szükséges korszerű szemléltetőeszközök beszerzése
- falitérképek, szemléltető táblák beszerzése az új helyi tantervek tartalmának megfelelően
- tornaterem építése

3.6 A TANULÓK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK

A tanulók esélyegyenlőségét elsődlegesen intézményünk gyermekvédelmi tevékenysége biztosítja. Az osztályfőnökök jelzései alapján, valamint a szülőkkel fenntartott és kialakított kapcsolatai alapján tudja, melyik tanuló mikor, milyen beavatkozást, segítséget igényel. A gyermekvédelmi felelős konkrét feladatain túlmenően azonban nevelőtestületünk elkötelezett az esélyegyenlőség biztosítása iránt. Kistelepülés lévén nevelőtestületünk többsége tisztában van azzal, tanulóink milyen háttérrel rendelkeznek, kinek milyen szintű támogatás kell.

Iskolánkban a gyermekvédelmi feladatokat a **gyermekvédelmi felelős** (továbbiakban: GYIV-felelős) fogja össze az osztályfőnökök segítségével, az intézmény igazgatójának irányításával.

Intézkedési sorrend:

Szaktanárok → Osztályfőnökök → fejlesztő pedagógus → gyermekvédelmi felelős → Szociális Bizottság/gyámügyi előadója → Gyermekjóléti Szolgálat → Nevelési Tanácsadó Önkormányzat Jegyzője

A kapcsolatrendszer tehát a Szociális Bizottság (önkormányzat), valamint a Nevelési Tanácsadó bevonásával (szükség szerint) válik teljessé.

Iskolánkban a veszélyeztetett tanulók száma évről évre növekszik. Veszélyeztetettség minden olyan magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja.

Okai lehetnek:

- anyagi okok (szociális helyzet);
- környezeti okok: ez alatt a gyermeket gondozó szülők vagy más személy életvitelében, nevelési tevékenységében felmerülő negatívumokat értjük; Pl.: bűnözés, alkoholfogyasztás, elhanyagolás, bántalmazás;
- egészségi ok: A gyermek, vagy családtagjának súlyos vagy tartós betegsége, melyet a család nem tud megfelelően kezelni.
- magatartási ok: Rendszerint a gyermek korábbi veszélyeztetettsége miatt kialakult gátlásosság, szorongás, agresszivitás.

Cél:

Mindent meg kell tenni a gyermeki jogok védelméért, a fennálló veszélyeztetett helyzet megszüntetéseért, vagy legalább enyhítéséért.

Feladataink a kitűzött cél elérésére:

- Gyermekjogok megismerése, megismertetése, folyamatos érvényre juttatása.
- Veszélyeztetettség korai megállapítása, kapcsolatfelvétel a rendszer többi résztvevőjével.
- Védő-óvó intézkedések kezdeményezése, segítségnyújtás megszervezése.
- A tanulás segítése. Tehetséggondozás, felzárkóztatás, fejlesztés.
- Pályaválasztás segítése.
- Szenvedélybetegségek megelőzése, felvilágosító munka.
- Szülők meggyőzése.
- Szociális hátrányok enyhítése.

A feladatokból adódó folyamatos tevékenységeink:

- A gyermekeknek tisztában kell lenniük saját jogaikkal, és azzal is, hogy jogorvoslatként kihez, hova fordulhatnak.
- Kiemelt jelentőséget kap a diákönkormányzat, mivel a diákok érdekérvényesítésének fő színtere lehet.
- Jó együttműködés az osztályfőnökök és a GYIV-felelős között a problémák korai felismerése érdekében, és a megoldási lehetőségek kialakításában. Közös családlátogatások során kísérlet a szülők meggyőzésére.
- Rendszeres munkakapcsolat a Gyermekjóléti szolgálat munkatársával, egymás tájékoztatása a teendőkről, eredményekről (formája-gyakorisága).
- A problémás tanulók sorsának folyamatos követése, iskolai előmenetelük figyelemmel kísérése minden pedagógus részvételével, aki a gyermeket tanítja.
- Felzárkóztatási, fejlesztő tevékenységben mind nagyobb arányban vesznek részt diákjaink.
- Tanulószobai, napközis ellátásban részesülnek tanulóink.
- Szülői értekezletek, fogadóóra, családlátogatás színtereinek felhasználása a szülők meggyőzésére, felvilágosítására.
- Káros szenvedélyek drog elleni felvilágosító munka, bűnmegelőzés osztályfőnöki órákon, rendkívüli osztályfőnöki órákon, személyes beszélgetéseken. (Szentendrei Rendőrség, Körzeti orvos, védőnő)
- Mulasztások figyelemmel kísérése, igazolatlanul hiányzók felelősségre vonása.

Szociális hátrányok enyhítése:

- A szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások iránti kérelmet a kérelmező lakóhelye szerint illetékes önkormányzat polgármesteri hivatalánál kell előterjeszteni.
- Az önkormányzat helyi szociális rendelete szabályozza a pénzbeli ellátások megállapításának, kifizetésének, folyósításának, valamint ellenőrzésének szabályait. A helyi rendelet célja a lakosság szociális biztonságának megteremtése és megőrzése, valamint a gyermek védelme, veszélyeztetettségük megelőzése és megszüntetése érdekében meghatározza a helyi önkormányzat által biztosított egyes szociális pénzbeli és természetben nyújtott ellátások formáit, a jogosultsági és eljárási szabályzat, illetve azok igénybevételének és érvényesítésének módját, feltételeit és garanciáit.

- Az iskolák törvény alapján jogosultak kezdeményezni a pénzbeli ellátás megállapítását.
- Az osztályfőnökök felhívják a szülők figyelmét erre a lehetőségre, segítséget nyújtanak, hogy a Polgármesteri Hivatal tudomást szerezzen a gyermek veszélyeztetettségéről, a család rászorultságáról. Indokolt esetben a Szociális Bizottsághoz.

Konkrét segítség formái:

Pénzbeli ellátások:

A gyermekvédelmi törvény biztosítja a rendszeres gyermekvédelmi támogatást az arra rászoruló gyermek részére. Ennek célja, hogy elősegítse a gyermek családi környezetben történő ellátását, nevelését, megelőzze a gyermek kiemelését a családból.

Rendkívüli segély:

Ha az alacsony jövedelmű családban a gyermek megfelelő ellátása csak átmeneti segítséget igényel.

Lakásfenntartási támogatás:

Feltételeit a helyi rendelet tartalmazza.

Beiskolázási segély:

Kérelem alapján a Szociális Bizottság bírálja el a kérelmet.

A pénzbeli ellátások mellett a gyermekvédelmi törvény ismeri a természetben nyújtott ellátási formákat is.

Természetben nyújtott ellátási forma még az *étkezési térítési díjkedvezmény*, mely alanyi jogon jár a három vagy többgyermekes családnak. A Szociális bizottság a pénzbeli támogatást helyettesítheti az étkezési térítési díjkedvezmény megítélésével.

Táborozás-költséghezjárulás:

Törekedni kell arra, hogy a kedvezményes térítési díjas táborozásokon mind több olyan gyermek vehessen részt, akiknek családja anyagi nehézségekkel küzd.

Reményeink szerint a jelen pedagógiai programban szereplő kirándulások és táborozások árát az állam támogatni fogja, így anyagi okok miatt tanuló ezekről nem fog hiányozni.

A pénzbeli és természetben nyújtott ellátás azokon a családokon segíthet, amelyek a gyermekneveléssel összefüggő feladatok végrehajtásában jövedelmi okok miatt korlátozottak.

Iskolán belüli segítség formái:

Szükség esetén az iskola valamelyik szervezete (pl. SZMK) pénzbeli vagy természetbeni segítséget nyújtson az arra rászoruló gyermekeknek.

Mindenképpen és nagyon körültekintően ügyelni kell arra, hogy a segítség soha ne legyen önértéket sértő és ne hozza leértékelt segélyezett státuszba sem a gyermeket, sem családját, és a szolidaritás kifejezése legyen.

Ügyelni kell arra is, hogy azok a rászorultak is kapjanak segítyt, akik azt szemérmességük miatt nem kérik. A segítyezés irányelve, hogy a családban élő gyermek veszélyeztetettsége szűnjön meg, de legalábbis jelentősen csökkenjen.

Egyebekben arra kell törekedni, hogy előbb-utóbb a segítyezés feleslegessé váljon, és a család maga képes legyen előteremteni a megélhetéshez és a gyermek felneveléséhez szükséges javakat.

A gyermekvédelmi munka eredményessége kevésbé mérhető. El kellene érni, hogy csökkenjen a veszélyeztetett tanulók száma, illetve legalább azt, hogy helyzetük normalizálódjon. Eredményeket érjenek el tanulmányaikban, pályaválasztásuk sikeres legyen. Közelítsünk az esélyegyenlőséghez, és ingergazdag környezetet biztosítunk számukra. Biztosítottak legyenek a gyermekek jogai. Drog, és dohányzásmentes iskola legyünk.

3.7 A NEMZETISÉGHEZ NEM TARTOZÓ TANULÓK RÉSZÉRE TARTOZÓ TANULÓK RÉSZÉRE A TELEPÜLÉSEN ÉLŐ NEMZETISÉG KULTÚRÁJÁNAK MEGISMERÉSÉT SZOLGÁLÓ TANANYAG

A településen élő szlovák nemzetiség kultúrájának megismerését elsődlegesen a szlovák nyelv és a szlovák népismeret választása biztosítja. Csak szlovák népismeret – nyelvtanulás nélkül – nem választható, mivel a vonatkozó előírások miatt a népismeret tanítása szlovák nyelven történik. A szlovák nyelvet nem tanuló diákok a néptánc foglalkozásokon megismerik a szlovák kultúra néhány jellemző vonását, szlovák táncokat, népszokásokat.

3.8 A CSOPORTBONTÁSOK ÉS EGYÉB FOGLALKOZÁSOK SZERVEZÉSÉNEK ELVEI

Az alapképzést kiegészítő választható egyéb foglalkozásokat, tevékenységi formákat az iskola célrendszeréhez igazodva tervezzük meg.

- szakkörök,
- felzárkóztató foglalkozások,
- tehetséggondozó foglalkozások.

Az igények és óraszám lehetőségeknek megfelelően. Szakkört, középiskolai előkészítő és tehetséggondozó foglalkozást a tanulók egyéni igényének felmérése alapján szervezünk.

3.9 A TANULÓK FIZIKAI ÁLLAPOTÁNAK MÉRÉSÉHEZ SZÜKSÉGE MÓDSZEREK

A módszereket a testnevelés tantervek tartalmazzák.

„Az érintett tanuló fizikai állapotának és edzettségének mérését, vizsgálatát az iskolai testnevelés tantárgyat tanító pedagógus végzi. A tanév rendjéről szóló 13/2018. (VI. 14.) EMMI rendelet 11. § (7) bekezdése szerint a tanulók fizikai állapotának és edzettségnek mérésében (a továbbiakban: fizikai fittségi mérés) a nappali rendszerű iskolai oktatásban tanulók vesznek részt (az 1-4. évfolyamon tanulók kivételével).” OH

3.10 EGÉSZÉGNEVELÉSI ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉSI ELVEK

Az ide tartozó kérdéseket jelen program Nevelési Program része tartalmazza részletesen.

3.11 SAJÁTOS PEDAGÓGIAI MÓDSZEREK

A tantárgyak helyi tantervei tartalmazzák a tranítási folyamat során alkalmazandó módszereket. Általánosságban elmondható azonban, hogy nevelőtestületünk az alábbiakat tekinti kiemelt fontosságúnak valamennyi tantárgy átadása során:

- A tanulók életkori sajátosságaihoz kell igazodni
- Törekedni kell a változatosságra
- A pedagógusok a módszertani kultúrájukat folyamatosan frissítik, bővítik
- A tanórán kívüli, iskola épületén kívüli programok, foglalkozások szerves részét képezik az egységes tanítási-nevelési folyamatnak

Mindennek érdekében

- Folyamatosan figyelemmel kísérjük a pedagógiai, oktatási szakirodalmat
- Célunk valamennyi tanterem ellátása internet-kapcsolatos számítógéppel, projektorral, vásonnal a szemléltetés lehetőségeinek a kiterjesztése érdekében
- Legalább még egy interaktív tábla beszerzése
- Célunk tovább bővíteni a tanórán kívüli ismeretsajátítás és nevelési helyzetek lehetőségeit több napos (legalább 2) kirándulásokkal, amelyek a tanulók részére térítésmentesek; a délutáni foglalkozások lehetőségeinek a jelentős bővítésével, külön csoport az elsősoőknek, a többi alósnak, és egy csoport a felsősöknek; a színház-mozi-múzeumlátogatások további növelése, a programok megfelelő előkészítése, megbeszélése
- A rövid, 30-60 órás továbbképzések kiválasztásakor a módszertani jellegűeket részesítjük előnyben.

3.12 A VÁLASZTHATÓ TANTÁRGYAK, FOGLALKOZÁSOK, TOVÁBBÁ EZEK ESETÉBEN A PEDAGÓGUSVÁLASZTÁS SZABÁLYAI:

A tantárgyfelosztás az iskola pedagógus-erőforrásainak optimális kihasználásával készül úgy, hogy minden osztály és tanulócsoport számára biztosítsa a szakos ellátást. Az iskola méretéből adódóan a pedagógusok szülői-tanulói oldalról történő kiválasztására ezért általában nincs lehetőség. Pedagógiai programunk Helyi Tantervének I. fejezete tartalmazza a választható tantárgyakat iskoláinkban. A választható tantárgyak meghirdetésekor közölni kell azt is, hogy a tárgyat várhatóan melyik pedagógus fogja tanítani. A választható foglalkozások közé tartoznak a délutáni sportfoglalkozások, stb.

1. számú melléklet:

Az intézmény székhelye szerinti megye: Pest megye
Fenntartó tankerületi központ megnevezése: Érdi Tankerületi Központ
OM azonosító: 032399

Pilisszántói Szlovák Nemzetiségi Általános Iskola szakmai alapidokumentuma

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 21. § (3) bekezdése szerinti tartalommal, figyelemmel a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 123. § (1) bekezdésében leírtakra, az alábbi szakmai alapidokumentumot adom ki:

A köznevelési intézmény

1. Megnevezései

1.1. Hivatalos neve: Pilisszántói Szlovák Nemzetiségi Általános Iskola

2. Feladatellátási helyei

2.1. Székhelye: 2095 Pilisszántó, Petőfi Sándor utca 37.

3. Alapító és a fenntartó neve és székhelye

3.1. Alapító szerv neve: Emberi Erőforrások Minisztériuma

3.2. Alapítói jogkör gyakorlója: emberi erőforrások minisztere

3.3. Alapító székhelye: 1054 Budapest, Akadémia utca 3.

3.4. Fenntartó neve: Érdi Tankerületi Központ

3.5. Fenntartó székhelye: 2030 Érd, Alispán utca 8/A.

4. Típusa: általános iskola

5. OM azonosító: 032399

6. Köznevelési és egyéb alapfeladata

6.1. 2095 Pilisszántó, Petőfi Sándor utca 37.

6.1.1. általános iskolai nevelés-oktatás

6.1.1.1. nappali rendszerű iskolai oktatás

6.1.1.2. alsó tagozat, felső tagozat

6.1.1.3. sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelése-oktatása (mozgásszervi fogyatékos, beszéd-fogyatékos, érzékszervi fogyatékos - hallási fogyatékos)

6.1.1.4. nemzetiségi nevelés-oktatás (nyelvtanító nemzetiségi nevelés-oktatás (szlovák))

6.1.2. egyéb köznevelési foglalkozás

6.1.2.1. tanulószoba, napköziotthonos ellátás

6.1.3. iskola maximális létszáma: 180 fő

6.1.4. iskolai könyvtár együttműködésben: települési/megyei illetékességű könyvtárral

7. A feladatellátást szolgáló vagyon és a felette való rendelkezés és használat joga

7.1. 2095 Pilisszántó, Petőfi Sándor utca 37.

7.1.1. Helyrajzi száma: 550/1

7.1.2. Hasznos alapterülete: 2400 nm

7.1.3. Intézmény jogköre: ingyenes használati jog

7.1.4. Fenntartó jogköre: vagyonkezelői jog

8. Vállalkozási tevékenységet nem folytathat.

PILISSZÁNTÓI SZLOVÁK NEMZETISÉGI
ÁLTALÁNOS ISKOLA
2095 PILISSZÁNTÓ PETŐFI S. U. 37.
TEL: 28/349-510 FAX: 28/849-119
OM: 032399 KLIK: 129011
SLOVENSKÁ NÁRODNOSTNÁ ZÁKLADNÁ ŠKOLA
SANTOV
2095 SANTOV U. PETŐFI Č. 37.

A PEDAGÓGIAI PROGRAM ELFOGADÁSÁRA ÉS JÓVÁHAGYÁSÁRA VONATKOZÓ ZÁRADÉKOK

A felülvizsgált, s ez alapján módosított és kiegészített pedagógiai program 2018. október 1-től kerül bevezetésre, ezen belül az 51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rendelettel kiadott kerettantervek alapján készített helyi tanterv felmenő rendszerben, a 2013-2014-es tanévben az első és ötödik évfolyamon lépett hatályba.

Nyilatkozat

A Pilisszántói Szlovák Nemzetiségi Általános Iskola Szülői Munkaközösségének képviselőjében aláírással tanúsítom, hogy a pedagógiai program elkészítéséhez és elfogadásához előírt véleményezési jogunkat gyakoroltuk, a pedagógiai programot változtatás nélkül elfogadtuk.

Pilisszántó, 2018. szeptember .

SZMK elnöke

Nyilatkozat

A Pilisszántói Szlovák Nemzetiségi Általános Iskola Intézményi Tanácsának képviselőjében aláírással tanúsítom, hogy a pedagógiai program elkészítéséhez és elfogadásához előírt véleményezési jogunkat gyakoroltuk, a pedagógiai programot változtatás nélkül elfogadtuk.

Pilisszántó, 2018. szeptember .

Az IT elnöke

Nyilatkozat

A Pilisszántói Szlovák Nemzetiségi Általános Iskola Diákönkormányzatának képviselőjében aláírással tanúsítom, hogy a pedagógiai program elkészítéséhez és elfogadásához előírt véleményezési jogunkat gyakoroltuk, a pedagógiai programot változtatás nélkül elfogadtuk.

Pilisszántó, 2018. szeptember .

DÖK munkáját segítő pedagógus

Jóváhagyó nyilatkozat

A Pilisszántói Szlovák Nemzetiségi Általános Iskola intézményvezetője nyilatkozom, hogy a nevelőtestület által 2018. szeptember 28-án elfogadott Pedagógiai Programot jóváhagytam.

Mórahalom, 2017. február .

Papucsek Lajos
intézményvezető